

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Dünya çapındaki bazı çevre sorunları, ---- ilkesine en açık kanıtları sunuyor. Karadeniz'in öbür tarafında, Kiev civarında kurulan nükleer reaktör, İzmir'deki çay tiryakisini neden ilgilendirdi? Ama ilgilendiriyor. Tropik ormanların tahribi, ozon tabakasının incilmesi ve sera etkisi ---- değil midir?

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) dünyanın değişimi - artık hemen hepimizin bildiği tehditler
- B) doğanın bütünselliği - tüm dünya insanların ortak sorunu
- C) evrenimizin hassaslığı - üzerine konuşulmaya değer konular
- D) kelebek etkisi - Türkiye'de de karşılaştığımız problemler
- E) hassas ayarlar - doğanın sonsuz cömertliğinin sonuçları

2. (I) Bir araştırmada kendinden yaşça küçük veya büyük kardeşi olan çocuklar ile yalnızca bir ikiz kardeşi bulunan veya hiç kardeşi olmayan çocuklar incelenmiştir. (II) Bu çalışma sonucunda tek çocukların ve yalnızca ikiz kardeşi olan çocukların bazı zihinsel aktivitelerde, küçük veya büyük kardeşi olan çocuklara oranla daha başarısız oldukları görülmüştür. (III) Böylece çocukların kendilerinden yaşça küçük veya büyük kardeşleriyle etkileşiminin, yaşitlarıyla olan iletişiminden daha önemli olabileceği sonucuna ulaşılmıştır. (IV) Zihinle ilgili araştırmalarda "kardeş avantajı" olarak adlandırılan bu durumun nedenlerine yönelik çeşitli varsayımlar geliştiriliyor. (V) Farklı yaşlardaki kardeşler arasında kurulan usta çırak ilişkisi, bu önermelerden sadece biri.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede araştırmanın kimler üzerinde yapıldığından söz edilmiştir.
- B) II. cümlede çalışma sonuçları, karşılaştırmaya dayalı olarak ifade edilmiştir.
- C) III. cümlede araştırma bulgularına bağlı olarak bir çıkarım yapılmıştır.
- D) IV. cümlede zihinle ilgili çalışmaların henüz tamamlanmadığı belirtilmiştir.
- E) V. cümlede araştırma sonuçlarına dayalı bir öneride bulunulmuştur.

3. Osmanlı coğrafyasına yolu düşen seyyahların tamamı; devletin büyüklüğünü, halkın medeni hayat şartlarını, şehirlerin güzelliğini, kurum ve kuruluşların intizamını öve öve bitiremezler. Kusursuz işleyen bu sistem; toplamı 15 milyon kilometrekare tutan bir devleti yaşıyor, içinde 12 eyalet barındırıyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkilemelere yer verilmiştir.
- B) Açıklama yapılmıştır.
- C) Nicel verilerden yararlanılmıştır.
- D) Öznel ifadeler kullanılmıştır.
- E) Örneklerden yararlanılmıştır.
4. Hemingway gibi bir yazarın söyledikleri kadar söylemedikleri de önem taşır. Yazılarındaki yoğunluğu hem kelimeleriyle hem de sessizliğiyle sağlar. Hemingway'in kendi deyimiyle buz dağına benzettiği yazıları, ilk bakışta kendisini kolayca ele vermez.
- Bu parçaya göre Hemingway'in yazılarındaki en belirgin özellik aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Özgün bir bakış açısı taşıması
- B) Hayal öğelerinden yararlanması
- C) Anlam derinliğine sahip olması
- D) Üretimi için uzun zaman gerektirmesi
- E) Okuyucunun ilgi alanına girmesi

5. Bülülün aşkıdır dalda öttüğü
Çobanın sütedir koyun güttüğü
Toprağın Hâbil'i kabul ettiği
Şüphesiz yüzünün yumşaklığından

Bu dörtlülle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Telmih sanatına başvurulmuştur.
- B) Sarma kafiye düzeninde yazılmıştır.
- C) Redife yer verilmiştir.
- D) Yarım kafiye kullanılmıştır.
- E) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.

6. Körfezdeki dalgın suya bir bak, göreceksin:
Geçmiş gecelerden biri durmakta derinde;
Mehtâb... iri güller... ve senin en güzel aksin...
Velhâsıl o rü'yâ duruyor yerli yerinde!

Bu dizeler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiirde ahenk unsurlarına yer verilmiştir.
- B) Çapraz kafiye düzeninde yazılmıştır.
- C) Yaşama sevinci teması işlenmiştir.
- D) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- E) Görsel öğelere yer verilmiştir.

7. Bir gazele ait üç beyit şu şekildedir:

- I. Ne denlû ağlasa zâr olsa âşık
Açılsa gülse gül-zâr olsa dilber
- II. Cefâyı az kılsa Hayretî'ye
Sözüm bu kim vefâ-dâr olsa dilber
- III. Öpülse yâr ile yâr olsa dilber
Koculsa râm-ı dil-dâr olsa dilber

Bu beyitlerin şiirde yer alma sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - III - II B) II - I - III C) II - III - I
D) III - II - I E) III - I - II

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen edebî sanat **yoktur**?

- A) Aramazdık gece mehtâbı yüzün parlarken
Bir uzak yıldıza benzerdi güneş, sen varken
(Tenasüp)
- B) Gül gülse dâim ağlasa bülbül acep değil
Zîrâ kimine ağla demişler kimine gül
(Tezat)
- C) Yûsuf'u gerçi görenler ellerin kestiler
Gün yüzün gördü senin şakk oldu bedrin ayası
(Telmih)
- D) Sen akşamlar kadar büyülü, sıcak
Rüyâlarım kadar sâde güzeldin
(Teşbih)
- E) Senin yanındayken, avuçlarımda
Suda sabun gibi eriyor zaman
(Teşhis)

9. Her beyti başlı başına bağımsız bir şiir olmakla birlikte bütün beyitleri arasında bir duygu ve düşünce birliği bulunan şiirlere Divan edebiyatında ---- denir. Örneğin Fuzûlî'nin gerek *Divan*'ında gerekse ---- mesnevisinde bu türden şiirlerin sayısı oldukça fazladır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) yek-ahenk gazel - *Leyla vü Mecnun*
B) rindane gazel - *Şikâyetname*
C) âşıkane gazel - *Rind ü Zâhid*
D) yek-avaz gazel - *Hadîkatü's-Süeda*
E) beytül' gazel - *Beng ü Bade*

10. "Kuşların dili" anlamına gelen ve mesnevi nazım şeklinde yazılmış olan ---- adlı eser, İranlı şair Feridüddin Attar tarafından kaleme alınmıştır. İçinde tasavvufi hikâyeler bulunan eserin Türkçe uyarlaması, yazıldığı dönemin dil özelliklerini göstermesi bakımından oldukça önemlidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Makâlât* B) *Garibnâme*
C) *Mantıku't-Tayr* D) *Dânişmendnâme*
E) *Atebetü'l-Hakâyık*

11. Zühre'nin annesi sihirbazı çağırıp durumu anlattı: "Padişah, Zühre'yi Tahir'e verecek, ben buna razı değilim. Tahir, vezir oğlu; benim kızım padişahlara layıktır. Bir ilaç ile padişahı Tahir'den soğut..." dedi. Padişah, sihirbazın hazırladığı şerbeti içince Tahir'den soğudu ve onu saraydan kovdu. Tahir ile Zühre birbirinden ayrılınca gece gündüz ağlaştılar. Zühre'nin aşkından deliye dönen Tahir, eline sazını alıp bağlara ve bahçelere gidip türküler söylemeye başladı:

"Yârden ayrılmaklığım figândır
Dîdelerim pürnem, kaddim kemândır
Tan etmeyin dostlar âh u zârıma
Dostu görmeyeli hayli zamandır"

diyerek gönlünü avutmaya çalışıyordu. Bazen de aklına gelen türkülerini yazıyor ve geçtiği yerlerde bırakıp gidiyordu. Bu şiirler başkalarının eline geçince aşkları bütün şehre yayıldı. Yaşlı kadınlar bu şiirlerden bazılarını Zühre'ye de götürüyorlardı.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir halk hikâyesinden alınmıştır.
B) Mensur ve manzum parçalar içerir.
C) Ait olduğu dönemin dil özelliklerini yansıtır.
D) Nesil çatışması üzerine kurulmuştur.
E) Olağanüstü ögeye yer verilmiştir.
12. XVIII. yüzyılda yaşamış Klasik Türk edebiyatı şairidir. Sebk-i Hindî'nin önemli temsilcileri arasında gösterilir. Genç yaşta divan sahibi olmuştur. Divan şiiri geleneğinin son büyük temsilcilerinden biri olarak kabul edilir. Mesnevi yazma gücünü alegorik bir eser olan *Hüsn ü Aşk* adlı eseriyle ispat etmiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nâbî
B) Nedîm
C) Şeyh Gâlip
D) Şeyhülislam Yahyâ
E) Hayâlî

13. Gözle konşu hakkını dinle beni
İster isen Hak seve dâ'im seni

Kırma gönlün hoş geçin mü'min isen
Dü cihânda olmak istersen esen

Konşusunu kim ederse bî-huzûr
Dü cihânda Hak anı ede kusûr

İçerik özelliklerinden hareketle bu beyitlerin aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Surnâme
B) Pendnâme
C) Kıyafetnâme
D) Seyahatnâme
E) Gazavatnâme

14. *Şinasi'nin Şair Evlenmesi* adlı eseriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) Kişiler, eğitim düzeylerine göre konuşturulmuştur.
B) Gülmece yoluyla toplumsal eleştiri yapılmıştır.
C) Kişilerin adlarıyla sosyal ve kişisel özellikleri arasında bağ vardır.
D) Batılılaşmanın olumsuz yönlerini yerme amacıyla yazılmıştır.
E) Tipleştirmeye dayalı bir tiyatro anlayışını yansıtmaktadır.

15. Yazar, bu romanda kıskançlık konusunu ele alır. Eser, yazarın ölümünden sonra arkadaşı Mahmud Sadık tarafından *Servet-i Fünûn* dergisinde yayımlanmıştır. Edebiyatımızda natüralizm akımının etkilerinin görüldüğü ilk roman olarak kabul edilir. Romanın başlangıcında iki aile vardır: Eşini kaybetmiş, kızıyla beraber oturan Şevket Efendi'nin ailesi ve babasını birkaç sene evvel kaybetmiş, annesi Münire Hanım'la birlikte oturan Suphi'nin ailesi.

Bu parçada söz edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal - *İntibah*
- B) Recaizade Mahmut Ekrem - *Araba Sevdası*
- C) Ahmet Mithat Efendi - *Felâatun Bey ile Râkım Efendi*
- D) Sami Paşazade Sezai - *Sergüzeşt*
- E) Nabizade Nazım - *Zehra*

16. • Servetifünun Dönemi bağımsız yazarlarındandır.
• Roman ve öykülerinde ince bir mizah vardır.
• Eserlerinde eski yeni çatışması, yüzeysel Batılılaşma ve aile geçimsizliklerini işlemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bazı özellikleri verilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) *Şık* B) *Kırık Hayatlar*
- C) *Sözde Kızlar* D) *İstanbul'un İç Yüzü*
- E) *Çalıkuşu*

17. • Sanatlı, süslü bir dil ve anlatımdan kaçınılmıştır.
• Söyleyişte ve anlatımda hitabet tonu egemendir.
• Şiirlerde lirik bir söyleyişten ziyade didaktik bir yaklaşım tercih edilmiştir.
• Halk şiiri nazım şekilleri ve hece vezni kullanılmıştır.

Bazı özellikleri verilen edebî dönem veya topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî Edebiyat B) Servetifünun
- C) Garip Hareketi D) Tanzimat
- E) Fecriati

18. “Yeni yapılmış büyük bir apartmanın dokuz odalı bir bölümünde oturuyoruz. Bu bölümü Ayaşlı İbrahim Efendi adında biri tutmuş, isteyenlere oda oda kiraya veriyor.” cümleleriyle başlayan romanın yazarı, bu odalarda oturan insanları anlatarak bize Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki Ankara'dan toplumsal bir kesit sunuyor. Romanda bir yandan dönemin alt ve orta kesiminin günlük yaşantısı ve değer yargılarındaki değişimler sergilenirken öte yandan bürokrasiye yönelik eleştiriler dile getiriliyor.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peyami Safa
- B) Mithat Cemal Kuntay
- C) Memduh Şevket Esendal
- D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
- E) Refik Halit Karay

19. Toplumsal gerçekçilik akımının sanatkar hikâyecisidir. Halk şiiri geleneğini sürdüren ürünlerle edebiyat dünyasına giren yazar, sonradan hikâyeye geçmiştir. *Değirmen, Kağıt, Ses, Yeni Dünya, Sırça Köşk* adlı kitaplarda hikâyelerini toplayan yazarın üç de romanı vardır. Edebiyat ve sanatın bir nevi propaganda olduğunu belirten yazara göre sanatın bir tek ve açık maksadı vardır: "İnsanları daha iyiye, daha doğruya, daha güzele yükseltmek ve insanlarda bu yükselme arzusunu uyandırmak."

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Ali B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Haldun Taner D) Kemal Tahir
E) Tarık Buğra

20. Kuşak çatışması, Millî Edebiyat Dönemi Türk romanında yaygın olarak görülen temalardan biridir. Dönem romanlarında kuşaklar arasındaki görüş, duygu ve yaşayış ayrılıkları üzerinde durulmuş; bu ayrılıklardan kaynaklanan toplumsal çözümler ele alınmıştır.

Bu parçada söz edilen durum, aşağıdaki roman kişilerinin hangileri arasında vardır?

- A) Naim Efendi ile Seniha
B) Nur Baba ile Celile Bacı
C) Ahmet Celâl ile Emine
D) Vehbi Dede ile Rabia
E) İhsan ile Ayşe

21. ---- hayatının sonuna doğru şiir kitaplarının adlarından içinde yer alacak şiirlerin sırasına kadar bütün ayrıntılarla ilgilenmişse de şiirleri ancak ölümünden sonra kitaplaşabilmiştir. 1961'de yayımlanan ---- adlı kitabı, şairin en tanınmış eseridir. Adını, kitabın ilk şiiri olan "*Süleymaniye'de Bayram Sabahı*"nın üçüncü dizesinden alan bu eser, şairin şiir anlayışını anlamada anahtar bir işleve sahiptir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Ahmet Haşim - *Piyale*
B) Yahya Kemal Beyatlı - *Kendi Gök Kubbemiz*
C) Necip Fazıl Kısakürek - *Çile*
D) Mehmet Âkif Ersoy - *Safahat*
E) Faruk Nafiz Çamlıbel - *Han Duvarları*

22. Uyumasından yararlanıp onun hakkında sessizce bilgi verelim. Özel hayatlarını hareketli ve başarısız olan Çehov kahramanları gibi kederliydi hep. Keder konusuna daha sonra çok döneceğiz. Kendisine adının ilk harfleriyle Ka denmesini tercih ettiğini, bu kitapta da öyle yapacağımı hemen söyleyeyim. Şimdi Erzurum garajından ayrıldıktan sonra yolculara iyi seyahatler dileyen şoför gibi ben de ekleyeyim: Yolun açık olsun Ka... Ama sizi kandırmak istemem; Ka'nın eski bir arkadaşımı ve Kars'ta başına gelecekleri daha bu hikâyeyi anlatmaya başlamadan biliyorum ben.

Bu parçadan hareketle postmodern romanla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Romanın kurmaca olduğu okura hissettirilir.
B) Romanın yazılma süreci metne konu edilir.
C) Anlatıcı, kurmacanın etkin bir figürü hâline getirilir.
D) Kurmaca ile gerçeklik arasındaki sınır belirginleştirilir.
E) Doğrudan veya dolaylı biçimde okurla iletişim kurulur.

23. Toplumcu gerçekçi bakış açısıyla yazılan ve "Tütün Üçlemesi" olarak adlandırılan seri içinde yer alan *Acı Tütün* romanında, Batı Anadolu'nun (İzmir-Urla) toprak ve tarımla uğraşan insanların dramları, birer toplumsal sorun olarak kendini gösterir. Gücün etkili olduğu bir hayat içinde yaşam kavgası veren insanların acısıdır bu. Arabacı Yusuf, Ferit Taşçı ve ötekiler hayattan çok şey beklemeyen insanlardır. Biri arabasının borcunu ödemek, diğeri evlenebilmek için mücadele eder. Fakat birtakım "eller" kendi mutluluklarını, bu insanların emeklerini ellerinden alma düşüncesi üzerine kurmuşlardır.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necati Cumalı B) Yaşar Kemal
C) Oktay Akbal D) Haldun Taner
E) Orhan Kemal

24. Roman yazarı, bilimsel metotları uygulayan bir deneycidir. O, sadece gözlem yapılarak öğrenilebilecek şartları kaydetmez, bireyin çevre şartlarıyla mücadelesini sebep sonuç ilişkisi içinde vererek başlangıçta oluşturduğu hipotezi ispatlamak zorundadır. Onun için en önemli şey, insan tabiatını objektif bir biçimde gözlemlemek, belli biyolojik kalıtımla doğan bir kişinin belli sosyoekonomik şartlar içinde kaderinin ne olacağını incelemektir.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romantizm B) Realizm
C) Natüralizm D) Sembolizm
E) Sürrealizm

25. Tarih araştırmalarında yazılı kaynakların doğruluk derecesinin ve güvenilirliğinin araştırıldığı aşama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarama B) Tasnif C) Tahlil
D) Tenkit E) Terkip

26. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerinde geçerli olan egemenlik sembol ve göstergelerinden biri değildir?

- A) Hutbe okutmak
B) Siyasi antlaşmalar yapmak
C) Para bastırmak
D) Kurultaya başkanlık yapmak
E) Yabancı elçileri kabul etmek

27. Hz. Ömer Dönemi, yapılan fetihlerin yanı sıra devlet teşkilatı ve kurumların oluşturulmasında da önemli bir dönem olarak kabul edilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Mahkemelerin oluşturulması
B) Beytül-Hikme adlı ilim merkezinin kurulması
C) Askerî posta teşkilatının kurulması
D) Vergilerin sistemli hâle getirilmesi
E) Ordugâh şehirlerin kurulması

28. Karahanlı Devleti'nde, devletin iki ana kısma ayrılarak yönetilmesi uygulaması bulunmaktadır. Bu; Arslan Han, Buğra Han, İlek Han vb. unvanlarla hanedana mensup hükümdarların hüküm sürmesinden de anlaşılmaktadır.

Bu uygulamanın bir benzeri Karahanlılardan önce, aşağıdaki devletlerin hangisinde görülmüştür?

- A) Göktürkler B) İhşidîler
C) Gazneliler D) Selçuklular
E) Hârizmşahlar

29. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde idari birimlerden biri değildir?

- A) Kaza B) Eyalet C) Sancak
D) Avarız E) Köy

30. Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde gerçekleşen olaylardan biridir?

- A) Mısır'ın alınması
B) Belgrad'ın alınması
C) Mora'nın alınması
D) Girit'in fethedilmesi
E) Kıbrıs'ın fethedilmesi

31. Aşağıda Mustafa Kemal Atatürk'ün okuduğu okullar karışık sırada verilmiştir.

- I. İstanbul Harp Akademisi
II. Selanik Şemsi Efendi Mektebi
III. Selanik Askerî Rüştiyesi
IV. İstanbul Harp Okulu
V. Manastır Askerî İdadisi

Mustafa Kemal Atatürk'ün okuduğu bu okullar aşağıdakilerin hangisinde kronolojik olarak doğru sıralanmıştır?

- A) I - II - III - IV - V
B) I - III - II - IV - V
C) II - III - IV - I - V
D) II - III - V - IV - I
E) V - IV - I - II - III

32. Yunan ordusu, aşağıdakilerin hangisinde alınan karardan sonra, 15 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal etmiştir?

- A) Paris Barış Konferansı
B) Brest-Litovsk Antlaşması
C) San Remo Konferansı
D) Sevr Antlaşması
E) Londra Konferansı

33. Kurtuluş Savaşı sırasında ve sonrasında kurulan iyi ilişkiler sebebiyle aralarında Şevket Süreyya Aydemir, Hüsrev Tokin, Vâlâ Nurettin'in de bulunduğu gençlerin öğrenim görmek üzere gitmelerine izin verilen ülke, aşağıdakilerden hangisidir?

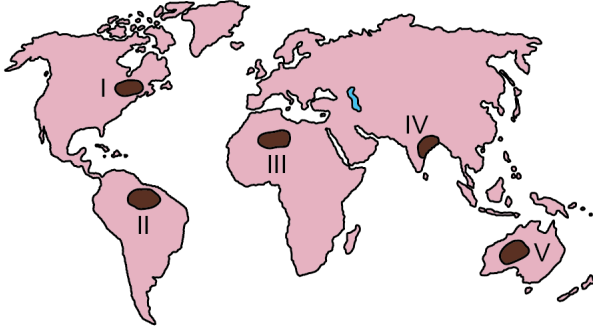
- A) Sovyet Rusya B) İngiltere
C) İtalya D) Fransa
E) ABD

34. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'nin ekonomik gelişimini araştıran Esra, bir gazetede "Millî Sanayinin Temelini On Yılda Attık" manşetini okumuştur.

Bu gazete manşeti aşağıdaki ilkelerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Cumhuriyetçilik B) Laiklik
C) Halkçılık D) Devletçilik
E) İnkılapçılık

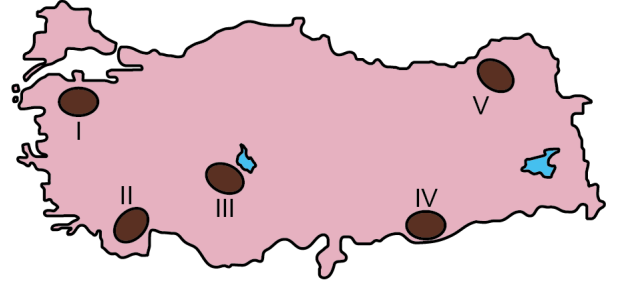
35. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde kuraklık, ekstrem bir doğa olayı olarak değerlendirilemez?

- A) I ve II B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V
36. I. Sağlık hizmetlerinin yetersizliği
II. Barınma olanaklarının yetersizliği
III. Kültürel faaliyetlerin yetersizliği
Yukarıdakilerden hangileri, sanayileşmenin etkisiyle hızla gelişen şehirlere göç eden insanların karşılaşılabilecekleri yaşamsal sorunlar arasında yer almaz?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

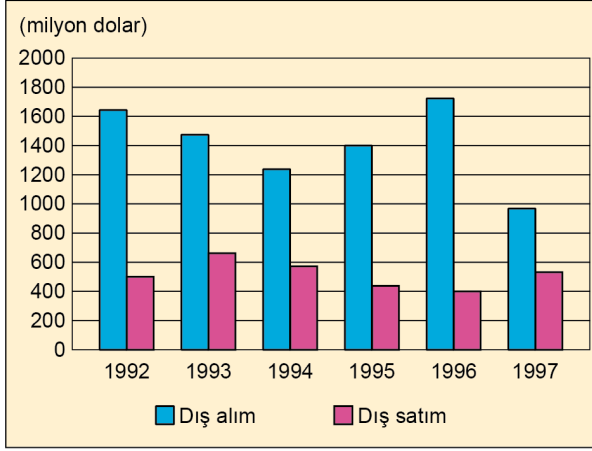
37. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde arazinin dağlık ve engebeli olması tarlaların yapılmasını daha fazla kısıtlamaktadır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) II ve V E) IV ve V
38. Aşağıdakilerden hangisinin, Türkiye'deki kültür turizminin gelişmesine olan katkısı diğerlerine göre daha azdır?
- A) Farklı dinlere ait tarihî değer taşıyan ibadethanelerin restore edilmesi
B) Kırsal hayata ilişkin değerlerin görünür kılınması
C) Yeni kayak merkezlerinin açılarak yaygınlaştırılması
D) Arkeolojik alanlara ziyaretçi erişiminin kolaylaştırılması
E) Etnoğrafya müzelerinin sayısının artırılması

39. Aşağıdaki grafikte 1992-1997 yılları arasında bir K ülkesinin L ülkesiyle olan dış ticaretine ait değerler gösterilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dış satımın en fazla olduğu yıl 1993'tür.
 B) Dış alım her dönemde dış satımdan daha fazladır.
 C) Dış alımın en düşük olduğu yıl 1997'dir.
 D) Dış satım 1993-1996 yılları arasında sürekli artmıştır.
 E) Dış ticaret açığının en fazla olduğu yıl 1996'dır.

40. Sanayi Devrimi'nden günümüze kadar olan süreçte fosil yakıtların tüketimindeki artış, doğal çevrede büyük bozulmalara neden olmuştur. Fosil yakıtların kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan önemli çevre sorunlarının küresel ölçekte fark edilmesi ile 1970'li yıllardan itibaren doğa koruma bilinci daha sistemli olarak gelişmiş ve çevrenin korunması konusunda bazı önlemler alınmaya başlanmıştır.

Bu önlemlere;

- fabrika bacalarına filtre takılması,
- doğal gaz kullanımının yaygınlaştırılması,
- alternatif enerji kaynakları kullanımının artırılması

örnekleri verilebilir.

Bu önlemler, aşağıdaki çevre sorunlarından hangisinin azaltılmasına daha fazla katkı sağlamıştır?

- A) Su kirliliği
 B) Hava kirliliği
 C) Gürültü kirliliği
 D) Toprak kirliliği
 E) Radyoaktif kirlilik

2018 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

01-07-2018

TÜRK DİLİ ve
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. B
2. E
3. E
4. C
5. B
6. C
7. E
8. E
9. A
10. C
11. D
12. C
13. B
14. D
15. E
16. A
17. A
18. C
19. A
20. A
21. B
22. D
23. A
24. C
25. D
26. A
27. B
28. A
29. D
30. C
31. D
32. A
33. A
34. D
35. E
36. C
37. D
38. C
39. D
40. B

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Yeşil tasarım (zihinde canlandırılan biçim), insan ve
I
çevre üzerindeki zararlı etkileri en aza indirmeyi
hedefleyen bir yaklaşımdır. Öncelikle binanın
yapımından yıkımına kadar olan zamanı kapsayacak
II
(sınırları içine alacak) şekilde korunmasını hedefleyen
genelgeçer (hemen herkesçe benimsenen) kurallar
III
koymak gerekiyor. Enerji kaynaklarını üst seviyede
değerlendirmeye (denetlemeye) olanak sağlayan
IV
uygulamalar; doğal, geri dönüşümlü (yeniden
V
değerlendirilebilir nitelikte) ve zararlı olmayan malzeme
kullanımıdır.

**Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin
anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla
uyuşmamaktadır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Ergenlikten sonra büyümesi duran insanların aksine
pek çok balık yaşamları boyunca gelişimini sürdürüyor.
(II) Örneğin, bir mersin balığı yüzyıldan fazla
yaşayabiliyor ve iki buçuk metreden uzun olabiliyor.
(III) Ancak dünya genelindeki aşırı avlanma, balıkların
uzun bir yaşam sürmesini engelliyor. (IV) Bunun
sonucunda da dünya, büyük balıklarını yavaş yavaş
kaybediyor. (V) Buna rağmen balıkçılığın sınırlandırıldığı
ender bölgelerde balıkların büyüklüğüyle ilgili yeni
rekorlar kırılmaya devam ediyor.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak
aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

- A) I. cümlede insanlarla balıklar, belirli bir özellik
üzerinden karşılaştırılmıştır.
- B) II. cümlede bir balık türünün yaşam süresiyle boyu
arasında ilişki kurulmuştur.
- C) III. cümlede balıkların yaşam sürelerini uzatan bir
faktörden söz edilmiştir.
- D) IV. cümlede bazı balıkların neslinin tükenme nedenleri
üzerinde durulmuştur.
- E) V. cümlede balıkçılığın dünya genelinde kısıtlanması
gerekliliği vurgulanmıştır.

3. Yahya Kemal'in ilk kez 1913'te Peyam gazetesinde yayımlanan ve İstanbul'un gelecek yüzyıllardaki hâlini resmeden bilim kurgu türündeki hikâyesi *Çamlar Altında Musahabe*'yi önemli bulurum. Öncelikle bu hikâye, H. G. Wells'in *Zaman Makinesi*'nden yola çıkılarak kurgulanmış edebî ürünlerden biridir. Ayrıca dönemin en popüler konularından biri olan medeniyet tartışmasında Yahya Kemal'in konumunu açıkça ortaya koyan ilk eserdir.

Bu parçadan hareketle *Çamlar Altında Musahabe* ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Medeniyet tartışmasında öncü nitelik taşıdığına
B) Döneminde beklenen ilgiyi görmediğine
C) Toplumsal sorunları göz ardı ettiğine
D) İçerik olarak bütünüyle özgün olmadığına
E) Geçmiş ve geleceği birlikte ele aldığına

4. İş gelmez elinden gitmez bir kâre
Aslında neslinde giymemiş hâre
Sandığı gömleksiz duran mekkâre
Bedestene gelir kaftan beğenmez

Bu dördlük, içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek verilebilir?

- A) Epik B) Satirik C) Lirik
D) Didaktik E) Pastoral

5. I. Dedim dilber yanakların kızarmış
Dedi çiçek taktım gül yarasıdır
Dedim tane tane olmuş benlerin
Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır
II. Sabahtan uğradım ben bir güzele
Dedim mahmur musun söyledi yok yok
Ak ellerin boğum boğum kınalı
Dedim bayram mıdır söyledi yok yok

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış bu dördlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) 11'li hece ölçüsünün kullanılması
B) Benzer temaların işlenmesi
C) Nazım şeklinin koşma olması
D) Ahenk unsuru olarak redife yer verilmesi
E) Tecahülûarif sanatından yararlanılması

6. Ahu gözlü dilber sana ne ettim
Sevdanın elinden tükendim bittim
Her ne ettim ise kendime ettim
Kerem gibi her gün yandıkça tüttüm
Dertlerimi sürü eyleyip güttüm

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Pastoral bir şiir türünden alınmıştır.
B) Ahenk unsuru olarak redif kullanılmıştır.
C) Düz kafiye şemasından faydalanılmıştır.
D) Birden fazla edebî sanattan yararlanılmıştır.
E) Nazım türü bakımından güzellemedir.

7. Aşağıdaki beyitlerin hangisinde irsalimesel sanatına yer verilmemiştir?

- A) Ziyaretten murâd olan duâdır
Bugün bana ise yarın sanadır
- B) Kardaşına kuyu kazarsa kişi
Kuyuya düşmek olur anın işi
- C) Ne siyâh eylemiş bu nâsiyeyi
Saçımı bembeyaz eden bahtım
- D) Balık baştan kokar bunu bilmemek
Seyrânî gafilin ahmaklığından
- E) Ahde vefâyı va'd-i tehî sanmasın ki dost
Gözden ırağ olunca gönülden ırağ olur

8. Aşağıdakilerden hangisinin bir masalın döşeme bölümünden alındığı söylenebilir?

- A) Pireler berber iken develer tellal iken...
- B) Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine.
- C) Uzak memleketin birinde bir padişah yaşarmış.
- D) Padişah işini göredursun, biz gelelim Keloğlan'a.
- E) Sislerin arasından ansızın tek gözlü bir dev belirivermiş.

9. (I) Genellikle "gölge oyunu" olarak nitelendirilen Karagöz; çıra, mum, lamba gibi bir aydınlatma kaynağı ile yarı saydam bir perdeden yararlanılarak oynanır. (II) Karagöz ile Hacivat'ın başından geçen olayların anlatıldığı oyunda Çelebi, Bebe Ruhi, Tuzsuz Deli Bekir gibi yardımcı tipler de vardır. (III) Karagöz oyunu; giriş, muhâvere, fasıl ve bitiş olarak adlandırılan dört bölümden meydana gelir. (IV) Karagöz şakacı, nüktedan, meraklı ve patavatsız bir tipi canlandırırken Hacivat medrese kültürüyle yetişmiş eğitilmiş bir tiptir. (V) Toplumun aksayan yönlerinin eleştirildiği oyunda Karagöz mendil, baston, sandalye gibi aksesuarları kullanırken Hacivat bu aksesuarları kullanmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. ...

Yine günlerden bir gün Ay Kağan'ın gözü parladı. Doğum sancıları başladı ve bir erkek çocuğu oldu. Bu çocuğun yüzü gök, ağzı ateş gibi kızıl, gözleri ela, saçları ve kaşları kara idi. Perilerden daha güzeldi. Bu çocuk anasının göğsünden ilk sütü emdi ve bir daha emmedi. Çiğ et ve çorba istedi. Dile gelmeye başladı. Kırk gün sonra büyüdü, yürüdü ve oynadı. Ayağı öküz ayağı gibi, beli kurt beli gibi...

...

Oğuz Kağan Destanı'ndan alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kahramanı ruhsal derinlikleriyle tasvir edilmiştir.
- B) Gerçek ve hayalî unsurlar bir arada verilmiştir.
- C) Tasvirlerde tabiat unsurlarına başvurulmuştur.
- D) Zamanla ilgili unsurlar gerçeküstüdür.
- E) Kahramanı olağanüstü özellikler taşımaktadır.

11.

Yazar	Yüzyıl	Eser
I	14. yüzyıl	İskendername
Nâbî	II	Hayrâbâd
Şeyh Gâlip	18. yüzyıl	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) Âşık Paşa	15. yüzyıl	Ferhad u Şîrîn
B) Zâtî	16. yüzyıl	Hadîkatü's-Süedâ
C) Ahmedî	17. yüzyıl	Hüsn ü Aşk
D) Ahmed Paşa	18. yüzyıl	Hüsn ü Aşk
E) Hayretî	17. yüzyıl	Çengnâme

12. Gündelik yaşamın önemli bir parçası olan mutfak kültürü, divan şiirine de yansımıştır. Osmanlı mutfağının zenginliğini yansıtan baklava, güllaç, işkembe çorbası, biryan, musakka, yahni gibi geleneksel yemekler ve tatlılar, divan şairlerinin hayal dünyasında çeşitli anlamlar kazanmıştır.

Bu parçaya göre aşağıdaki beyitlerden hangisi, Osmanlı mutfak kültürünü temsil eden bir örnek olamaz?

- A) Giceyle uyhuda mekteb hâcesinin gözine
Sahan böreği ile baklava gelir görünür
- B) Yahni ile turşî-i şalgam verir insâna ferah
Girde balık çorbası hem virdi zarîfâne ferah
- C) N'ola kılsam leb-i dildâr için âh
Kanı âlemde bir bî-dûd helvâ
- D) Dün tabîbe derd-i dilden bir devâ sordum didi
Gam yemeden özge bu derdün devâsın bilmedüm
- E) İderse ehl-i meclis n'ola ikrâm
Begayet pûhtedir yahni degül hâm
13. Anadolu'da XVI. yüzyılda oluşmaya başlayan biyografi geleneğinin ilk ürünleri, Ali Şir Nevâî'nin *Mecâlisü'n-Nefâis* adlı eseri örnek alınarak yazılmıştır. 1538 yılında Sehî Bey'in kaleme aldığı; şairler hakkında bilgiler içeren *Heşt Behişt* adlı eseri bu türün Anadolu sahasındaki ilk örneğidir.

Bu parçada sözü edilen edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mecmua B) Tezkire C) Surnâme
D) Mersiye E) Menakıbnâme

14. Türk tiyatrosunun gelişimine önemli katkısı bulunan, tiyatro kurup bazı oyunlarda rol alan ----; başta *Cimri* olmak üzere Molière'in hemen hemen bütün eserlerini Türkçeye aktarmıştır. Tanzimat Dönemi'nin önemli kültür adamlarından biri olan yazar, kendine has yöntemlerle tiyatro çevirileri ve uyarlamaları yapmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Recaizade Mahmut Ekrem
B) Ahmet Mithat Efendi
C) Namık Kemal
D) Ahmet Vefik Paşa
E) Direktör Ali Bey

15. Namık Kemal'in tiyatrosu, bir dava tiyatrosudur. Yazar; vatanperverlik, İslam birliği, insan hakları gibi inandığı değerleri, toplumun kalkınmasına yönelik fikirlerini ve geleneğe ilişkin tenkitlerini tiyatro türünde verdiği eserlerinde de işler. XIX. yüzyılın başında bir Rumeli şehrindeki yöneticinin zulmüne karşı başlayan isyanı *Gülrihal* adlı oyununda; kuşatma altında bulunan bir kalenin fedakârlıklarla kurtuluşunu da ---- adlı oyununda anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kara Bela B) Zavallı Çocuk
C) Akif Bey D) Vatan yahut Silistre
E) Celâlettin Harzemşah

16. II. Meşrutiyet sonrası edebiyat sahnesine çıkan ve genç edebiyatçılardan oluşan bu topluluk, ferdiyetçi bir sanat görüşünü esas alır. Türk edebiyatı tarihinde ilk kez bir bildirgeyle ortaya çıkan bu edebî topluluk, devrin sosyal ve politik ortamından dolayı, amaçladıkları pek çok şeyi başaramadan dağılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen edebî topluluğun üyesi değildir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Refik Halit Karay
C) Ahmet Haşim
D) Celal Sahir Erozan
E) Cenap Şahabettin
17. Hikâyelerinde tam bir gözlemci gibi davranır. Kaleminden çok silgisi çalışır; gereksiz sözden olabildiğince kaçınır. Zaten büyük trajik olayların ve kahramanların öykülerinden çok gündelik olanın ve devlet dairesindeki, sokaktaki, evdeki insanın mütevazı dünyasını anlatan yazar; öykü çerçevesini kısacık ve sade cümlelerle çizer: "Ağustos, Cuma günü. Sicil müdürü Cavit Bey, yemekten sonra minderin üstüne uzanmış, uyumak istiyor." diye başlayan *Mendil Altında* öyküsünde olduğu gibi... Köyün, köylünün sorunları, büyük toplumsal çatışmalar veya tarihimizin şanlı sayfaları ve kahramanları yoktur onun öykülerinde. Açıkça hedeflenmiş bir mizah tonu veya sivri bir eleştirelilik de yoktur ama gündelik olanın içerdiği komik ayrıntılar pek çok hikâyede okuyucuyu güldürür. Onun hikâyeleri, gündelik yaşamın sıradanlığının içinde silikleşen insanların yaşadığı duygusal ve zihinsel ilişkileri aktarır.

Bu parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay B) Orhan Kemal
C) Sabahattin Ali D) Aziz Nesin
E) Memduh Şevket Esendal

18. Millî Edebiyat Dönemi'nde eser veren yazarların romanları üzerine birçok çalışma yapılmış ancak bu romanlarla aynı dönemde yazılan hikâye kitapları pek ilgi görmemiştir. Pek çok okur, Millî Edebiyat hareketinin nesirde "yıldız üçlüsü" olarak bilinen yazarlarımızın nispeten başarısız olan *Miskinler Tekkesi*, *Tataarcık* veya *Hep O Şarkı* gibi romanlarını dahi bilir ama *Sönmüş Yıldızlar*, *Dağa Çıkan Kurt* veya *Millî Savaş Hikâyeleri* gibi başarılı hikâye kitaplarını çok az duymuştur.

Bu parçada sözü edilen eserlerin yazarları aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Ömer Seyfettin - Aka Gündüz - Müfide Ferit Tek
B) Reşat Nuri Güntekin - Halide Edip Adıvar - Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Ömer Seyfettin - Refik Halit Karay
D) Mithat Cemal Kuntay - Halide Edip Adıvar - Aka Gündüz
E) Refik Halit Karay - Reşat Nuri Güntekin - Falih Rıfkı Atay

19. 1940'ların şiirindeki değişime genel hatlarıyla bakarsak şunu göreceğiz: Konu alanı genişleyen şiir; fil dişi kuleden uzaklaşarak deniz kıyılarına, ağaç altlarına, dış mahallelere doğru uzanmıştır. Yeni olanaklar denenirken mutlak değerler yitip gitmiş, biçimde şiire sonsuz bir özgürlük alanı tanınmıştır. Bu dönem şairleri; şiiri insan içine çıkarmış, şiire kasket giydirmiş, şiirin kahramanının nasırından, vuran kundurasından bahsetmiştir. Sokaktaki adamın şiirine yönelmişlerdir.

Bu parçada anlatılanlardan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aralarında Melih Cevdet Anday ve Oktay Rıfat Horozcu'nun bulunduğu bir topluluğun şiirde gerçekleştirdiği yeniliklerden bahsedilmektedir.
- B) 1940'lı yıllarda şiirin; nazım birimi, ölçü ve kafiye gibi şekilsel unsurların sınırlamalarından kurtarıldığı ifade edilmektedir.
- C) 1940'larda şiirde gerçekleşen değişimin, şiirin estetik değerinde bir düşüşe neden olduğu savunulmaktadır.
- D) 1940'lara gelinceye değin Cumhuriyet şiirinde, sıradan insana ve gündelik konulara pek yer verilmediği ileri sürülmektedir.
- E) Şiirde yaşanan değişimi örneklemek için Orhan Veli Kanık'ın yazmış olduğu bir şiirine gönderme yapılmaktadır.

20. O gün insanları sevebilmek arzusuyla otelin kapısını açtığım zaman karşıma ilk çıkan insan, bir küfeci çocuğu oldu. Kirli, soluk yanaklarına, çıplak ayaklarına merhametle değil, sevgi ile baktım. Zaten otelin kapısından bu niyetle çıkmamış mıydım? Onu kucaklamak, köşedeki kunduracıdan ona bir lastik ayakkabı, biraz ilerideki dükkandan beyaz bir keten pantolon almak arzusuyla durdum.
— Ne bakıyorsun efendi, dedi, hamal mı lazım?
— Yok çocuğum, dedim.
“Gel sana bir pantolon, bir ayakkabı alayım.” demek üzereydim. Fakat gözlerini görünce vazgeçtim. Yirmi beş kuruş çıkarıp verdim, yürüdüm. Arkamdan koşup iade etti. Yüzünü görmedim fakat elleri kararlı idi.
— Her sakallıyı baban zannetme, anladın mı?
Yirmi beşi aldım. Cevap vermeden yoluma devam etmek istedim. Birden bütün neşemin bir camın kırılışı kadar şangırtı çıkarak düşüp kırıldığını gördüm.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olaylar hâkim bakış açısıyla anlatılmıştır.
- B) Sade, içten ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
- C) Anlatımında betimleyici unsurlardan faydalanılmıştır.
- D) Anlatıcının psikolojik durumuna değinilmiştir.
- E) Gündelik hayattan bir kesite yer verilmiştir.

21. Yazar, 1980 sonrası Türk edebiyatının yenilikçi isimlerinden biridir. İlk dönem eserlerinde köy gerçekliğini, köyden kente göçü, çarpık kent ilişkilerini, bu çarpıklığın meydana getirdiği yabancılaşmayı; yabancılaştıran bireylerin içsel yolculuklarını ve onların yoksul hayatlarını işledi. Daha önceleri toplumcu gerçekçi bir bakış açısıyla işlenen bu konuları gerçeküstücü bir yaklaşımla ele aldı. *Sevgili Arsız Ölüm*, *Berci Kristin Çöp Masalları*, *Gece Dersleri*, *Aşk İşaretleri*, *Unutma Bahçesi* adlı romanlarında hayatın gerçeklerini gözleme dayalı bir anlayışla halk ürünlerinin anlatım tarzlarından yararlanarak aktardı.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Leylâ Erbil B) Sevgi Soysal C) Latife Tekin
D) Nazlı Eray E) Pınar Kür

22. Yazar:

— Ahmet Hamdi Tanpınar'ın yarım kalan son romanı dâhil tüm romanlarını okudum. Utanarak söylemeliyim ki romanları dışında yazdığı hiçbir şeyi okumadım.

Eleştirmen:

— En beğendiğiniz ve en az beğendiğiniz romanlarını sorabilir miyim?

Yazar:

— Türk modernleşmesini bir parodiye dönüştürdüğü ve Türk romanının en ilginç üç karakterini -Hayri İrdal, Halit Ayar ve Doktor Ramiz- yarattığı romanı bir şaheserdir. Kurtuluş mücadelesine odaklandığı romanı ise benim gözümde, biraz zayıf kalmıştır ve bu yüzden en az "Tanpınar romanı" olan metnidir.

Eleştirmen:

— Size katılıyorum. Edebiyat tarihlerinde geçmese, kitabın kapağında Tanpınar adını görmesem bu romanı onun yazdığını asla düşünmezdim. Şiirleri için de aynı şeyi düşünüyorum. Fakat zaten benim için Tanpınar, bir şairden ziyade muhteşem bir romancı, edebiyat tarihçisi ve araştırmacısıdır.

Bu diyalogdan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yazar, *Abdullah Efendi'nin Rüyaları* kitabını henüz okumamıştır.
- B) Eleştirmene göre XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi Tanpınar'ın başyapıtıdır.
- C) Yazarın en az beğendiği Tanpınar romanı *Sahnenin Dışındakiler*'dir.
- D) Eleştirmen için *Bursa'da Zaman* Tanpınar'ın gerçek gücünü yansıtmakta yetersizdir.
- E) Yazarın en beğendiği Tanpınar romanı *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*'dür.

23. Bilinç akışı; romanda figürlerin iç dünyalarını kendi zihinlerinden, bütün karmaşasıyla aracısız bir şekilde aktarmayı amaçlar. Bu, çağrışıma dayalı olarak birbirini izleyen düzensiz yapıdaki cümle ve sözcüklerle ortaya konan bir tekniktir. Bu teknikte kahramanın zihni ve iç dünyası; düşünceler, dağınık sözler, imajlar ve sembollerin çağrışım silsileleri hâlinde verilmesiyle aktarılır. Bu yönüyle kahramanın iç sesinin anlatıldığı ancak tamamen yazarın kontrolünde olan iç monolog tekniğinden ayrılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki parçalardan hangisi bilinç akışı tekniğine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Bugün sokağa çıkmaya karar verdim. Günseli'ye gitmek istiyordum. Birkaç gündür izinli olduğumu biliyordum. Evden çıktım, yavaş yavaş yürüyerek caddeye ulaştım. Kalabalık birden şaşırttı beni, başım döndü. İnsanlar, bana çarparak yanımdan geçiyorlardı.
- B) Gözlerini açtıktan sonra da bir süre rüyayı kafasında yaşadı, gerçeği hemen kabul edemiyordu. Gördüğü rüyaya hayalinden eklemeler yaptı, aklının gözlerinde sürdürdü rüyayı. Sonra görüntüler bütünüyle silindi, yerini, bir rüya boyunca unuttuğu düşüncelere, meselelere bıraktı.
- C) Ahmet telefonu, bastırmaya çalıştığı bir öfkeyle kapadı. Parmaklarıyla masanın üzerine sinirli sinirli vurarak önce Cevdet Bey'in resmine, sonra Osman'a baktı. "Evet Cevdet Bey'in resmini yapmalı!" diye düşündü.
- D) İster istemez bir yabancıнын horladığı bir odada geceleyecektin. Daha sonraları birçok kişinin horladığı odalarda kaldın. Ve mışıl mışıl uyudun. Güzel rüyalar gördün. O gece, bir yandan bir yana dönmüş, doğru dürüst uyuyamamıştın.
- E) Mutlak birisini çiğnedi, bu herifi hapse tıktılar. Ne kadar münasebetsizlik!.. On altı yaş ölmek için pek erkendir. Ah! Artık vapura gidemem... Yazık... Hey terbiyesiz dağ adamı! Bu küfür doğrusu unutulmaz... Arabacı! Sür be herif! Şu Andon'un yaptığı işi de görüyor musun?

24. Mantiğin egemenliğinden kurtulamadık daha. Uygarlık, bilimsellik ve ilerleme uğruna, insan psikolojisinin ve zihninin açıklanamaz karmaşıklığı görmezden gelindi. Mantiğa uygun olmayan ve belli bir amaca hizmet etmeyen tüm yöntemler aforoz edildi. Düşüncenin çıkar gözetmez oyununa, rüyanın ve çağrışımın sınırsız gücüne bugüne değin önem verilmedi; insan ruhunu ve gerçekliğini anlamak için bunlara yönelmenin zamanı geldi. Bugüne kadar şiirin görmezden geldiği bilinç dışı bütün alanları şiirin içine çekmek için buradayız.

Bu parçada dile getirilen düşünceler, aşağıdaki edebî akımlardan hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Fütürizm B) Dadaizm
C) Sürrealizm D) Sembolizm
E) Egzistansiyalizm

25. Aşağıdakilerden hangisi Mısır Uygarlığı'nın özelliklerinden biri değildir?

- A) Hiyeroglif adı verilen resim yazısını kullanmışlardır.
B) Nom adı verilen şehir devletleri kurmuşlardır.
C) Hititlerle Kadeş Antlaşması'nı yapmışlardır.
D) Sınıfsız bir toplum yapısı oluşturmuşlardır.
E) Ölümden sonraki yaşama inanmışlardır.

26. Birinci Göktürk Devleti Dönemi'nde Budizm'i kabul ederek bu dinin halk arasında yayılmasını sağlamaya çalıştığı için tepki çeken hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bumin Kağan B) İstemi Yabgu
C) Tapo Kağan D) Mukan Kağan
E) İşbara Kağan

27. Aşağıdakilerden hangisi İslam dünyasının ilk dönemlerinde siyasi ve dinî bölünmelere neden olan olaylardan biri değildir?

- A) Cemel Vakası B) Sıffin Savaşı
C) Mute Savaşı D) Hakem Olayı
E) Kerbela Olayı

28. Haçlı Seferleri sırasında birçok soylunun ölmesi Avrupa'daki toprakların sahipsiz kalmasına neden olmuştur. İstanbul 1204'te Latinlerin egemenliğine girmiştir. Hristiyanlarca kutsal kabul edilen yerler Türklerin mücadeleleri sayesinde Müslümanların egemenliğinde kalmıştır.

Buna göre, Haçlı Seferleri'nin sonuçlarının aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Feodal düzenin zayıflamasında
B) Ruhban sınıfının halk üzerindeki inandırıcılığının azalmasında
C) Bizans İmparatorluğu'nun zayıflamasında
D) Türklerin İslam dünyasındaki saygınlıklarının artmasında
E) Avrupa'da mezhep birliğinin sağlanmasında

29. Osmanlı Devleti'nde; 1560 civarında yaklaşık 40 bin kapıkuluna yılda 1200 yük akçe kadar ulufe verilirken 1620 civarında 100 bin kapıkuluna 4000 yük akçelik ulufe verilmiştir.

Bu bilgiyle Osmanlı Devleti'nde,

- I. Kapıkulu askerleri önem kazanmıştır.
- II. Hazine giderleri artmıştır.
- III. Tımarlı sipahi sayısı artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

30. İngiltere ve Fransa'nın Mısır'da kurduğu "Borçlar Sandığı İdaresi", Avrupa devletlerine olan borçların tasfiyesi için demir yolları, telgraf, gümrük hizmetleri, vilayetin vergi gelirleri ile Mısır hıdivinin kişisel mülklerinin gelirlerini denetim altına almıştır.

Bu bilgilerden hareketle Mısır'daki Borçlar Sandığı İdaresi'nin Osmanlı Devleti'ndeki benzeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düyun-ı Umumiye
- B) Hilal-i Ahmer
- C) Bank-ı Osmani-i Şahane
- D) Teşkilat-ı Mahsusa
- E) Şirket-i Hayriye

31. Birinci Dünya Savaşı sırasında, 1915-1917 yılları arasında Osmanlı topraklarının savaş sonunda paylaşılmasına yönelik gizli antlaşmalar yapılmıştır.

Aşağıdaki devletlerden hangisi, bu gizli antlaşmaların taraflarından biri değildir?

- A) İngiltere
- B) Fransa
- C) Rusya
- D) İtalya
- E) Yunanistan

32. 7 Şubat 1920 tarihinde Urfa Kuvayımillîyesi tarafından, Fransız işgal kuvvetleri komutanlığına; 24 saat içinde şehrin boşaltılmasına, aksi hâlde Wilson Prensipleri çerçevesinde silahlı mücadeleye girişileceğine ve savaştan doğacak bütün kayıplardan Fransızların sorumlu tutulacağına dair bir nota verilmiştir.

Bu notada Wilson Prensipleri'ne atıfta bulunulmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransız işgal hareketine karşı Amerikan yardımı sağlamak
- B) Bölgedeki İngiliz-Fransız anlaşmazlığını körüklemek
- C) Direniş hareketinin uluslararası meşruiyetini vurgulamak
- D) Fransız işgalini yavaşlatmak için zaman kazanmak
- E) Kuvayımillîye birliklerinden düzenli orduya geçmek

33. **Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın 7-8 Ağustos 1921'de yayımladığı Tekâlîf-i Milliye Emirleri'nde Türk ordusunun hangi alandaki ihtiyacından bahsedilmemiştir?**

- A) Motorlu taşıt
- B) Silah ve cepkane
- C) Kılık kıyafet
- D) İnsan gücü
- E) Haberleşme aracı

34. Cumhuriyet'in ilanından sonra demokratik sistemin temelini oluşturan egemenliğin bütün vatandaşlar tarafından eşit olarak kullanımını sağlamak adına atılan adımlardan biri de çok partili hayata geçiş denemeleridir.

Bu bilgidен hareketle birbirini tamamlayan ilkeler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletçilik - Laiklik
B) Laiklik - Milliyetçilik
C) İnkılapçılık - Halkçılık
D) Halkçılık - Cumhuriyetçilik
E) Cumhuriyetçilik - Devletçilik

35. Dünya üzerinde özellikle depremlerin ve volkanik etkinliklerin yaşanma sıklığı ve etkisi bazı alanlarda daha fazladır.

Haritada numaralandırılan yerlerden hangisi bu alanlar arasında gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

36. I. Tarımda makineleşme artmıştır.
II. Çayır ve mera arazilerinin payı artmıştır.
III. Tarımsal üretimde katma değer yükselmiştir.

Türkiye'de, 1950'den günümüze kadar olan süreçte yukarıdakilerden hangileri tarım sektöründeki gelişmeler arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

37. Sanayi Devrimi süreciyle şehirlerde tarım dışı fonksiyonlar hızla gelişerek çeşitlenmiş buna bağlı olarak, var olan şehirler büyümüş, yeni şehirler kurulmaya başlanmıştır.

Bu şehirlerin sayısının ve nüfusunun artması üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazla olmuştur?

- A) Göçlerin artması
B) Ulaşımın gelişmesi
C) Tüketimin artması
D) Sağlık olanaklarının daha iyi olması
E) Alışveriş merkezlerinin kurulması

38. Aşağıda, bir küresel örgütün kuruluş amaçlarından bazıları verilmiştir.

- Üye ülkelere kendi kendine yetecek ekonomik gelişme ve istihdam sağlamak
- Gelişmekte olan ülkelerin ekonomik kalkınmalarına destek sağlamak
- Uluslararası ticaretin gelişmesini desteklemek

Amaçları belirtilen bu örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birleşmiş Milletler (BM)
- B) İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)
- C) Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC)
- D) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)
- E) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)

39. Dünyada pek çok ülkede doğal gaz rezervi bulunmakta ve çıkarılmaktadır. Yüksek doğal gaz rezervi ve üretimi olan ülkelerin dünya pazarındaki etkisi de fazla olmaktadır.

Bu enerji kaynağının üretimi ve pazarlanmasında aşağıdaki ülkelerden hangisinin küresel etkisi daha fazladır?

- A) Japonya B) Çin C) Nijerya
- D) Rusya E) Meksika

40. Atıkların bazı işlemlerden sonra ikincil ham madde özelliği kazanması geri dönüşüm olarak adlandırılmaktadır. Geri dönüşüm sürecinin sağladığı pek çok yarar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yararlardan biri değildir?

- A) Çevre kirliliğinin azalması
- B) Doğal kaynakların korunması
- C) Enerji tasarrufu sağlanması
- D) Ekonomik katkı sağlanması
- E) Yeni doğal kaynak üretilmesi

2019 ALAN YETERLİLİK TESTİ (AYT)

YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTİ (AYT)

16-06-2019

TÜRK DİLİ ve
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. D
2. A
3. D
4. B
5. E
6. A
7. C
8. A
9. E
10. A
11. C
12. D
13. B
14. D
15. D
16. E
17. E
18. B
19. C
20. A
21. C
22. B
23. E
24. C
25. D
26. C
27. C
28. E
29. C
30. A
31. E
32. C
33. E
34. D
35. C
36. B
37. A
38. E
39. D
40. E

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Günümüz dünyasında insanların davranış ---- zamana, duruma ve ortama göre değişmekte; bir durumda gösterilen tepki ile diğer durumdaki arasında ---- fark olabilmektedir. Böyle olunca da tutum ve davranışın her insan için sınırsız örneklerini görmek ----.

Bu parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ölçüleri - dağlar kadar - şaşırtıcıdır
B) kalıpları - bir elin parmakları kadar - mümkündür
C) sınırları - öngörülemez - sıradanlaşmıştır
D) biçimleri - geceyle gündüz gibi - kaçınılmazdır
E) özellikleri - ciddi bir oranda - tartışılmazdır

2. *Hamlet*'i zaman zaman tekrar okuyup tepkimizi kâğıda dökmek yaşam öykümüzü yazmak gibi olur çünkü biz yaşamı daha yakından tanıdıkça Shakespeare, bildiklerimiz üstüne farklı yorumlar getirir.

Bu cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşam hakkında tecrübe edinmenin en kolay yolunun kitaplardan geçtiği
B) Bireysel tecrübeler arttıkça okumalardan çıkarılan anlamların çeşitlendiği
C) Okurun her kitapta kendi yaşamından parçalar bulup yazarla bağ kurabildiği
D) Okurun kültürel birikiminin, okuma ediminden aldığı hazzı yoğunlaştırdığı
E) Kitapların yeniden yorumlanmasında modern çağın beklentilerinin öne çıktığı

3. Eski bir Hint yaratılış mitine göre evren, tanrıların Purusa adlı tarih öncesi devî parçaladıkları zaman yaratılmıştır; devin başı gökyüzü, ayakları yeryüzü, nefesi de rüzgâr olmuştur. Eski Çağ filozofu Aristoteles'e göre evren eş merkezli elli beş kristal küreden oluşmaktaydı. En dıştaki küre gökyüzünü temsil ediyor; gezegenleri, Dünya'yı ve onun ögelerini, son olarak da cehennemi temsil eden yedi küreyi sarmalıyordu. Yeni Çağ'da Newton'un hareketi matematiksel olarak kesin ve belirlenimci bir biçimde formüle etmesi sonucunda evrenin tanımı yeniden değişti. Evren çok büyük bir mekanik saate benzetildi; zembereği kurulup başlangıç ayarı yapılmış olan evren, bir andan diğerine tam bir düzenlilik ve öngörülebilirlikle tıkır tıkır ilerliyordu.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilim ilerledikçe evrenin yaratılışına dair yapılan açıklamalar halk anlatılarından uzaklaşmış ve kesinlik kazanmıştır.
B) Her dönemin edebiyatçı ve felsefecileri, evrenin yapısı hakkında o dönemin bilim insanlarından farklı açıklamalar sunmuştur.
C) Evrenin nasıl oluştuğuna ve yapılandığına ilişkin açıklamalar çağlara göre farklılık göstermiştir.
D) Evrenin sonsuzluğu ve sürekli değişimi, evren konusunda üretilen teorilerin de devamlı yenilenmesini sağlamıştır.
E) Her uygarlığın özgül inançları, o uygarlığın evrenin yapısı hakkında ürettiği hikâyeleri belirlemiştir.

4. Bilim tarihi, yanlış önermelerin tarihidir. Fakat düşüncenin gelişimine işaret eden bu önermeler, dikkate değer bir üretkenliğe sahiptir. Belirli düzeyde doğruluk payı içeren bu önermeler insan ve doğa hakkında nesnel olarak geçerli bilgiye ulaşmak için ortaya konulan rasyonel görüşlerdir. Bunlar gibi, insana ve topluma dair çok sayıda temel görüş ilk ifadelerini mitlerde, peri masallarında ve birkaç kuşak sonra doğru olmadığı kanıtlanan bilimsel varsayımlarda bulmuştur.

Bu parçaya göre “yanlış önermeler”le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kişiden kişiye değişkenlik göstermesi benimsenmesini güçleştirmiştir.
- B) İleri sürülen bilgilerin doğruluğunu sınamak için ortaya çıkmıştır.
- C) Sözlü kültür ürünlerinin kalıcılığını sağlamada etkili olmuştur.
- D) Kuşaktan kuşağa aktarılması güvenilirliğini ve doğruluğunu artırmıştır.
- E) Fikirlerin olgunlaşıp değer kazanmasında önemli bir rol oynamıştır.

5. Bilim kurgu, bilimdeki yeniliklerle birlikte XIX. yüzyılın ortalarından itibaren gelişen bir edebî türdür. Türün iki örnek yazarı, Jules Verne ve H. G. Wells, eserlerinde bilimin yeni yüzyılın başlangıcına kadar imkânsız görüleni, örneğin denizaltıları ve uzay araçlarını, mümkün kılma konusundaki maharetini anlatmışlardır. Sinema, günün şartlarında mümkün görülmeeyeni gösterebilme özelliğinden dolayı bu tür için doğal bir mecradır. Ne var ki bilim kurgunun beyaz perdede yer bulması, diğer pek çok türden daha düzensizdir. Sinemanın ilk yıllarında sadece birkaç bilim kurgu filmi yapılırken bu tür ancak 1950'lerden sonra gelişme gösterebilmiştir.

Bu parçadan hareketle bilim kurguyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Hayal gücü ve bilimsel gelişmelerin birleşimiyle ortaya çıkmıştır.
- B) Türün karakteristik niteliklerine bazı yazarların metinlerinde rastlanmaktadır.
- C) Sınırlılıkları aşmada bilimin bir araç olarak kullanılabileceğini göstermektedir.
- D) Türün sinema yapımları edebî örneklerinden daha fazla ilgi görmüştür.
- E) Sinemanın sağladığı görsellik imkânı sayesinde sinemada kendine yer bulmuştur.

6. Yeni bir operanın temsili sırasında C. W. Gluck zaman zaman koltuğundan kalkar, yavaşça eğilir, sonra tekrar oturmuş. Yanındaki arkadaşı fısıldamış: “Üstat, neden böyle kalkıp oturuyorsunuz?” Gluck yanıtlamış: “Yapıtta geçen eski tanıdık melodileri selamlıyorum.”

Bu parçaya göre Gluck, davranışıyla aşağıdakilerden hangisini göstermek istemektedir?

- A) Klasikleşen ve sevdiği eserlere duyduğu saygıyı gizlemek
- B) Genç bestekârları daha fazla eser vermeye teşvik etmek
- C) Sanatın sürekliliğini ve gelenekten beslendiğini anlatmak
- D) Yeni eserlerdeki özgün ve modern tarzlara dikkat çekmek
- E) Eserin içeriğinin ve icrasının ayrı şeyler olduğunu göstermek

7. Vermez selâm o serv-i hırâmân gelir geçer
Yollarda ömr-i âşık-ı nâlân gelir geçer

Bu beyitte altı çizili sözle yapılan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstiare B) Tevriye C) Mecazımürsel
D) Teşhis E) İntak

8. Zannetme ki güldür, ne de lâle,
Âteş doludur, tutma yanarsın
Karşında şu gülgün piyâle!

İçmişti Fuzûlî bu alevden,
Düşmüştü bu iksir ile Mecnun
Şi'rîn sana anlattığı hâlê

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Divan şiirinin benzetme öğelerinden yararlandığı
B) İçerik açısından epik şiir nitelikleri taşıdığı
C) Deneyimlerin eğretileme yoluyla aktarıldığı
D) Ahenk sağlamak amacıyla iç kafiyeye başvurulduğu
E) Telmih aracılığıyla kurmaca ve gerçek kişiliklere yer verildiği

9. Benim yârim bana küsmüş
Zülfünü gerdana düzmüş
Muhabbeti benden kesmiş
Seilmeyi seilmeyi

Çağır Karac'oğlan çağır
Taş düştüğü yerde ağır
Yiğit sevdiğinden soğur
Sarılmayı sarılmayı

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden fazla kafiye çeşidi içerdiği
B) İçeriğinin koşma ile benzerlik taşıdığı
C) 8'li hece ölçüsü ile kaleme alındığı
D) Çapraz kafiye düzeniyle yazıldığı
E) İrsalimesel sanatına yer verildiği

10. Denizde balığa rızkın virürsün
Hakîm'ü razık-u-rahman Hudâyâ
Bu cümle mahlûkatın rızkı sende
Kılursun daima ihsan Hudâyâ
Kimisi renc ile daim iniler
Kiminin derdine derman Hudâyâ
Kimisi ağlamakdan gözsüz olmuş
Gice gündüz işi efgan Hudâyâ

Bu beyitlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mübalağa sanatına başvurulduğu
B) Naat türüne örnek olduğu
C) İlahi ile konu olarak benzeştiği
D) Kafiye ve redifin kullanıldığı
E) Tezat sanatına yer verildiği

11. Eser Adı	Eser Özelliği
I. <i>Divân-ı Hikmet</i>	• Ahmet Yesevi ve dervişleri tarafından öne çıkarılan bir türe ait şiirlerin toplandığı eser olarak bilinir.
II. <i>Muhakemetü'l Lugateyn</i>	• Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan bu eser, Türkçe-Arapça sözlük niteliğindedir.
III. <i>Atabetü'l Hakayık</i>	• Birçok hikâyeden oluşan bu eser, Oğuzların sosyokültürel hayatını kurgusal bir anlatımla ele alır.
IV. <i>Dede Korkut Kitabı</i>	
V. <i>Divânu Lugâti't-Türk</i>	

Yukarıdaki eser adları ile özellikleri eşleştirildiğinde hangi iki eser adı dışta kalır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

12. Edeblü ol cân isen
Hakk'ı bil insan isen
Müşâk-ı Sultân isen
Var edeb öğren edeb

Bu dördlüğün nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nutuk B) Devriye C) Şathiye
D) Güzelleme E) Münacaat

13. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk destanlarından biridir?

- A) *Cengiz Han Destanı*
B) *Köroğlu Destanı*
C) *Satuk Buğra Han Destanı*
D) *Danışmend Gazi Destanı*
E) *Bozkurt Destanı*

14. Bâtıl isteyü hakdan ayrıldum
Boynuz umdum kulakdan ayrıldum

Ne yüküm bir nefes giderici var
Ne biraz çekmeğine yarıcı var

Ger tonuzlara olmaya buyruk
Âh gitti kulağ ile kuyruk

Bu beyitler aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmıştır?

- A) *Harnâme* B) *Şikâyetnâme* C) *Mantıku't-Tayr*
D) *İskendernâme* E) *Sihâm-ı Kaza*

15. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içinde verilen terimle uyuşmamaktadır?

- A) Bir kimseyi yermek amacıyla abartılı bir üslup kullanılarak yazılan şiirlere denir. (**Hicviye**)
B) Dört dizeden oluşan bu nazım şekli yalnızca Türk edebiyatında görülür. (**Tuyuğ**)
C) Ahenk sağlamak amacıyla bir gazelin her dizesine kısa bir dize eklenerek oluşturulan nazım şeklidir. (**Müstezat**)
D) Hemen hemen her kasidede yer alan bu bölümde şairler kendilerini ve şiirlerini mübalağalı bir şekilde överler. (**Fahriye**)
E) Her beytinin dizeleri kendi arasında kafiyeli olan bu nazım şekli, divan edebiyatının en uzun nazım şeklidir. (**Murabba**)

16. ----, Kanuni'ye sunduğu şiirlerle onun himayesini kazanmıştır. Padişahın ölümü üzerine edebiyatımızın en güzel mersiyelerinden birini yazmıştır. *Şairler sultanı* olarak tanınan şair, gazellerindeki güçlü ifade kudretiyle dikkati çeker.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hayâlî B) Taşlıcalı Yahyâ
C) Fuzûlî D) Bâkî
E) Necâtî

17. Divan şiirinde "hikemî tarz"ın kurucusu kabul edilen şair, sosyal ve siyasal huzursuzlukların yaşandığı XVII. yüzyılda yetişmiştir. Gerek döneminin gerekse kendi mizacının etkisiyle, hikmet ve darbimesel ağırlıklı şiirler yazmıştır. Şiirlerinde duygu, hayal ve kelime oyunlarından çok, tecrübeli bir devlet adamının sosyal eleştirileri ve yol gösterici öğütleri yer alır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Neşâtî
B) Şeyhülislam Yahyâ
C) Nefî
D) Nâilî
E) Nâbî

18. Aşağıdaki dizelerin hangisinde *Felâtn Bey ile Râkım Efendi* adlı eserde de dile getirilen dönemin yaygın sosyal sorunu eleştirilmektedir?

- A) Ey vatan ver elini bir sıkayım!
Elimizden gidiyorsun adiyö...
Çeşm-i şefkat ile baktıkça sana
Beni mahzun ediyorsun adiyö.
- B) Yorgan döşek demez satar
Tiyatroda loca tutar
Gider evde yerde yatar
Şık beylerde olan hâlet
Kabul olunmaz rezalet
- C) Hür olmak ister isen olma cihanın
Zevkinde safasında gamında kederinde
Canan gide rindan dağıla mey ola rîzan
Böyle gecenin hayr umulur mu seherinde
- D) En ummadığın keşfeder esrar-ı derunun
Sen herkesi kör âlemi sersem mi sanırsın
Bir gün gelecek sen de perişan olacaksın
Ey gonca bu cemiyeti her-dem mi sanırsın
- E) Bir damla inciydi kirpiklerinde,
Aşkın ızdırabla dolu rüyası
Bir başka güzellik var kederinde
Bir başka âlem ki ruhunun yası,
Sessiz incileşir kirpiklerinde.

19. Servetifünun Dönemi'nin az tercih edilen türleri hakkında bir çalışma yapmak öteden beri aklımdaydı. Dönem ve sanatçılarına dair tüm çalışmalarda şiir, roman, öykü üçlüsünün mutlak hâkimiyetine karşı ben araştırmamı sadece öteki türler üzerine yaptım. Yine de Servetifünun şair ve yazarlarınca yazılan tüm şiir, roman ve öykü kitaplarını da okudum. Aslında Rezaizâde'nin ve Abdülhak Hamit'in sağladığı hazırlığı, o edebî etkiyi dikkate almam ve onları okuyarak başlamam gerekirdi ancak bunun için yeterli zamanım yoktu. Bir araştırmacı olarak kabul etmeliyim ki Servetifünun Dönemi'nin portresi, bu iki sanatçının eserlerini okumadığım ve değerlendiremediğim için biraz eksik kaldı. Sonuçta çalışmamda Servetifünun'un şimdiye değin pek çizilmemiş bir edebî türler portresini çizdim. Servetifünun'dan şiir, roman ve öyküyü çıkardığınızda geriye ne kalır sorusuna yanıt aradım.

Bu parçada söz edilen araştırmacı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) *Rûbab-ı Şikeste* ve *Kırık Hayatlar*'ı çalışmasına katmamış fakat okumuştur.
- B) Tanzimat'ın II. dönemi ile Servetifünun arasında bir geçiş olduğunu düşünür.
- C) *Talim-i Edebiyat*, *Çok Bilen Çok Yanılır* ve *Sahra* adlı eserleri okumuştur.
- D) *Kırık Yıl*, *Saray ve Ötesi*, *Kavgalarım* adlı eserleri değerlendirmiştir.
- E) Hüseyin Cahit, çalışmasında yer verdiği sanatçılardandır.

20. Ahmet Haşim ve Orhan Veli'nin şiir anlayışlarına dair çalışma yapan bir öğrenci, iki şair arasında kurgusal bir karşılaşma tasarlar. Bu karşılaşmada iki şair, şiir üzerine hayali bir tartışmaya girer.

Aşağıdakilerden hangisi bu tartışmada geçebilecek bir diyalogdan alınmıştır?

- A) **A. Haşim:** Azizim nazımdan ritim ve şekli atarsanız geriye bir şey kalmaz!
- O. Veli:** Anlam kalır, doğal bir söyleyiş kalır ki mirim, gerçek şiir de budur!
- B) **O. Veli:** Mana kadar müzikaliteye önem verseydiniz şiiriniz daha iyi olurdu!
- A. Haşim:** Şiirde yalınlık aradım ben; süs ve gösteriş değil efendim!
- C) **O. Veli:** Divan nazımının şekillerini, serbest müstezata kurban edemezsiniz!
- A. Haşim:** Halk şiirinin imkânları ve hece iyi bir şiir yaratmak için yeterlidir!
- D) **O. Veli:** Şiirimi parnasyen biçimcilikle değil sembollerle ördüm bendeniz!
- A. Haşim:** Saf şiirin peşinde koşarken şiir kuşunu öldürdünüz siz!
- E) **A. Haşim:** Muhterem, nazmı belirsizliğe ve anlaşılmağıza hapsettiniz!
- O. Veli:** Hayır efendim, söz dizimini değiştirirken şiiri yeniden icat ettik!

21. XIX. yüzyılın sonlarına doğru Türk şiiri millî kaygıların öne çıktığı yeni bir zeminde yol alır. Aynı süreçte ---- milliyetçi bir çıkış yaparak döneminin bireyci ve biçimci şiir anlayışına tarihî ve romantik bir alternatif geliştirir. Hemen sonrasında Genç Kalemler hareketi içerisinde şiir ve millî şuuru birleştiren, II. Meşrutiyet Dönemi boyunca egemen olacak biçim ve içerik anlayışının temellerini Türkçü bir düşünsel tutumla atan ---- kendini gösterir. Bu arada Servetifünun şiirinin öncülerinden biri olan ve parnasizmden etkilenerek yazdığı bireysel şiirlerin ardından sosyal konulara ilgi duyan ---- başlangıçtaki sanat anlayışından oldukça uzaklaşarak toplumsal faydacı bir çizgiye varır. Bu dönemde kendine özgü bireysel tutumuyla ortaya çıkan ---- dışındaki Fecriatçiler de millî zemine geçip toplumcu bir hassasiyetin ağır bastığı, şiirselliğin millî şuuru ve kaygıların gerisinde kaldığı bir görüş benimser.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilemez?

- A) Tevfik Fikret B) Mehmet Emin Yurdakul
C) Ziya Gökalp D) Mehmet Akif Ersoy
E) Ahmet Haşim

22. Beyazıt Havuzu'nun kenarındaki kanepelerden birine oturmuş, sizi bekliyorum. Yaşını almış bir adamın yirmi yaşındaki çocuk kederlerini, sevinçlerini yaşaması ne demektir, diye düşünüyorum: Belki bir geç olma hadisesi... Belki de bir çeşit hazları, kederleri, çocuklukları uzatma temayülü... Ama bu uzayan yaz, kışın gelmeyeceğine alamet değil. Kış müthiş olacak, kar yolları kapayacak, bembeyaz ovada ölümlük uzayıp gidecek... Sizi bekliyorum. Sizi göreceğim, içimde bir şey koşacak. Siz görmeden geçeceksiniz. Ben kederle sevinci duyup dalacağım istediğim âleme. Dünyayı yeniden kederlerle kuracağım. Sonra çarşılardan çarşılar, insan sesleri arasında, her şeyi sizinle kurulmuş bir şehirde dolaşacağım. Herkes geçti, siz geçmediniz. Yüzünüzü göremedim. Bayramım, çocukluk bayramım salıncaksız geçmiş gibi gözüme yaş doldu.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öykü kişinin hayal kırıklığından bahsedildiği
- B) Anlatımda yer yer betimlemelere başvurulduğu
- C) Düşüncelerin, bilinç akışı tekniğiyle aktarıldığı
- D) Gerçekle hayalin iç içe geçtiği bir anlatıma sahip olduğu
- E) Durum hikâyesine özgü nitelikler taşıdığı

23. Aşağıdakilerden hangisi Garip şiirine örnek olarak gösterilemez?

- A) Deli eder insanı bu dünya;
Bu gece, bu yıldızlar, bu koku,
Bu tepeden tırnağa çiçek açmış ağaç.
- B) Bir misafirlige gitsem
Bana temiz bir yatak yapsalar
Her şeyi, adımlı bile unutup
Uyusam...
- C) Kuşçu amca!
Bizim kuşumuz da var,
Ağacımız da.
Sen bize bulut ver sade
Yüz paralık.
- D) Ona bir kitap vereceğim
Rahatını kaçırmak için
Bir öğrenegörsün aşkı
Ağacı o vakit seyretil.
- E) İkiz hayaletler gibi yürüdük
Puslu aydınlıkta o bahar günü
Gece, bir tepeden seyrettik, büyük
Yıldızların suya döküldüğünü.

24. ---- akımında yüreğimize kitap sayfalarından ulaşılacak istenir. Bize duyurulan her heyecanın eski, çok eski bir yazardan yapılan alıntıyla doğrulanması gerekiyor gibidir. ---- akımında ise doğrudan doğruya yüreğimize, yücelik duygumuza seslenilir. İşte aradaki büyük fark bence budur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Klasisizm - Romantizm B) Realizm - Romantizm
- C) Realizm - Sembolizm D) Natüralizm - Sembolizm
- E) Klasisizm - Natüralizm

25. Aşağıdakilerden hangisi, uygarlığın kültürel etkileşimlerle geliştiğini gösteren örneklerden biri değildir?

- A) Sümerlere ait kanunların, Babilliler tarafından geliştirilmesi
- B) Anadolu'ya yazının Asur ticaret kolonileri tarafından getirilmesi
- C) Eski Yunan eserlerinin Arapçaya çevrilmesi
- D) Ateşin aynı dönemde dünyanın farklı yerlerinde bulunması
- E) Akdeniz'deki denizcilerin birbirlerinin haritalarından faydalanması

26. Oğuz Kağan altı oğlu ile birlikte dünyayı fethedip cihangir olduktan sonra ana yurduna döndü. Büyük bir kurultay topladı ve halka şölen verdi. Üç büyük oğlu "Bozoklar" sağda, üç küçük oğlu "Üçoklar" solda oturdu. Oğuz Kağan oğullarına şöyle seslendi: "Ey oğullarım, ben çok savaştım, artık çok yaşlandım. Düşmanlarımı ağılattım; dostlarımı sevindirdim." Daha sonra Oğuz Kağan yurdunu oğulları arasında taksim etti. Ok-yay münasebetine göre, Üçokların Bozoklara bağlı olduğunu bildirdi. Töre ve birliğe bağlı kalmalarını vasiyet etti.

Oğuz Kağan Destanı'ndaki bu ifadelerle göre Oğuzlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkili teşkilat yapısına sahip oldukları
- B) Önemli olayları kutladıkları
- C) Boyların yönetimde eşit hakka sahip olduğu
- D) Yerleşik kanun ve kuralları bulunduğu
- E) Etkili bir askerî teşkilat meydana getirdikleri

27. Medine şehri "Yesrib" olarak anılırken sonrasında bu şehre "Peygamber Şehri" anlamında "Medinetü'n-Nebi" denilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hicret
- B) Cemel Vakası
- C) Hakem Olayı
- D) I. Akabe Biatı
- E) Kerbela Olayı

28. Büyük Selçuklu Devleti'nde hanedan üyeleri ve valilerin, hüküm sürdükleri bölgelerde kendilerine bağlı askerî birlikleri vardı.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) İktidar mücadeleleriyle
- B) Egemenlik anlayışıyla
- C) İktidar sistemiyle
- D) Atabeyliklerin oluşmasıyla
- E) Merkezi otoritenin güçlenmesiyle

29. Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinin konu edildiği derste Mert Öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki bilgileri verir:

- Çimpe Kalesi onun zamanında alınmıştır.
- "Gaziler Sultanı" unvanını kullanmıştır.
- Devletin ilk medresesini İznik'te yaptırmıştır.

Mert Öğretmen'in, hakkında bilgi verdiği Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Bey
- B) I. Murat
- C) Yıldırım Bayezit
- D) Çelebi Mehmet
- E) II. Murat

30. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;

- I. Osmanlı Bankasının kurulması,
- II. Düyun-ı Umumiye Teşkilatının faaliyete geçmesi,
- III. kapitülasyonların genişletilerek devam etmesi

uygulamalarından hangilerinin Osmanlı ekonomisindeki yabancı etkisini gösterdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

31. Mustafa Kemal Paşa, Birinci Dünya Savaşı başladığında aşağıdaki görevlerden hangisini yapmaktaydı?

- A) Hareket Ordusu Kurmay Başkanlığı
B) Dokuzuncu Ordu Müfettişliği
C) Sofya Ataşemiliterliği
D) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı
E) Anafartalar Grup Komutanlığı

32. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi'nde Anadolu'daki millî hareketin, halkın desteğini almak amacıyla gerçekleştirdiği faaliyetlerden biri değildir?

- A) Hâkimiyet-i Milliye gazetesinin çıkarılması
B) Anadolu Ajansının faaliyete geçmesi
C) Sivas Kongresi'nin toplanması
D) İşgalleri protesto için mitingler düzenlenmesi
E) Kuvayı İnzibatiyenin oluşturulması

33. Millî Mücadele yıllarında 15. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir Paşa, "Antlaşma şartı olarak Ankara'nın istediği gibi 2 bin tüfek, 3 batarya, 12 dağ topu, 40 makineli tüfek aldım. Doğu Cephesi'nin ilk armağanı olarak Batı Cephesi'ne ulaştırılmak üzere yola çıkardım." ifadelerini kullanmıştır.

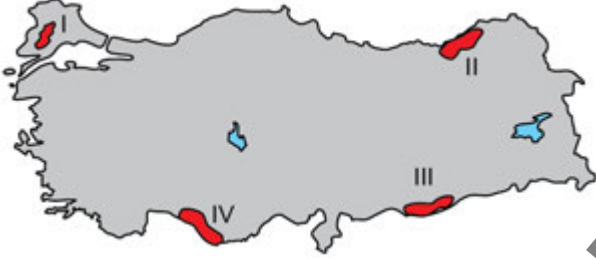
Kazım Karabekir Paşa'nın bahsettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ankara B) Gümrü C) Kars
D) Moskova E) Brest-Litovsk

34. Aşağıdakilerden hangisi 3 Mart 1924'te Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâletinin kaldırılarak yerine Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Riyasetinin kurulmasının sonuçlarından biridir?

- A) Kuvvetler birliği ilkesinin hayata geçirilmesi
B) Azınlıklara askerlikle ilgili muafiyet getirilmesi
C) Takrîr-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
D) Ordunun gündelik siyaset dışında tutulması
E) Zorunlu askerlik uygulamasına geçilmesi

35. Genel olarak engebenin fazla olduğu alanlarda yağış, sıcaklık, nem gibi iklim elemanları kısa mesafelerde değişiklik gösterdiği için bu alanlarda engebenin az olduğu alanlara göre biyoçeşitliliğin daha zengin olması beklenir.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu nedene bağlı olarak biyoçeşitliliğin daha zengin olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

36. Dünya ekonomisinde önemli bir yere sahip olan ve sermayenin küresel dolaşımını kontrol eden şehirler küresel bir etkiye sahiptir. Bunlar aynı zamanda mal, hizmet, bilgi ve kültür alanlarında küresel ölçekte birer üretim ve dağıtım merkezleridir.

Bu nitelikler aşağıdaki şehirlerin hangisinde daha azdır?

- A) Lizbon B) Paris C) New York
D) Tokyo E) Londra

37. K ülkesi nüfus artış hızını artırıcı, L ülkesi ise nüfus artış hızını azaltıcı politikalar izlemiştir. Her iki ülke de uzunca bir dönem uyguladıkları bu politikalarda başarıya ulaşmıştır.

Bu ülkelerle ilgili olarak,

- I. K ülkesinde genç nüfus oranı artmıştır.
II. K ülkesinde yaşlı nüfus miktarı azalmıştır.
III. L ülkesinde doğum oranı azalmıştır.
IV. L ülkesinin genç nüfus oranı artmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

38. Türkiye'nin önemli kalkınma projelerinden biri de Doğu Karadeniz Projesi'dir. Bu projenin hayata geçmesiyle bölgede birçok değişimin olması beklenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu projeye bağlı olarak beklenen değişimlerden biri değildir?

- A) Başta yayla alanlarında olmak üzere turizm faaliyetlerinin gelişmesi
B) Ulaşım hizmetlerinde daha az sorunun yaşanması
C) Yer altı zenginliği rezervlerinin korunması
D) Balıkçılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması
E) Orman varlığının daha etkili ve verimli kullanımının sağlanması

39. Bazı ülkeler; siyasi, askerî ve ekonomik açıdan iş birliği yaparak kimi örgütlerin kurulmasını sağlamışlardır. Bu örgütlerin bir kısmının ortak amacı; üye ülkelerin ticari çıkarlarını korumak, ekonomik, bilimsel ve teknolojik iş birliği yapmaktır.

Bu amaçlar doğrultusunda 1992 yılında İstanbul'da kurulan örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)
B) Gelişen Sekiz Ülke (D-8)
C) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
D) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)
E) Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)

40. İnsan ihtiyaçları doğrultusunda kullanılan doğal kaynakların miktarı ve çeşidi sürekli artmaktadır. Bu kaynakların kullanılması sonucu ortaya çıkan atıkların bir kısmının geri dönüştürülmesi çeşitli yararlar sağlamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yararlardan biri değildir?

- A) Çevreye verilen zararın azaltılması
B) Doğal kaynak kullanımının azaltılması
C) Enerji tasarrufunun sağlanması
D) Ülke ekonomisine olan katkının artması
E) Atık depolama alanlarının sayıca artması

28-06-2020

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. D
2. B
3. C
4. E
5. D
6. C
7. A
8. B
9. D
10. B
11. C
12. A
13. E
14. A
15. E
16. D
17. E
18. B
19. C
20. A
21. D
22. C
23. E
24. A
25. D
26. C
27. A
28. E
29. A
30. E
31. C
32. E
33. B
34. D
35. D
36. A
37. B
38. C
39. D
40. E

ÖSYM

Bu soruların telif hakları ÖSYM'ye aittir. Sorular ÖSYM'nin yazılı izni olmaksızın hiçbir kişi, kurum veya kuruluş tarafından kullanılamaz.

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Freud, histerinin nedenlerine dair yaptığı araştırmaların bulgularını, 21 Nisan 1896'da, Viyana Nöropsikiyatri Birliğinin düzenlediği toplantıda sunmuştur. İlk kez kamuoyunun karşısına çıkan bu çalışma çok tartışılmış ve epeyce olumsuz eleştiri almıştır. Bu eleştirilerden biri çağın otorite hekimlerinden olan Richard Kraft-Ebing'e aittir. Ebing, Freud'un çalışması için bilimsel bir peri masalı ifadesini kullanmıştır.

Bu parçada altı çizili sözle Freud'un çalışmasıyla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisi olamaz?

- A) Kanıtlanması mümkün olmayan tespitler içermesi
- B) Gerçek ile hayalî olanı bir arada sunması
- C) Elde edilen sonuçların beklentinin üzerinde çıkması
- D) İnandırıcılıktan uzak akademik çıkarımlar barındırması
- E) Kesinliğiyle ilgili şüphe uyandıran yargılar taşıması

2. I. İnsan vücudu aslında temel olarak "yaşamak için yemeyi" başka bir anlatımla yaşamsal işlevlerini yerine getirecek hücresel düzeyde enerji üretmeyi hedefliyor.
- II. İnsanoğlu beslenme kavramını psikolojik veya keyfî bir hâle dönüştürerek "yemek için yaşamayı" önceliyor.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Her ne kadar insanoğlu beslenme kavramını psikolojik veya keyfî bir hâle dönüştürerek "yemek için yaşamayı" ön plana alsada da temelde vücut, hücresel düzeyde enerji üretilip yaşamsal işlevlerini yerine getirmeyi yani "yaşamak için yemeyi" amaçlıyor.
- B) İnsan vücudu yaşamaya devam edebilmek için enerjisini hücresel düzeyde üretmeye çalışıyor başka bir ifadeyle "yaşamak için yemeyi" istiyorken insanlar beslenme kavramını psikolojik ve keyfî sandıkları için "yemek için yaşamayı" ön plana alıyor.
- C) İnsanoğlu esasen, beslenme kavramına psikolojik ve keyfî bir anlam yüklediği için "yemek için yaşamayı" amaçlasada insan vücudu yaşamsal işlevlerini yerine getirecek hücresel düzeyde enerji üretmeye çalıştığı için "yaşamak için yemeyi" temele alıyor.
- D) İnsanoğlu psikolojik ve keyfî olarak beslendiğini düşünerek "yemek için yaşamayı" temele alsada sanılanın aksine insan vücudu en temelde "yaşamak için yemeyi" başka bir deyişle yaşamsal işlevlerini yerine getirecek hücresel düzeyde enerji üretmeyi amaç ediniyor.
- E) Beslenme kavramına insanoğlunun psikolojik ve keyfî anlamlar yükleyerek "yemek için yaşamayı" gerekli görmesine rağmen insan vücudu "yaşamak için yemeyi" temele alan yaşamsal işlevlerini yerine getirecek hücresel düzeyde enerji üretmeyi önemli görüyor.

3. Eskiden Mezopotamya’da hayati işlevler için en gerekli organ olarak görülen karaciğerin falına bakılmıştır. Bu fal sayesinde gelecekte yaşanabilecek kötü olaylar veya kötü ruhların sebep olduğu hastalıklar öğrenilmiştir. Zararsız ve psikolojik yönden etkili bir işlem olan karaciğer falı antik dünyada, acı çeken yüz binlerce hastaya umut vererek yardımcı olmuş. Karaciğer falına bu kadar güvenilmesinin nedeni ise o dönemde karaciğerin duyguların ve heyecanın merkezi, ruhun barınağı olarak kabul edilmesiydi. Anadolu’da halk arasında sıkça kullanılan “ciğerparem”, “ciğerimin köşesi”, “ciğeri beş para etmez” gibi deyimler de aslında o dönem inancının bir devamı niteliğindedir. Üstelik bu inanış sadece yakın coğrafyayı etkilemekle kalmamış, örneğin Japonlar; birine cesur demek istediklerinde “kimo ga futo” yani karaciğeri kuvvetli, öfkeli demek istediklerinde ise “kan huo” yani yanmakta olan karaciğer ifadelerini kullanmışlardır.

Bu parçada karaciğerle ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Üzerine yüklenen anlamın zamanla değişiklik gösterdiğine
- B) İnsanlar tarafından biyolojik ve duygusal bir önem atfedildiğine
- C) İnsanların kişilik özelliklerini betimlemek için kullanıldığına
- D) Farklı dillerde duygularla ilgili söz kalıplarının içinde yer aldığına
- E) Olumsuz durumların gerçekleşmesiyle ilgili tahminlerde kullanıldığına

4. Yaratıcı yazarlık seminerine katılan bir öğrenciden, kahramanın yaşadığı korkuyu konu alan bir öykü yazması istenince öğrenci şu cümleleri yazar:

“Ahsen kapıya doğru koşarken ardındaki kişinin onu takip ettiğini işitti. Bütün vücudunu saran bir korkuyla ürperdi. Kalbi hızla çarparken korkudan bayılacak gibi oldu.”

Öğrenciye verilen tavsiye: “----.”

Semineri veren öykücünün tavsiyesinden sonra öğrenci aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

“Ahsen kapıya doğru koşarken ardındaki ayak seslerini duydu. Bütün gövdesi kontrolünü yitirmiş bir yay gibi gerildi. Kalbi göğsüne sığmıyor, güçlükle soluk alabiliyordu.”

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

- A) Mekân tasvirlerini, kahramanın duygularından daha ön planda tutarsan silik bir kalemle ibaret kalırsın
- B) İnsanların duygularına dokunmak istiyorsan metinlerindeki kahramanların yaşadıkları olaylara her anıyla tanıklık etmelisin
- C) Güçlü bir kalem olmak için ayın parladığını söylemeden, kırık bir cam parçası üzerindeki ışıltısını göstermelisin
- D) İnsanın ve insanlığın temel duygularına, dürtülerine odaklanmak seni başarıya götürecek hareket noktalarından biridir
- E) Kahramanının duygularını zaman ve mekânla bütünleştirmelisin ki o, gerçek dünyada bir yansıma dönüşsün

5. Diderot, güzellik hakkında yazarken “İnsanlar arasında en çok konuşulan şeyler, çoğu zaman en az bilinenlerdir.” der. Yaşanılan tecrübeler Diderot’yu haklı çıkarmaktadır. Çünkü hayatın her alanında güzel kavramını kullanmamıza rağmen bir an durup bizzat “güzel” üzerine derinlemesine düşündüğümüzde afallarız.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Bir kavramı çok dillendirdiğimizde onu daha anlaşılabilir bir hâle getirdiğimizi fark ederiz.
- B) Sık karşılaştığımız gündelik durumlar hakkında başkalarıyla konuşmaktan kaçınılırız.
- C) Somut kavramlardan ziyade soyut kavramları açıklamaya çalışırken zorlanılır.
- D) Gündelik hayatta sıkça kullandığımız kavramları tanımlamaya çalıştığımızda bocalarız.
- E) Kendimizi ifade ederken genellikle başvurduğumuz kavramların zamanla silikleştiğini düşünürüz.

6. Brancusi, Romanyalı bir köy çocuğuydu. Craiova ve Bükreş’te sanat eğitimi aldığı yıllarda insan anatomisi üzerine çalışmıştı. Birçok heykeltıraş gibi, bu sanatın yaşayan en ünlü ustası olan Rodin ile tanışmak ve mesleğin inceliklerini öğrenmek istiyordu. 1907’de Rodin’le çalışmaya başladı. Ancak çok geçmeden kendisini hayal kırıklığına uğratan bir şeyin farkına vardı. Gördüğü kadarıyla bu büyük usta, insan figüründe denenebilecek her şeyi denemiş, bütün yolları tıkamıştı. Bu atölyeden yola çıkıp özgün bir sanat geliştirmesi olanaksızdı. Bu yüzden hayran olduğu bu sanatçının yanından birkaç ay sonra ayrıldı ve kendi uzun yolculuğuna çıktı.

Bu parçaya göre Brancusi’nin Rodin’in yanından ayrılmasının nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Rodin’in kılavuzluğunu hak edecek yetenekte olmadığına inanması
- B) Rodin’in çevresindeki rekabet ortamında kendini engellenmiş hissetmesi
- C) Rodin’in yeni heykeltıraşlık tekniklerine karşı kapalı bir tutum benimsemesi
- D) Rodin’in sanat çevrelerindeki şöhretinin kendisini gölgeleyeceğini düşünmesi
- E) Rodin’in etkisinden kurtulup kendine has bir üslup geliştiremeyeceği endişesi

7. Sen olasan diyü yir yir asılıp âyineler
Gelene gidene eyler nazarı döne döne

Bu beyit için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Sen zamiriyle sevgili kastedilmiştir.
- B) Aynalar sevgiliye âşık kişiler olarak düşünülmüştür.
- C) Aynaların dizi dizi asılması güzel bir nedene bağlanmıştır.
- D) Âşığın ızdırabının aynalara yansması tasvir edilmiştir.
- E) Ahengi sağlamak için bazı ifadeler tekrar edilmiştir.

8. Aşağıdaki beyitlerin hangisi ayraç içinde verilen ifadeyi örneklemez?

- A) Yok sende kanâat gözün aç olduğu oldur
Rızkın erişir yoksa eğer subh eğer şâm
(var olanla yetinmeme)
- B) Bir nâ-halefi cübbe vü destâr ile görsen
Eylersin anın cübbe vü destârına ikrâm
(dış görünüşe önem verme)
- C) Yazık sana kim eyleyesin hırs u tama'dan
Bir habbe için kendini âlemlere bed-nâm
(küçük duruma düşme)
- D) Gör zahidi kim sâhib-i irşâd olayın der
Dün mektebe vardı bugün üstâd olayın der
(haddini bilmeme)
- E) Hâlin kime açsan sana der hikmeti vardır
Öldürdü bizi âh bilinmez mi bu hikmet
(bilgisiyle övünme)

9. I.

Siz "Lim derdiniz" bana, "bir gülümsememe ne verirsin?"
"Canımı" derdim.
"Hayır" diye itiraz ederdiniz, "o zaten benim!"

II.

Âşık oldur kim kılur cânını fedâ cânânına
Meyl-i cânân itmesün her kim ki kıymaz cânına

Aşağıdakilerin hangisi farklı edebî dönemlerden alınmış bu şiir parçalarının ortak özelliğidir?

- A) Tema
B) Dil ve üslup
C) Kafiye düzeni
D) Nazım birimi
E) Ölçü

- 10.** Bu dünyaya sanki vefa gelmemiş
Gelmişse de bir kimsede kalmamış
Kim var ki dostundan cefa görmemiş
Cihanda bir söze duran mı kaldı

Bu dördlülle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazıldığı
B) Satirik şiire örnek olduğu
C) Düz kafiye düzeninde olduğu
D) Teşbih sanatından yararlanıldığı
E) Redife yer verildiği

- 11.** I. Ayrılır dosta gider
II. Sağ gelen hasta gider
III. Su gelir deste gider
IV. Gurbet yansın yıkılsın

Mânî nazım şeklinin biçim ve içerik özellikleri dikkate alınarak bir mânî oluşturulmak istense bu dizelerin sıralaması aşağıdakilerin hangisi olur?

- A) I - II - IV - III
B) I - III - II - IV
C) III - I - IV - II
D) III - II - I - IV
E) IV - II - I - III

- 12.** (I) Karagöz ve orta oyunu geleneksel Türk tiyatrosunun belli başlı türlerindendir. (II) Bunlar, önceden yazılmış ve ezberlenmiş metinlere dayanmaktan ziyade gösteriyi ön plana alır. (III) Orta oyununda asıl konunun işlendiği bölüme "fasıl" adı verilirken Karagöz'de bu bölümün adı "muhavere"dir. (IV) Zaman zaman her iki oyuna da müzik eşlik eder. (V) Kişiler açısından bir karşılaştırma yapılırsa Karagöz'deki Hacivat'ın orta oyunundaki karşılığı Pişekâr, Karagöz'ün karşılığı ise Kavuklu'dur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

13. Türk kültür tarihinin sözlü ve yazılı kaynaklarından bir bölümünü de masallar oluşturmaktadır. Bu masallardan bazıları eski Türk metinlerinden veya başka dillerden günümüz Türkçesine çevrilmiştir. Bu çerçevede Türk edebiyatında Uygur Dönemi eseri olan ---- masal özelliği gösteren ilk eserlerdendir. Arap ve İran kaynaklı ---- adlı eser ise Türk edebiyatının farklı dönemlerinde birçok şair ve yazara ilham vermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Kalyanamkara ve Papamkara - Binbir Gece Masalları
B) Kelile ve Dimne - Billur Köşk
C) Kalyanamkara ve Papamkara - Pançatantra
D) Kelile ve Dimne - Pançatantra
E) Billur Köşk - Binbir Gece Masalları

14. Ey serv-i sehi sen geleli seyr ile bağa
Baş çekmedi ar'ar
Çok ali-nesebler özünü saldı ayağa
Kul böldü sanavber

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu şiirin nazım şeklinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Müstezat
B) Kıt'a
C) Şarkı
D) Terkibibent
E) Rubai

15. Fatih Sultan Mehmet ve II. Bayezid zamanında şiirler yazmıştır. Şiirleri, o daha hayattayken, bütün Anadolu ve Rumeli'ye yayıldığı gibi Hüseyin Baykara'nın Herat'taki sarayında dahi okunur olmuş, kendisinden sonraki şairleri de etkilemiştir. Türk edebiyatı tarihinde Şeyhi ile Necati arasında yetişen şairlerin en tanınmışlarındandır. Onun "kerem", "benefşe" ve "âb" redifli kasideleri, bilinen eserleri arasındadır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Süleyman Çelebi
B) Ahmet Paşa
C) Sehi Bey
D) Taşlıcalı Yahya
E) Âşık Paşa

16. Aşağıdaki beyitlerin hangisi bir kasidenin "fahriye" bölümünden alınmış olabilir?

- A) Lâle-hadler yine gülşende neler itmediler
Servi yürütmediler gonceyi söyletmediler
B) Ayagı yer mi basar zülfüne ber-dâr olanun
Zevk ü şevk ile virür cân u seri döne döne
C) Yok bu şehir içre senin vasf ettiğin dil-ber Nedîm
Bir perî-sûret görünmüş bir hayâl olmuş sana
D) Görüp bu hâli gül-istanda dondu cedvel-i âb
Bahâra dek duramaz korkarım kenâr çizer
E) Arab u Rûm'da üstâd-ı sühandır Vehbî
Acemî oldu yanında şuârası Acem'in

17. "Esnaftandır. Ayakkabıcı olduğu için ona 'Huffi' şeklinde seslenmişlerdir. Tahsil ile kazanılmış ilimlerden mahrum ve halk arasında ümmiliği ile meşhur idi. Ama zâtında kabiliyet ve tabiatında selâkat (güzel söz söyleme yeteneği) olduğu için bütün söz ve ibâreleri fasih ve sahih idi. Mürettep Divan'ı ve şiirleriyle hayli şöhreti vardı. Şiir sanatlarından cinasa mâyildir."

Bu parça aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Seyahatname B) Tezkire
C) Şehrengiz D) Pendname
E) Surname

18. Dilber, küçük yaşta Asaf Paşa'nın konağına esir olarak verilmiştir. Asaf Paşa'nın Paris'teki resim tahsilinden dönen oğlu Celal Bey, onu tabloları için model olarak kullanır. Celal Bey'in kendisini bir araç gibi görmesinden derin ızdırap duyan Dilber'in yapabildiği tek şey ağlamaktır. Celal Bey, bu gözyaşları karşısında onun bir esir olarak neler hissedebileceğini anlamaya başlar. Dilber'in ağlaması iki gencin hayatında bir dönüm noktası olur. Sadece sanatına âşık olduğunu tekrarlayan Celal Bey'in nazarında Dilber, artık bir "oyuncak" değil, bir sevgilidir.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerin hangisidir?

- A) *Müşahedat* B) *Esaret*
C) *Zehra* D) *Sergüzeşt*
E) *Gülnehal*

19. Eserlerinde yüksek zümreye ait kişilerden seçtiği kahramanların çoğu Boğaziçi, Beyoğlu, Adalar gibi zengin ve modern semtlerde yaşar. Ekmek ve iş kaygıları yoktur. Sadece aşkı, giyim kuşamı, eğlenmeyi düşünürler. Çalışmayı küçümseyen, bazen bir kusur sayan, hiç olmazsa üzüntü konusu yapan görüşleri vardır. Hemen hepsi okumuş ve gelir düzeyi yüksek olan bu kahramanlar; yabancı dil bilir, dönemin şiirsel ve karmaşık üslubuyla konuşur. Çocuklar yabancı mürebbiyeler elinde büyür; evlerde piyano, keman çalınır ve alafranga sofralar kurulur. Yetişkinler ile çocuklar arasında yadırgatıcı bir resmiyet vardır. Yazarın geçim sıkıntısı çeken yegâne kahramanı hülyalı şair, yılda ancak "iki çift ayakkabı ve iki kravat" alabildiği (!) ve çalışmak zorunda olduğu için acınası bir yoksulluk içinde çizilir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
B) Hüseyin Cahit Yalçın
C) Recaizade Mahmut Ekrem
D) Ahmet Hamdi Tanpınar
E) Abdülhak Şinasi Hisar

20. XIX. yüzyılın ikinci yarısından sonra Türk edebiyatında Batılılaşma çabasındaki züppe tipiyle karşılaşırız. Bunların en meşhurlarından biri olan ----, roman boyunca kendini bilmez tavırlarıyla Periveş'in peşinden koşarken çevresindekiler tarafından kandırılıp dolandırılır. ---- ise II. Meşrutiyet sonrasındaki siyasi belirsizlik ortamında kurnazca yükselmeye çabalayan bir tiptir. Bu bakımdan ilki kendini bilmezlikle gülünç duruma düşerken diğeri II. Meşrutiyet ilanının puslu havasından yararlanmaya çalışan bir kurnazdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Bihruz Bey - Efruz Bey B) Bihruz Bey - Ali Bey
C) Ali Bey - Rakım Efendi D) Rakım Efendi - Efruz Bey
E) Felatun Bey - Efruz Bey

21. Troya'da siz sözü güzeldi eskiden
Baktım öpüşündü duran baktım bungun.
Benim şimdi Hitit çağı benim yorgun
Benim ey gök çılgın uzaklığın hep ben.

Büyük sularıma sen o hep geç gelen
Beni çıktığınız gecelere tutun.
Beyaz, kâğıtlarla gittiniz ya uzun
Güzelliğimde bir yarı geceler sen.

Ellerin bir daha sarı ovalarım.
Sesini dönmeyim bütün yalnızlığım
Bütün gök gök gök, o akşamlara kadar.

Güzel yalnızlığım işte dünya kadar.
Ne denizler gördüm hiç anmamışımıdır
Bir sesim ben git git o binlerce yıldır.

Bu şiirin biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerin hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Cahit Külebi B) İlhan Berk
C) Orhan Veli D) Attilâ İlhan
E) Nâzım Hikmet

22. Bu "yaban" lafı, beni, önce çok kızdırdı. Fakat sonra anladım ki Anadolulular, Anadolu köylüleri, tıpkı eski Yunanların kendilerinden başkasına "barbar" lâkabını vermesi gibi, her yabancıya yaban diyorlar. Bir gün... bir gün onlara, ispat edebilecek miyim ki ben bir "yaban" değilim? Benim damarlarımdaki kan onların damarlarında işleyen kandır. Aynı dili söylemekteyiz. Aynı tarihî ve coğrafi yollardan, hep birlikte gelmişizdir. İspat edebilecek miyim ki aynı Allah'ın kuluyuz! Aynı siyasî mukadderât, aynı sosyal bağlar, bizi kardeşlik, evlâtlık, analık babalık üstünde bir yakınlıkla birbirimizle bağlamıştır. Lâkin hangi sözlerle, hangi seslerle? Gündelik hayatın ufak tefek ihtiyaçlarını bile anca ifadeye güç bulabiliyorum. Nerde kalmış ki onlarla, bu kadar genel konular üzerinde konuşacağım!.. Gün geçtikçe daha iyi anlıyorum: Türk "entelektüel"i, Türk aydını, Türk ülkesi denilen bu engin ve ıssız dünya içinde bir garip yalnız kişidir.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Kahraman bakış açısı kullanılmaktadır.
B) Aydın ile halk arasındaki uçurum ele alınmaktadır.
C) Olay hikâyesine özgü bir anlatım sergilenmektedir.
D) Anlatıcının düşünceleri iç konuşmalarla verilmektedir.
E) Yaşananların anlatıcı üzerindeki etkisi işlenmektedir.

23. ----; Batı'nın yalnızca maddeye ve teknik güce olan inancının değil, akla verdiği önemin de eleştirilmesinden yanadır. 1935'te yazdığı ilk oyunu *Tohum*'da görüşünü "her şeyin ve her hadisenin anahtarını ruhta ve göze görünmeyende bulan prensip" olarak tanımlamıştır. *Nam-ı Diğer Parmaksız Salih*'te yüce gönüllülükle düzenbazlığın toplumda yan yana yaşadığını gösterir. *Para*'da ise maddi çıkarlar için her türlü ahlaksızlığı mübah gören bir bankacının kendi hayat felsefesinin kurbanı oluşunu anlatmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) Cevat Fehmi Başkut B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Orhan Asena D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Sabahattin Kudret Aksal

24. Bu akımın “gerçek” anlayışı bizi nesneleri olduğu gibi değil olması gerektiği gibi, nesnenin kendisini değil manalarını vermeye çalışan bir gerçekçilikle yüz yüze getirir. Bu da doğal olarak soyutlama ve simgelemenin kapısını aralar. Zira dışarıdan görünen gerçek, özgün olamaz. Gerçek bizim tarafımızdan yaratılmalıdır. Nesnenin anlamı onun görüntüsünün arkasında saklıdır. Bir olaya inanarak, onu düşleyerek veya belgeleyerek doyuma eremeyiz. Gerçeği sanatkarın iç dünyasında bulan ve bu sebeple iç gözlem üzerinde yoğunlaşan bu sanat akımı, doğal olarak bütünüyle ferdietçidir. Bu noktada insanı içinde yaşadığı toplumdan hatta kendinden bile soyutlar. Geriye sadece iç ben/ruh kalır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Ekspresyonizm B) Realizm
C) Natüralizm D) Klasisizm
E) Egzistansiyalizm
25. İlk Çağ Anadolu uygarlıklarının dünya ortak mirasına katkıları hakkında araştırma yapan Serhat'ın aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşması beklenir?
- A) Çivi yazısının icat edilmesi
B) Paranın ticaret hayatında görülmesi
C) Tek tanrı anlayışının ortaya çıkması
D) Alfabenin oluşturulması
E) Güneş takviminin hazırlanması

26. “Yüceğileri ve yirmi altı kavmi; göğün yardımı, subaylarımın muharipliği, atalarımın kudretiyle yendim ve hâkimiyetim altına aldım. Yay çekebilen tüm kavimler tek bir aile gibi birleştiler. Kuzeydeki memleketlerde asayiş kurdum. Sonunda herkes barış içinde yaşayabilecektir. Çin İmparatoru Hunlarımın Çin Seddi'ne yaklaşmasını istemiyorsa elçimin oraya gelişine kadar geri çekilmesi lazımdır.”

Çin İmparatoruna bu mektubu yazan Mete (Mao-tun) ile ilgili;

- I. teşkilatçı bir karaktere sahip olduğu,
II. milletin mücadelesine gücüne inandığı,
III. Çin devletini ortadan kaldırmak istediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

27. “Hz. Ebubekir Dönemi'nin ilk zamanlarında İslam Devleti içerisinde karışıklıklar yaşanmıştır.” ifadesini kullanan bir tarihçinin;

- I. Ridde Savaşları,
II. Cemel Vakası,
III. Haricilerin ortaya çıkması

durumlarından hangilerini örnek göstermesi beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

28. Başlangıçta Zengilere bağlı olarak faaliyet gösterirken daha sonra Mısır'ı ele geçirerek bağımsız olan, Selçuklu devlet geleneğinin Mısır'da yerleşmesini sağlayan, Mısır'da Şii Fâtîmî Hilafetini sonlandırmanın yanı sıra Haçlılara karşı da başarılı bir mücadele yürüten devlet, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tolunoğulları B) Samaniler C) Eyyubiler
D) Memlükler E) İhşidiler

29. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda baş gösteren İstanbul Ayaklanmaları'nın nedenlerinden biri değildir?

- A) Yeniçerilerin ulufelerinin ayarı düşük akçe ile ödenmesi
- B) Taht değişiklikleri yüzünden cülus bahşişi sorununun ortaya çıkması
- C) Kapıkulu Ocaklarına usulsüz ve gereğinden çok asker alınması
- D) Devlet adamlarının kendi çıkarları için Kapıkullarını kışkırtması
- E) Sancağa gönderilen şehzadeler arasında taht kavgaları yaşanması

30. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyanı üzerine, Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1833 yılında imzalanan Hünkâr İskelesi Antlaşması'ndan tedirgin olan İngiltere, aşağıdaki devletlerden hangisiyle iş birliğine yönelmiştir?

- A) Almanya
- B) Avusturya
- C) İtalya
- D) Fransa
- E) İsveç

31. Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasının ardından Mustafa Kemal Paşa, 6 Kasım 1918 tarihinde İstanbul'a Sadrazam Ahmet İzzet Paşa'ya gönderdiği telgrafında "Orduları terhis edecek ve İngilizlerin her dediğine boyun eğecek olursak ihtirasların önüne geçmeye imkân olmayacaktır." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal Paşa;

- I. Mütareke şartlarının uygulanmaması,
- II. Wilson İlkeleri'nin reddedilmesi,
- III. teslimiyetçi politikalardan vazgeçilmesi

taleplerinden hangilerini dile getirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

32. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele yıllarında Karadeniz bölgesindeki asayişsizliği önleyip TBMM'nin otoritesini sağlamak amacıyla kurulmuştur?

- A) Kuvay-ı Seyyare
- B) Kuvay-ı İnzibatiye
- C) Merkez Ordusu
- D) Yeşil Ordu
- E) Teşkilat-ı Mahsusa

33. Aşağıdakilerden hangisi Sakarya Zaferi'nin ardından İtilaf Devletleri'nin kendi çıkarları doğrultusunda fikir ayrılıkları yaşayarak almış oldukları kararlar sonrasında ortaya çıkan durumlardan biri değildir?

- A) Ankara Antlaşması'nın imzalanması
- B) Güneybatı Anadolu'daki işgalin sona ermesi
- C) Malta'daki Türk esirlerin serbest bırakılması
- D) Yunan ordusunun Afyon'da savunma hattı kurması
- E) Kars Antlaşması'nın imzalanması

34. Aşağıdakilerden hangisinin, 1 Kasım 1922'de Saltanatın kaldırılmasına giden süreçte etkili olduğu söylenemez?

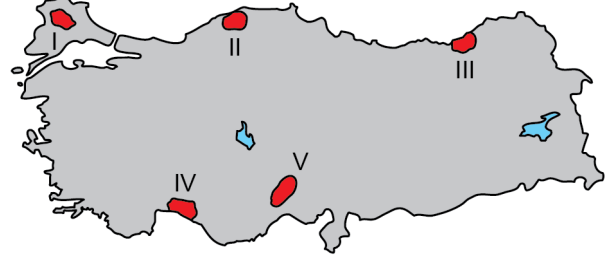
- A) TBMM'de Ankara'nın resmen başkent olarak kabul edilmesi
- B) 1921 Anayasası'nda egemenliğin millete ait olduğuna dair hükmün bulunması
- C) Osmanlı Hükûmetinin Lozan Konferansı'na katılmak için çalışmalar yapması
- D) TBMM'nin üzerinde hiçbir gücün bulunmadığına dair karar alınması
- E) Osmanlı Hükûmetinin Anadolu'da kazanılan zafere sahip çıkmaya çalışması

35. Volkanik faaliyetler; dar bir alanı etkileyebileceği gibi dünyanın tamamını etkileyebilecek boyutta, doğal ve beşerî yaşamda doğrudan veya dolaylı önemli değişimler meydana getirebilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu faaliyetlerin yaşanmasıyla doğrudan meydana gelebilecek olaylardan biri değildir?

- A) Göçe neden olabilmeleri
- B) Deprem oluşturabilmeleri
- C) Tsunami oluşturabilmeleri
- D) Erozyona neden olabilmeleri
- E) Heyelan meydana getirebilmeleri

36. Son yıllarda ilgi duyulan turizm türlerinden biri de yayla turizmidir. Yayla turizminde atlı doğa gezisi, doğa yürüyüşü, fotosafari, kampçılık gibi etkinliklerin de yapılabilecek olması, bu turizm türüne ilgiyi artırmıştır.

Haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde, günümüzde bu turizm türüne ait alanların daha az olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

37. Ilıman iklim koşulları, toprak yapısının elverişli olması ve su kaynaklarının bolluğu gibi faktörlerin etkisiyle Mezopotamya, Mısır, Hindistan, Çin ve Orta Amerika'da tarımsal faaliyetlere bağlı olarak şehirlerin temelleri oluşmaya başlamıştır. İlk kurulan bu şehirlerde zamanla üretimin artması sonucu ortaya çıkan üretim fazlası ürünler, insanlar arasında değiş tokuş yöntemiyle el değiştirmeye başlamış ve başka alanlardan insanların da buralara gelmesiyle şehirlerin nüfusu giderek artmıştır.

Bu durum ilk kurulan şehirlerde tarımdan sonra aşağıdaki hangi ekonomik faaliyetin gelişmesine daha fazla katkı sağlamıştır?

- A) Sanayi B) Ticaret C) Ulaşım
- D) Turizm E) Madencilik

38. Aşağıda iki farklı ülkenin tarımsal yapısıyla ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

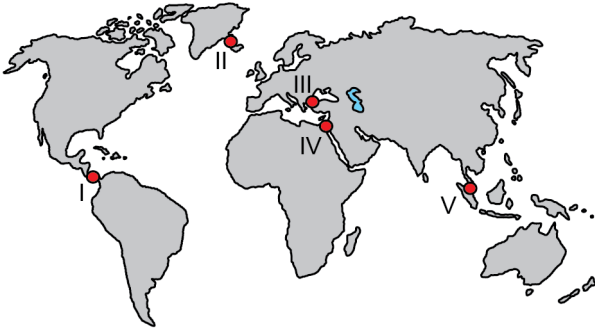
K ülkesi: Ülkede genel olarak temel ihtiyaçları karşılamaya yönelik tarım yapılmaktadır. Bu ülkede genellikle doğa koşullarına bağlı olarak tarım yapıldığından üretimde yıldan yıla dalgalanmalar görülür. Ayrıca tarım ve hayvancılıktan elde edilen verim düzeyi de düşüktür.

L ülkesi: Ülkede tarımsal üretim, temel ihtiyacın karşılanması yanında ticari amaçlarla da yapılmaktadır. Bu ülkedeki tarımsal faaliyetlerde modern teknikler kullanıldığından üretimde yıllara göre büyük değişim görülmemekte ve hayvancılıktan elde edilen verim düzeyinin de yüksek olduğu görülmektedir.

Buna göre K ve L ülkelerinde belirtilen farklılıkların ortaya çıkmasındaki temel neden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kalkınma önceliklerinin farklı olması
- B) İklim koşullarının farklılık göstermesi
- C) Tarımsal alan miktarının farklı olması
- D) Tüketici nüfus miktarının farklı olması
- E) Gelişmişlik düzeylerinin farklılık göstermesi

39. Petrolün çıkarıldığı alanlardan tüketildiği alanlara taşınırken kullanılan deniz yolu güzergâhlarında boğazlar ve kanallar önemli bir konuma sahiptir.

Haritada numaralandırılan boğaz veya kanallardan hangisi önemli petrol taşıma güzergâhları üzerinde yer almaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

40. Sülfür ve azot oksit gibi kimyasal maddelerin atmosferde su buharı ile birleşerek aside dönüşmesi ve bu asidin yağış olarak yeryüzüne inmesi asit yağışları olarak adlandırılmaktadır.

Bu yağışların etkili olduğu alanlarda;

- I. kimyasal ve biyolojik özelliklerinin bozulması nedeniyle topraktaki verimin düşmesi,
- II. akarsu ve göl sularının pH değeri değiştiği için su ekosistemlerinin olumsuz etkilenmesi,
- III. akarsu, göl ve yer altı sularına ait rezervlerin önemli oranda azalması

sorunlarından hangileri görülebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2021 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

27-06-2021

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. C
2. A
3. A
4. C
5. D
6. E
7. D
8. E
9. A
10. D
11. C
12. C
13. A
14. A
15. B
16. E
17. B
18. D
19. A
20. A
21. B
22. C
23. D
24. A
25. B
26. C
27. A
28. C
29. E
30. D
31. C
32. C
33. E
34. A
35. D
36. A
37. B
38. E
39. B
40. D

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Edebiyat; gerçek hayattan ve kitaplardan aldığı bilgiyi, yaratıcılığın merceğinden geçirdikten sonra ortaya koyduğu yazınsal dünyanın gerçek hayatla doğrulanmasına dair bir kaygı taşımaz. Edebiyat bu yönüyle felsefeyle benzeşir. Felsefe de gerçekliği yaratıcılığın merceğinden geçirdikten sonra kendi düşünce silsilesini ortaya koyar ama o, hayatla sınanmayı da bekler. Gerçek hayat ile arasındaki köprüleri her zaman korumaya çalışır.

Bu parçada altı çizili sözle, felsefeyle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Geçerliğinin gerçekle ilişkisine bağlı olduğu
- B) Edebî yaratıcılığın ötesinde bir gücü olduğu
- C) Yaratıcılığı hayatın parçası hâline getirdiği
- D) Hayatı olduğu gibi anlamlandırma çabası içerdiği
- E) Hayata bakışının deneyimle ilişkili olduğu

2. (I) Nikola Tesla'nın neredeyse yüz yıl süren bir umursamazlıktan sonra tekrar hak ettiği yere, bilimin gündemine, yerleşmiş olmasının birçok sebebi var. (II) En önemlisi, daha güzel bir gelecek hayalini gerçeğe dönüştürmek için buluşlarını insanlığa adanmış olması. (III) Üstelik bunlar 100'ün üzerinde patente, 700'ün üzerinde icada sahip olmasının yanı sıra hayata geçirmeyi başaramadığı yüzlerce projeyi içeren sıra dışı buluşlar. (IV) Hatta bu buluşların hiçbirisi, çağının basit bilimsel ihtiyaçlarını çözmeye yönelik tasarlanmamıştı. (V) O, bu buluşlarıyla kendisini anlamakta zorlanan çağdaşlarının ne düşündüğünü ve hakkında neler söylendiğini umursamadan evrenin sırlarını aydınlatmanın peşinde koştu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde Nikola Tesla ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, keşiflerinin belirli bir dönem görmezden gelindiğine işaret edilmiştir.
- B) II. cümlede, geliştirdiği projeleri hangi amaçla ortaya koyduğundan söz edilmiştir.
- C) III. cümlede, buluş ve çalışmalarıyla ilgili sayısal verilere yer verilmiştir.
- D) IV. cümlede, projelerinin çağdaşlarının projelerinden farklarına değinilmiştir.
- E) V. cümlede, buluşlarını nasıl bir motivasyonla ürettiğine dikkat çekilmiştir.

3. “Seni ne kadar özlediğimi keşke anlatabilsem.” gibi düz bir cümleyle karşılık bulan özlem, şairin dilinde bir çırpıda “Şurama saplanana özlem demeselerdi, bıçak derdim.” ifadesine dönüşebiliyor. Bu farklılaşma kültürler arasında da görülebiliyor. Kişinin iç sıkıntısının artması ve herhangi bir şey yapma konusunda isteksizlik yaşaması olarak tanımlanan depresyon hâli, Japonlarda “ruhun üşümesi” olarak ifade edilirken Anadolu’da ise “gönlün yorulması” şeklinde niteleniyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Kişilerin duygularını paylaşma arzuları, toplumdan topluma farklılaşır.
- B) Duygulara yüklenen anlamlar, kültürle göre derecelendirilir.
- C) İnsanların ruh durumları, kişiler ve olaylara göre değişiklik gösterir.
- D) Duyguların ifadesi, sanatçı ve toplum dikkatiyle sıradanlıktan kurtulur.
- E) Şairler, kelimelerini toplumların hassasiyetine bağlı olarak seçer.

4. Ergenlik dönemindeki gençler, genç yetişkinler ve yetişkinler olmak üzere üç farklı gruba yürütülen bir araştırmada tüm katılımcılara bir video oyunu oynatıldı. Araba sürme üzerine kurgulanan oyunda katılımcıların hedefi, trafik ışığı kırmızıya dönmeden ve engeller ortaya çıkmadan önce olabildiğince çok mesafe almaktır. Katılımcıların sürüş esnasında riskli hareketler göstermesi gereken bu oyunu her bir katılımcı, hem tek başına hem de aynı yaş grubundaki kişilerin kendini izlediği bir sırada oynadı. Araştırma sonucunda ergenlik dönemindeki gençlerin oyunda riskli hareketleri, diğer yaş grubundaki bireylerden çok daha yüksek düzeyde sergiledikleri belirlendi. Aynı zamanda ergenlik dönemindeki gençlerin riskli davranışta bulunma sayılarının, tek başına oynarken çok az olduğu ancak başkaları izlerken çok yüksek olduğu sonucuna ulaşıldı.

Bu parçada söz edilen araştırma sonucunda aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Kendi yaş grubundaki bireylerle etkileşime en kolay giren grup, ergenlik dönemindeki gençlerdir.
- B) Yetişkin bireylerin tek başına olumlu davranış gösterme olasılığı, diğer yaş grubundakilerden yüksektir.
- C) Ergen gençler, akran etkisi altındayken daha riskli davranışlar sergileme eğilimindedir.
- D) Yetişkin bireyler, akranlarının bakış açısına göre davranışlarını şekillendirmektedir.
- E) Ergen gençlerin, kendinden büyük bireylerin görüşünü göz ardı etme yatkınlığı bulunmaktadır.

5. Bu kitabın temel sorusu “Edebî eser nasıl bir üsluba sahiptir?” olacak. Bu, üsluba dair her soru gibi, öncelikle sosyolojik bir tartışma konusudur. Sanat söz konusu olduğunda sosyolojik çözümlemenin düştüğü en büyük hata, sanatsal yaratılarda sadece içerikleri önemseyip incelemesi ve bunlara dayalı ekonomik ilişkileri düz bir çizgiyle birbirine bağlamasıdır. Oysa edebiyatta asıl toplumsal olan anlatım biçimidir. Bu sadece toplum üzerinde edimde bulunan ve deneyimleri şekillendiren bir etken olarak değil, kendisi de toplum tarafından şekillendirilen bir kavram olarak işler.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumsal gerçekliği yansıtan, edebî eserin ne anlattığından ziyade nasıl anlattığıdır.
- B) Sosyolojik yaklaşım, bir eserin içeriğinin yorumlanmasında öncelenen yöntemdir.
- C) Biçim, gerçek hayata sıkı sıkıya bağlı olduğu için metnin içeriğini de belirler.
- D) Edebiyatta toplumsal gerçekliği yakalamak için ekonomik ilişkilerin belirlenmesi gerekir.
- E) Sanat eserindeki her içerik, hayata dair bir değerlendirme ve yargıyı içinde barındırır.

6. Minimalist sanatçıların amacı, geçmişin heykel tarifi ile resim tarifi arasındaki sınırları yıkmaktır. Bu yüzden geleneksel anlayışın resmin görme duyusuna, heykelin ise dokunma duyusuna hitap ettiği görüşünü kabul etmemişlerdir. Heykele öznel biçimler vermek yerine mühendisliğe özgü tasarlama ve üretme adımlarını öne çıkarmış ve heykel yapımını bir proje tasarımı olarak ele almışlardır. Bununla birlikte resimdeki boyama işlemini heykele taşıyarak, yani yaptıkları proje tasarımı heykellerini boyayarak, resim ile heykel arasındaki sınırı kaldırdıklarını söylemişlerdir. Oysa hem Eski Çağ'da hem Orta Çağ'da heykellerde boyamanın esas olduğu birçok eser, bu yaklaşımın minimalistlerden önce de var olduğunu göstermektedir.

Bu parçada minimalist sanatçılarla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Geleneksel sanatın belirlediği kimi ayrımlara karşı geldiklerine
- B) Heykel sanatına temel bir yöntemsel değişiklik getirdiklerine
- C) Heykel ile resmin farklı duyulara hitap ettiği fikrini reddettiklerine
- D) Geçmişte uygulanmış, bilinen bir tekniği yeniden kullandıklarına
- E) Heykel yapımını, farklı sanatçıların ortak üretimi olarak gördüklerine

7. I.

Beni ağlan beni kim üstüme gelmez ölice
 Bir avuç toprak atar bâd-ı sabâdan gayrı
 (Necati)

II.

Ne yanar kimse bana âteş-i dilden özge
 Ne açar kimse kapum bâd-ı sabâdan gayrı
 (Fuzuli)

Bu beyitlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki beyitte de yalnızlık teması işlenmiştir.
- B) İki beyitte de sabah rüzgârı, vefalı bir dost olarak gösterilmiştir.
- C) İkinci beyitte tevriye sanatına yer verilmiştir.
- D) İki beytin de kafiye düzeni aynıdır.
- E) Birinci beyitte teşhis sanatına başvurulmuştur.

8. Aşağıdakilerin hangisinde bir varlık veya durum, olduğundan az veya çok gösterilmemiştir?

- A) Bağ-ı cennetdûr yüzün gûyâ dehânun selsebîl
 Ka'bedür gûyâ cemâlün nûrîdur rûşen delîl
- B) Seyl-i firâk gönlüm evin durmayup yıkar
 Dünyâya gözlerüm yaşı deryâ olup akar
- C) Göklere irişdi feryâd ile efgânım meded
 Kuluna zulm eyleme devletlû sultânım meded
- D) Kul itdün kâinâtı kendüne sultân-ı âlemsin
 Güzellerde nazîrün yok perî-veş şekl-i âdemsin
- E) Bu hicrânı işitsün ağlasun derd ehli âh itsün
 Sen olmayınca sohbetde gözüm kime nigâh itsün

9. I.

Gelen aynı Sümmani'nin başına
 Sen de kavrulmuşsun aşk ataşına
 Sevda temrenini mermer taşına
 Sen de benim gibi vurabildin mi

II.

Karacoğlan söyler sözün başarır
 Aşkın deryasını boydan aşırır
 Seni her mecliste hacil düşürür
 Kötülerle konup göçücü olma

Aşağıdakilerden hangisi bu dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Ait oldukları şiirin son dörtlüğü olma
- B) Aynı kafiye düzenine sahip olma
- C) Güzelleme türünde yazılmış olma
- D) Mecazlı bir anlatıma sahip olma
- E) 11'li hece ölçüsüyle yazılmış olma

10. Aliş'imın kaşları kara

Sen açtın sineme yara
 Bulamadım derdime çara
 Görmedin mi ah civan Aliş'imi Tuna boyunda
 Sarmadın mı ah aslan Aliş'imi Tuna boyunda
 Evleri var hane hane
 Benleri var tane tane
 Sarmadım kane kane
 Görmedin mi ah civan Aliş'imi Tuna boyunda
 Sarmadın mı ah aslan Aliş'imi Tuna boyunda

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bentlerden oluştuğu
- B) Nakaratlara yer verildiği
- C) Tekrir sanatına başvurulduğu
- D) Kafiye ve rediften yararlanıldığı
- E) Satirik şiire örnek olduğu

11. Zurnacı, Pişekâr havasını çalar. Pişekâr meydana gelip iki eliyle seyirciyi selamladıktan sonra zurnacıyla şöyle konuşur:

Pişekâr: Amma benim pehlivanım!

Zurnacı: Buyur benim pehlivanım!

Pişekâr: Bu da hesap değildir.

Zurnacı: Nedir hesabın?

Pişekâr: Borcu sıkıyor kasabın?

“Yazıcı oyununun taklidini aldım, çal da oyunumuz başlasın, tenezzülen teşrif buyurun zevât-ı kirâm zevk-yâb olsunlar.” der.

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu parça, orta oyununun hangi bölümünden alınmış olabilir?

- A) Muhavere B) Tekerleme
C) Fasil D) Bitiş
E) Giriş

12. Günlerden bir gün Çinliler kendi aralarında konuştular. “Hatun Dağı’nın tüm varlığı, bütün mutluluğu Kutlu Dağ denilen bir kaya parçasına bağlıdır. Eğer Türkleri zayıflatarak yıkmak istiyorsak bu kayayı onların elinden almamız gerekir.” dediler. Bu konuşmadan kısa süre sonra bir Çin prensesini Uygur hakaniyle evlendirdiler ve bunun karşılığında o kayanın kendilerine verilmesini istediler. Genç Uygur hakani bu isteği düşünmeden kabul etti. İşte ne olduysa o zamandan sonra oldu. Halk bir daha hiç rahat yüzü görmedi. Nehirler kurudu, göllerin suları buharlaşıp gitti. Topraklar çoraklaştı, ürün vermez oldu. Aradan günler geçti. Sonunda bütün yurttan canlı cansız, evcil yaban, çoluk çocuk kim varsa hepsi bir ağızdan “Göç! Göç!” diye bağışmaya başladı. Yollara koyularak yuvalarını geride bıraktılar. Hiç bilmedikleri ülkelere doğru göç etmeye başladılar. Uygurların başlarına gelen bu hadisenin acısı dilden dile dolaştı. Yeri geldi ozanların kopuzunda hayat buldu, yeri geldi kalem ehli kimselerin kitaplarında silinmemek üzere kâğıda işlendi.

Bu parçada destanın oluşumuyla ilgili aşağıdaki “gerekli şart ve safhalardan” hangisi hakkında bilgi yoktur?

- A) Çekirdek dönem
B) Sözlü gelenek
C) Kahramanın ortaya çıkışı
D) Destan anlatıcısı
E) Yazıya geçirilme

13. Kaynağını kutsal kitaplardan alan bu mesnevinin olay örgüsünde asıl kahramanın kıskanılarak kardeşleri tarafından kuyuya atılması, köle pazarında satılması, rüya tabirlerinde bulunması, güzelliğiyle beğenilmesi, tüm sıkıntılara karşı sabır ve sadakat göstermesi hikâyenin önemli noktalarını oluşturur. Bu hikâyedeki gömlek, kuyu, buğday ve rüya tabirleri simgesel değerleriyle anlatımı zenginleştiren unsurlardandır.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Leylâ vü Mecnûn B) Yûsuf u Züleyhâ
C) Hüsrev ü Şîrîn D) Şem ü Pervâne
E) Vâmık u Azrâ

14. Çâresüz kaldum Hudâyâ çâre kıl yâ Rab bana
Nefs ü şeytandan halâs eyle beni iy pâdişâ

Bir yanum ateş olupdur bir yanumda oldu su
Od ile su arasından sen beni eyle rehâ

Hücre-i kalbüm dolu kıl şu'le-i envâr ile
Nice bir cürm ü hatâyile ola gönlüm kara

Sana yüz tutdum Hudâyâ sen hidâyet eylegil
Senden özge kime kılâm pâdişâhum ilticâ

Ben Murâd'a kıl inâyet fazlunı ey zül'-celâl
Senden özge kimsenem yokdur benüm yâ Rabbenâ

**İçerik özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin
aşağıdaki türlerden hangisine ait olduğu
söylenebilir?**

- A) Tevhit B) Methiye C) Münacat
D) Naat E) Mersiye

15. Klasik Türk şiirinde kaside ustası olarak bilinen şair,
özellikle fahriye bölümlerinde gösterdiği sanatlı
anlatımla adından söz ettirir. Kasidelerindeki mübalağalı
ifadeler ve özgün hayallerle bu dönem şairleri arasında
dikkat çekerken zengin ve ahenkli anlatımıyla Türkçenin
ses zenginliğini başarıyla yansıtır. Övgü ve yergilerinde
uç noktalarda gezinen şairin Türkçe ve Farsça olmak
üzere iki divanı vardır. Ölümünden sonra adı, hiciv
alanında dönemini aşan bir eseriyle özdeşleşir.

**Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Nedim B) Nabi
C) Ahmedi D) Baki
E) Nef'i

16. Anadolu sahası şairlerinden olan ---- XV. yüzyılın
önemli isimlerindendir. Onun başarısı; şiirlerinde halk
söyleyişlerini, deyim ve atasözlerini kullanmakta
gösterdiği ustalığa dayanır. Şairin ustaca kaleme
aldığı şiirlerine pek çok şair tarafından nazire
yazılmıştır. Özellikle "döne döne" redifli gazeliyle
tanınan şair, yaşadığı devirde Anadolu şairlerinin sultanı
anlamında "Hüsrev-i Rûm" olarak anılmıştır.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden
hangisi getirilmelidir?**

- A) Şeyhi B) Necati C) Ahmet Paşa
D) Ahmed-i Dai E) Fuzuli

17. Türk edebiyatında ordunun akınlarını, savaşlarını,
kahramanlıklarını, zaferlerini; manzum ve mensur
biçimde anlatan eserlere verilen addır. Belli bir döneme
ilişkin olayları ayrıntılı biçimde anlattıkları için tarihsel
önem taşıyan bu eserler, tarihçilerin çalışmalarına da
ışık tutmuştur.

**Bu parçada söz edilen tür aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Gazavatname B) Menakıbname
C) Seyahatname D) İskendername
E) Sefaretname

18. Tanzimat sanatçıları arasında daha çok şiirleriyle tanınmıştır. Manzum hatta mensur tiyatro eserlerinde bile şairane bir üslubu vardır. Çoğu uzun şiir olan şiir kitapları ile manzum tiyatrolarında aynı şairane üslubu kullanmıştır. Şiirlerindeki kelime kadrosu, söz ve anlam sanatları, ifade çeşitleri nesirlerinde de görülür. *Nazife, Tezer, Eşber, Sardanapa, İlhan, Turhan* aruz vezniyle yazılmış oyunlarıdır. Edebiyat çevrelerinde bu eserlerle ilgili sahnelenmek için değil, okunmak için yazıldığı kanaati yaygındır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
B) Recaizade Mahmut Ekrem
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Abdülhak Hamit Tarhan
E) Şemsettin Sami
19. Şiirde konunun genişletildiği, yeni imgelerle beraber Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalarla dolu ağır bir dilin tercih edildiği görülür. Sanatçıları içinde yaşadıkları siyasi ve sosyal yapıdan kaçıp uzaklaşma isteğiyle hayale yönelirler. Bunları bizzat yaşayan bir yazar, *Kırk Yıl* adlı kitabında şöyle demektedir: “Günden güne temas edilemeyecek mevzuların ve kalemin ucuna geldikçe atılacak kelimelerin, hele ne türden olursa olsun idareye, ahvale telmih denilebilecek sözlerin adedi, arta arta öyle bir yekûna çıkmıştı ki matbuatın sahası artık hareket edilemeyecek kadar daralmış, kullanılabilecek kelimelerin lehçesi, ilkel bir kavmin lisanı kadar küçülmüştü.”

Bu parçada söz edilen edebî dönem/topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat
B) Servetifünun
C) Millî Edebiyat
D) Fecriati
E) Cumhuriyet

20. ----, Tanzimat’tan Birinci Dünya Savaşı’na kadar olan dönemde Batılılaşma sürecinde bireyi, kurum ve toplum hayatındaki yozlaşmayı konakta yaşayan insanların hayatları çerçevesinde romanlaştırır. Bir başka romanında ise bu yozlaşma sürecinin bir tekkedeki görünümünü dikkatlere sunar. Aynı dönemde ---- ise İstanbul ve Bursa çevresinden izler taşıyan romanında özellikle aşk ve sosyal meseleleri iç içe işler. Yazarın bu romanının en bilindik tarafı, bir genç kızın Anadolu kasabasında öğretmen olarak karşılaştığı zorluklara karşı verdiği amansız mücadelelerdir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Halide Edip - Refik Halit
B) Yakup Kadri - Reşat Nuri
C) Reşat Nuri - Aka Gündüz
D) Refik Halit - Yakup Kadri
E) Aka Gündüz - Halide Edip

21. Çağdaşı pek çok şair gibi başlangıçta şiirlerini aruzla yazdıktan sonra tecrübelerini heceye aktararak dizelerdeki duraklarda yaptığı değişikliklerle kuvvetli bir ahenk sağlar. İlk şiirlerini *Miras* adıyla yayımlayan şair, gür sesli kahramanlık şiirleriyle şöhret kazanır. Daha sonra kaleme aldığı mistik şiirlerini *Varidat-ı Süleyman Çelebi* adıyla kitaplaştırır. Şiirimizde efsaneleri heyecanlı bir üslupla işleyen şair, özellikle korsanlıkla ilgili şiirleriyle sevilmiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Orhan Seyfi Orhon
C) Enis Behiç Koryürek
D) Yusuf Ziya Ortaç
E) Halit Fahri Ozansoy

22. “Gölgesinde Oturduğum Ağaç ve Ben” adlı ilk şiiri, 1921’de *Dergâh*’ta yayımlanır. Başlangıçta romantizm, aşk, ölüm, yalnızlık, hüznün gibi bireysel temaları işleyen şair; halk kültürünün zengin kaynaklarıyla tanıştıktan sonra ülke ve toplum sorunlarına yönelir. Geleneksel Türk tiyatrosundan etkilenecek yazdığı *Köşebaşı* ve mensur destan-piyes şeklindeki *Koçyiğit Köroğlu* adlı eserleriyle de tanınır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Behçet Kemal Çağlar
B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Kemalettin Kamu
D) Necati Cumalı
E) Bedri Rahmi Eyuboğlu

23. Adalet Ağaoğlu, romanlarının gölgesinde kalan oyunları ve öyküleriyle modern Türk anlatısının en önemli isimlerindendir. Aslında sadece diğer türlerde yazdıkları değil, kimi zaman çok iyi romanları da başka romanlarının gölgesinde kalmıştır. Bugün herkes onu Türkiye’nin yakın tarihine aydının ve kadının gözünden bakan *Dar Zamanlar Üçlemesi*’nin yazarı olarak bilir oysa aynı olayı pek çok farklı kişinin bakışından tekrar tekrar anlattığı romanı *Üç Beş Kişi* veya bir gurbetçinin Almanya’dan köyüne otomobiliyle dönüşünü anlatan *Fikrimin İnce Gülü* romanı da çok iyi anlatılardır. Bence bu iki roman, üçlemedeki kitaplar kadar, mesela *Bir Düşün Gecesi* veya ---- kadar önemlidir, başarılıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Yaşamın Ucuna Yolculuk*
B) *Korsan Çıkmazı*
C) *Yenişehir’de Bir Öğle Vakti*
D) *Ölmeye Yatmak*
E) *Sevgili Arsız Ölüm*

24. XX. yüzyılın toplumlarda yarattığı travma ve güvensizlik hislerinin bir neticesi olarak ortaya çıkan bu akım, akıllı reddederek hayal ve ötesini işlemeyi amaçlar. Sanatın pek çok alanında özellikle şiirde etkili olan bu akımın savunucularına göre akıl yoluyla kurulmuş sistemler ve düşünce biçimleriyle, bilinçaltının ortaya çıkması mümkün değildir. Bu yüzden akıl perdelemesinden kurtulup içinden geldiği gibi anlatmak, her türlü estetik ve ahlaki kaygıdan sıyrılıp düşüncelerini sağıltmak bu akımı benimseyen sanatçıların en önemli dayanağıdır. Sanatçılar bunu yaparken de rüyanın gücünden, daha önce ihmal edilen çağrışım biçimleri ve çıkarsız düşünceden yararlanarak tarif edilmesi ve anlaşılması zor imge, dil ve biçimlere başvurur.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Egzistansiyalizm
B) Dadaizm
C) Sembolizm
D) Sürrealizm
E) Empresyonizm

25. İlk Çağ Uygarlıkları konusunu işleyen Dilek Öğretmen, öğrencilerine şu bilgileri vermiştir:

- Batı Anadolu’da Gediz ve Küçük Menderes çevresine yerleşmişlerdir.
- Kral Giges zamanında bağımsız bir devlet hâline gelmişlerdir.
- Kendilerine has bir alfabeleri ve dilleri vardır.
- Başkentleri Sardes, zenginliği ve güzelliğiyle meşhurdur.
- Altın ve gümüş işlemeciliğinde gelişmişlerdir.

Öğretmenin, hakkında bu bilgileri verdiği İlk Çağ toplumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frigler
B) Lidyalılar
C) Urartular
D) Hititler
E) İyonyalılar

26. Enes Öğretmen, öğrencilerine İslamiyet öncesi eski Türk topluluklarının yaşadıkları coğrafyalarda yazıtlara rastlanıldığını ayrıca tabak, çanak, yüzük, küpe, kemer tokası ve kemik eşyalar gibi günlük kullanılan malzemelerde yazıların bulunduğunu belirtmiştir.

Öğretmenin bu ifadesinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Merkeziyetçi yönetimi benimsedikleri
B) Yazıyı bildikleri ve kullandıkları
C) Farklı bölgelerde bulundukları
D) El işleriyle uğraştıkları
E) Süs eşyaları kullandıkları
27. Hilafetin Abbasilere geçmesinden sonra orduda Türklerin sayısının ve etkinliğinin artması, İran kökenlilerin yönetimde yüksek makamlara getirilmesi dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
- A) Emevi Dönemi mevalî politikasından vazgeçildiğine
B) Gayrimüslimlerin de asker ve memur olabildiğine
C) Türkçe ve Farsçanın devlet dili olduğuna
D) Şiiliğin resmî mezhep hâline geldiğine
E) Halifenin yetkisinin dinî alanla sınırlandırıldığına
28. Aşağıdakilerden hangisi donanma kurarak Batı Anadolu'da denizcilik yapan Türk beyliklerinden biri değildir?
- A) Karesi B) Menteşe C) Saruhan
D) Karaman E) Aydın

29. Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. şehzadelerin lalaları gözetiminde sancağa çıkarılması,
II. hanedanın erkek üyelerinin tahta çıkma hakkı olması,
III. en büyük hanedan üyesinin tahta çıkma kuralının getirilmesi

uygulamalarından hangilerinin taht kavgalarını önlemeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

30. II. Mehmet'in küçük yaşta tahta geçmesinden yararlanmak isteyen Avrupa devletlerinin, Edirne-Segedin Antlaşması'na uymayarak Macarlar ve Lehliğin önderliğinde kurdukları Haçlı ordusunun ilerlemesi nedeniyle II. Murat'ın ordunun başına geçtiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varna Savaşı B) Birinci Kosova Savaşı
C) Çirmen Savaşı D) İkinci Kosova Savaşı
E) Niğbolu Savaşı

31. Sivas Kongresi'nde alınan,

- I. Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı ve Osmanlı Devleti dağılması hâlinde millet, birlikte müdafaa ve mukavemet edecektir.
II. Millî Meclisin derhal toplanması ve hükûmet icraatının meclisin denetimine konulması için çalışılacaktır.
III. Hristiyan unsurlara siyasi hâkimiyetimizi ve içtimai muvazenemizi bozucu imtiyazlar verilemez.

kararlarından hangileri Anadolu hareketini halka mal etmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

32. Rumların Doğu Karadeniz’de Pontus devleti kurmaya yönelik faaliyetleri, Türklerin silahlanarak savunmaya geçmelerine neden olmuştur. Bu gelişmelerin Avrupa basınına Türklerin Rumları katlettiği şeklinde yansması üzerine İngiliz Hükûmeti, Osmanlı Devleti’ni uyarmıştır. Bu olayları araştırmak ve sorunları çözmek amacıyla Mustafa Kemal Paşa IX. Ordu Müfettişi olarak bölgeye gönderilmiştir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkler, Rumlara karşı kendilerini korumak amacıyla silahlanmışlardır.
- B) Mustafa Kemal Paşa, Doğu Karadeniz’de sükûneti sağlamakla görevlendirilmiştir.
- C) Rumlar, Doğu Karadeniz’de bir devlet kurmak için faaliyet göstermişlerdir.
- D) Mustafa Kemal Paşa, İstanbul Hükûmetinin beklentileri doğrultusunda görev yapmıştır.
- E) Avrupa basını, Anadolu’da cereyan eden olayları tek taraflı olarak aktarmıştır.

33. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele yıllarında Fransa’nın İngiltere ile görüş ayrılığına düştüğünü göstermektedir?

- A) Ankara Antlaşması’nın imzalanması
- B) Sevr Antlaşması’nın imzalanması
- C) San Remo Görüşmeleri’nin yapılması
- D) Malta sürgünlerinin serbest bırakılması
- E) İstanbul’un resmen işgal edilmesi

34. İngiltere ve Fransa ile 1939 yılında Karşılıklı Yardım Antlaşması imzalayan Türkiye, aşağıdaki devletlerin hangisiyle silahlı bir çatışmaya girmeme konusunun antlaşmada yer almasını sağlamıştır?

- A) Sovyetler Birliği
- B) Almanya
- C) İran
- D) İtalya
- E) Yunanistan

35. Ekstrem doğa olaylarının büyük çoğunluğu Dünya’nın doğal sistemleri ile ilişkilidir. Ancak Dünya için astronomik kökenli etkenler de büyük tehlikelere neden olabilmektedir. Örneğin atmosfere giren büyük gök taşları veya dev asteroitler yer kabuğuna çarptıklarında onlarca atom bombası şiddetinde patlamalara neden olabilir.

Bu ekstrem doğa olayının yaşanması durumunda aşağıdaki olaylardan hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Yeryüzünde krater oluşumu
- B) Mega tsunami oluşumu
- C) Güneş’teki patlamaların artması
- D) İklim değişikliği
- E) Kitle sel yok oluş

36. Aşağıda bir yerleşme tipinin bazı özellikleri verilmiştir:

- Ekonomik yapısı çoğunlukla tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır.
- Sağlık ve eğitim olanakları bakımından bazı yetersizlikler görülebilir.
- İnsanlar arasında sosyal ilişkiler genellikle güçlüdür.
- Türkiye’deki en küçük idari yerleşme birimini oluşturur.

Bu yerleşme tipinin aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?

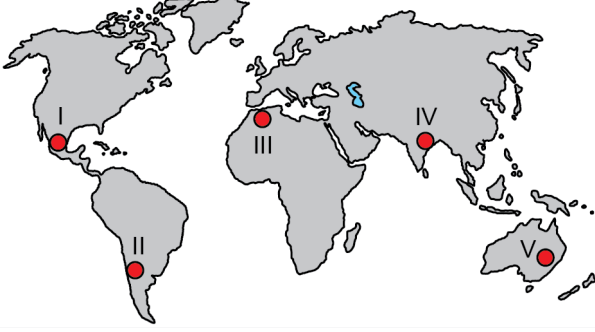
- A) Kom
- B) Köy
- C) Ağıl
- D) Oba
- E) Dam

37. Türkiye’de demir yolu ulaşımını kullanarak gezi yapmak isteyen bir turist, seyahatine İstanbul’dan başlamıştır.

Bu turist yalnızca trenle seyahat ederek aşağıdaki şehirlerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ankara
- B) Erzurum
- C) Antalya
- D) Adana
- E) Malatya

38. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinin kültürel özelliklerinin birbirine daha yakın olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

39. Aşağıda üç farklı ülkeye ait bebek ölüm, şehirleşme ve *İnternet* kullanım oranlarının gösterildiği tablo verilmiştir.

	K ülkesi	L ülkesi	M ülkesi
Bebek ölüm oranı (%)	5,3	2,4	10,4
Şehirleşme oranı (%)	65	88	55
<i>İnternet</i> kullanım oranı (%)	70	92	60

Yalnızca tablodaki bilgiler dikkate alındığında bu ülkelerin gelişmişlik düzeyleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bu üç ülke arasında en gelişmiş ülke M ülkesidir.
B) Bu üç ülke arasında en az gelişmiş ülke K ülkesidir.
C) K ülkesinin gelişmişlik düzeyi, L ülkesinden daha düşüktür.
D) M ülkesinin gelişmişlik düzeyi, L ülkesinden daha yüksektir.
E) L ülkesinin gelişmişlik düzeyi, K ve M ülkelerinden daha düşüktür.

40. İnsan faaliyetlerine bağlı olarak atmosfere büyük miktarda sera gazları ve çeşitli partiküllerin salınması küresel ısınma ve iklim değişikliğine yol açmıştır.

Bu faaliyetlerin iklim değişikliği üzerindeki etkisini azaltabilmek için;

- I. kömür ve petrol kullanımını kısıtlama,
II. sanayi tesislerini kırsal alanlara taşıma,
III. rüzgâr ve güneş enerjisi kullanımını artırma

önlemlerinden hangilerinin alınması gerekir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2022 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2022 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

19-06-2022

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. A
2. D
3. D
4. C
5. A
6. E
7. C
8. E
9. C
10. E
11. E
12. C
13. B
14. C
15. E
16. B
17. A
18. D
19. B
20. B
21. C
22. B
23. D
24. D
25. B
26. A
27. A
28. D
29. C
30. A
31. E
32. D
33. A
34. A
35. C
36. B
37. C
38. A
39. C
40. E

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Veriye dayalı çalışan algoritmalar, insanın karar alma mekanizmasına ---- bir araç olmanın yanı sıra doğru kullanıldıklarında uzmanlardan daha ---- öngörülerde bile bulunabiliyor.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) bilgi sunan - verimli
- B) katkı sağlayan - isabetli
- C) zarar veren - gerçekçi
- D) yardım eden - açık
- E) müdahale eden - tutarlı
2. (I) Hayatımızı yöneten hormonlardan biri olan oksitosin, beyinde sinir hücrelerinin ve sinyal iletilicilerin etkinliğini ve duyarlılığını değiştiren bir hormondur. (II) Oksitosin, beyinde hipotalamusta sentezlenerek arka hipofizden ya kan dolaşımına ya da beynin diğer bölgelerine salınarak oksitosin alıcılarına bağlanır. (III) Yapılan çeşitli araştırmalar; huzurlu anlarda ve stresli durumlarda salgılanan oksitosinin, davranışları ne şekilde etkilediğini açıklamaya çalışıyor. (IV) Nitekim son yıllardaki çalışmalar; oksitosinin sanıldığı kadar masum ve mucizevi bir hormon olmadığını, bazı olumsuz etkilerinin de bulunduğunu gösteriyor. (V) Söz konusu hormon, kişisel özelliklerimize bağlı olarak bazı hatıraları olduğundan farklı şekilde anımsamamıza neden oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde söz edilen oksitosin hormonuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, beyinde hangi görev ve işlevi yerine getirdiği belirtilmiştir.
- B) II. cümlede, vücuttaki dolaşım süreci hakkında bilgi verilmiştir.
- C) III. cümlede, davranışları olumlu bir şekilde etkilediğine değinilmiştir.
- D) IV. cümlede, bilinenin aksine farklı etkilerinin olduğundan söz edilmiştir.
- E) V. cümlede, oluşturduğu etkinin kişiye göre değişebileceğinden bahsedilmiştir.

3. Çevresel değişkenler, Mozambik'teki filler üzerinde öylesine ciddi etkiler yarattı ki artık filler dişsiz doğuyor. Aslında Afrika fillerinin dişilerinde dişsiz doğum oranı yüzde iki ila dört arasında seyrediyordu ancak artık bu oranın popülasyonun üçte birini kapsadığı görüldü. Araştırmalar dişsiz doğumların sadece Mozambik'e özgü olmadığını, Tanzanya gibi diğer Afrika ülkelerinde de yayılmaya başladığını gösterdi. Aslında fillerin; dişsiz doğmaları sağlık durumları üzerinde hayati bir etki oluşturmaya da dev azı dişleri, günlük yaşamda önemli bir yere sahip. Örneğin kimi zaman suya ve yaşamsal minerallere, dev dişleriyle toprağı kazarak ulaşabildikleri biliniyor. Bu nedenle dişsiz doğum, fillerin vücut yapısından yaşam tarzlarına kadar pek çok şeyi olumsuz yönde etkiliyor.

Bu parçadan dişsiz doğan fillerle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Doğum oranlarının bölgeden bölgeye değişiklik gösterdiğine
- B) Ayırt edici özelliklerinin doğal etkenlerle yok olmaya başladığına
- C) Uzunlarındaki eksikliğin yaşamsal faaliyetlerini sınırlar nitelikte olduğuna
- D) Temel ihtiyaçlarını karşılamada dışarıdan desteğe ihtiyaç duyduğuna
- E) Hakkında yapılan araştırmaların bölgede farkındalık oluşturduğuna

4. Bu kitabı, her biri kendi içinde bağlam oluşturan bölümler olarak tasarladım. Her bölümün iç kapağına bilmeyenler için zamanı güncelleyen, bilenler içinse bilgi tazelemeyi amaçlayan açıklama niteliğinde birer kısa yazı yazdım. Bazı okurlar, yazıları roman okuma düzeni içinde baştan sona sayfa sırasıyla okumayı yeğlerken kimileri de ilgilerini çeken başlık ve konulara göre atlaya atlaya okumak ister. Kitabı yazarken kabaca sınıflandırdığım bu iki tür okuru da gözetmeye çalıştım. İlk öbekteki okurlar için izleme kolaylığı sağlayacak bir süreklilik ve bütünlük kurmaya özen gösterdim, diğerleri içinse ilgilenmediği konulardaki yazıları kolay atlamaları için kitabı bölümlere ayırdım.

Bu parçada söz edilen kitapla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yazarının farklı yazılarının bir araya getirildiği kapsamlı bir çalışmadır.
- B) Bölümlerdeki açıklama yazıları okurun isteklerini karşılamaya yöneliktir.
- C) Okur özelliklerinin sınıflandırılması yazılmasına kolaylık sağlamıştır.
- D) İçerik planlaması yapılırken okurun beklentileri dikkate alınmıştır.
- E) Okurun ilgisini çekecek konulara yazarı tarafından öncelik verilmiştir.

5. *Bir Bilim Adamının Romanı*, TÜBİTAK'a ait bir proje kapsamında kaleme alınır. Bu projede TÜBİTAK'ın birincil amacı gençlerin, bilimsel araştırmaya özenmesini sağlamaktır. Bunun için de Türkiye'de bir bilim insanının nasıl yetiştiğini anlatan bir roman yazılması amaçlanır. Yaşamıyla romana konu olacak bilim insanının seçiminde ise o sırada TÜBİTAK Bilim Kurulu başkanlığı görevini yürüten Cahit Arf'ın teklifi etkili olur. İTÜ öğretim üyesi Mustafa İnan'ın bu biyografik romanın ana karakteri olması fikri benimsenir. Kitabın yazarı olarak her ne kadar başka isimler gündeme geldiyse de İnan'ın oğlu, bu kişinin Oğuz Atay olmasını arzu eder.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmiştir?

- A) Romanın yazdırılmasında gözetilen temel toplumsal hedefe
- B) Mustafa İnan'ın romanda ana karakter olarak seçilme nedenine
- C) Romanı yazma fikrinin Mustafa İnan'ın dostu Cahit Arf'ten çıktığına
- D) Romanın fikir aşamasında yurt dışındaki örneklerden faydalandığına
- E) Romanın yazımı esnasında gerçeklere bire bir sadık kalındığına

6. Baudrillard'a göre modern toplumlarda tüketim alışkanlıklarının doğasında "eksiklik" fikri vardır. Nesneleri tüketiyor olabiliriz ama tükettiğimiz aslında bir nesneye sahip olma fikridir. Bu fikirler, faydadan ziyade iç motivasyon ve güdülerle bağlantılıdır. Baudrillard nesnelerin, ilk başta onları satın almaya yönelten derin ihtiyaçları gerçekten karşılamadığı ve geçici tatmin sağladığı için bizi zamanla hayal kırıklığına uğrattığını iddia eder. Dolayısıyla tüketim, kapitalizmin her daim körüklediği ama asla tam olarak tatmin edemediği bir psikolojik eksiklik üzerine inşa edilir. Ayrıca nesnelere sahip olmak sadece sahip olmakla değil var olmakla da alakalıdır. Mesela arabamızdan, ayakkabılarımızdan, takılarımızdan bahsetmek; nesneleri kendi sahipliğimiz altına almak aslında olduğumuz kişi olmak için kullandığımız, bizi ayrıcalıklı kıldığını düşündüğümüz nesnelere kendi hislerimizi yansıtmaktır.

Bu parçaya göre tüketim alışkanlıklarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Nesnelerle anlık motivasyon sağladığı
- B) Farklı alışkanlıkları ortaya çıkardığı
- C) Nesnelerle ilgili bireysel farkındalığı artırdığı
- D) Toplumsal sınıfların oluşmasına yol açtığı
- E) Ekonomik sistemlere göre çeşitlilik gösterdiği

7. XIII. yüzyılda şairler benzetme yaparken "sevgilinin servi gibi uzun boyu" veya "sevgilinin gonca gibi küçük ağzı" şeklinde ifadeler kullanırdı. Bir sonraki yüzyılda "sevgilinin servi boyu", "sevgilinin gonca ağzı" demek yeterli geliyordu. XV ve XVI. yüzyıllara gelindiğinde ise benzetme yapılırken sadece "servi" veya "gonca" sözcüğünü kullanmak yeterliydi çünkü servinin sevgilinin uzun boyunu, goncanın da küçük ağzını karşıladığı biliniyordu.

Bu parçaya göre XV. yüzyıldan itibaren aşağıdaki edebî sanatların hangisinin kullanımında bir artış görüldüğü söylenebilir?

- A) Tecahülûarif
- B) Telmih
- C) Hüsnütalil
- D) Tenasüp
- E) İstiare

- 8.
 - Güzelleme türünde kaleme alınmıştır.
 - Klasik âşık ve sevgili tipinin yansımaları görülmektedir.
 - Mübalağa sanatına başvurulmuştur.
 - Tam kafiye kullanılarak ahenk sağlanmıştır.

Verilen özellikler aşağıdaki dörtlüklerin hangisinde bir arada görülmektedir?

- A) Nesin methedeyim bir kaşı kara
Şu sineme açtı onulmaz yara
Cümle tabip gelse derdime çara
Derdimin dermanı Lokman'a kalsın
- B) Ok atılır karasından
Hak saklasın belasından
Köroğlu'nun narasından
Her yan gümbür gümbürlerin
- C) Karşımızdan gelen aceb yar m'ola
Benim gibi yaralanmış zar m'ola
Benim sevdiğimden güzel var m'ola
Hakk'ın yarattığı kullar içinde
- D) Boşuna kendimi eyledim helak
Görünmez gözüme o hürü melek
Zalim yar giyinmiş sihirli gömlek
Arkasında geze geze usandım
- E) Âdem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyve yetirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sadık yârim kara topraktır

9. Sen geldin benim deli köşemde durdun
Bulutlar geldi üstünde durdu
Merhametin ta kendisiydi gözlerin
Merhamet saçlarını ıslatan sessiz bir yağmurdu
Bulutlar geldi altında durduk

Ve güldün rengârenk yağmurlar yağdı
İnsanı ağlatan yağmurlar yağdı
Yaralı bir ceylan gözleri kadar sıcak
Yaralı bir ceylan kalbi gibi
İçli bir sesin vardı

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest şiir tarzında kaleme alınmıştır.
- B) Sevgiliye duyulan sitem dile getirilmiştir.
- C) Birden fazla edebî sanata yer verilmiştir.
- D) Aşk teması ele alınmıştır.
- E) Tekrarlar yoluyla anlatıma ahenk kazandırılmıştır.

10. Gül üzülün gonca açılısın bana sen gül yeter
Ağlasın bülbüllerin ey gonca tek sen gül yeter

Bu beyit için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gül, iki anlamı da kastedilerek kullanılmıştır.
- B) Tekrar eden sözcüklere yer verilerek ahenk sağlanmıştır.
- C) İnsana ait özellikler doğadaki varlıklara aktarılmıştır.
- D) Karşıt anlamlı sözcüklere bir arada yer verilmiştir.
- E) Bülbülün ağlaması güzel bir nedene bağlanmıştır.

11. Ne bende kaldı sevda
Ne sen eski o yarsın

Bu dizelerin başına aşağıdakilerden hangisi getirilirse cinaslı mâni oluşur?

- A) Oyarsın
Şirin'e Ferhat isen
Varır dağı oyarsın
- B) Düşümdeki o yarsın
Ferhat gibi âşıkısan
Sözlerime uyarsın
- C) Benim ile yar sevda
Dumanlı kara sevda
Ne sende var bir vefa
- D) Ne sevdalıklar kalsın
Ne hasretlikler olsun
Ne dünya dönedursun
- E) Sevda
Başıma bela sevda
Kederler beni sarsın

12. Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin bir varsağıdan alınmış olduğu söylenebilir?

- A) Şol salınıp giden dilber
Boyuna kurban olduğum
Eğlen burda tanışalım
Diline kurban olduğum
- B) Dağlarda gezer oldum
Okuyup yazar oldum
Ben bir güzel uğruna
Kuruyup gazel oldum
- C) Yürü bire yalan dünya
Sana konan göçer bir gün
İnsan bir ekine misal
Seni eken biçer bir gün
- D) Kimsenin aybına sen olma nazır
Cümlelerin Halık'ı her yerde hazır
Belki meclisinde bulunur Hızır
Kalp gözüyle dört yanına iyce bak
- E) Düşman geldi tabur tabur dizildi
Alnımıza kara yazı yazıldı
Tüfek icâd oldu mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır

13. ---- Anadolu'da Dinî Tasavvufî Türk Edebiyatı'nın temsilcilerinden olan Yunus Emre'nin önemli eserlerinden biridir. Bir mesnevi ile başlayan eser, mensur bölümle devam eder. Didaktik özellikler taşıyan bu eserde insanîkâmil olma yolunda yaşanan manevi yolculuk anlatılır. Eserin daha sonraki bölümlerinde ise akıl ve iman hakkında bilgi verilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Divân-ı Hikmet* B) *Kutadgu Bilig*
C) *Atabetü'l-Hakayık* D) *Risaletü'n-Nushiye*
E) *Vesiletü'n Necât*

14. Birinci çadıra dört sofra kuruldu. İlk sofraya sadrazam hazretleri başkanlık etti. İkinci sofrada sağ yanda Silâhdar İbrahim Paşa ve sol yanda Nişancı Mustafa Paşa ile kapıcıbaşılardan beş ağa birlikte oturdular. Üçüncü sofrada defterdar efendi, küçük ruznameci ve dokuz kapıcıbaşı ağa bir araya geldiler. Dördüncü sofrada ise yedi kapıcıbaşı, çaşnigirbaşı, çavuşlar kâtibi ve çavuş emini oturdu. Arta kalan yiyecekler vezirlerin ve ağaların yardımcılarına ikram olundu.

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu parçanın aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Pendname B) Surname
C) Şehrengiz D) Sefaretname
E) Tezkire

15. Divan edebiyatında öyküleyici niteliğe sahip eserler üzerine çalışmalar yaparken şairlerin özellikle bir nazım şekline ağırlık verdiğini fark ettim. Bu nedenle söz konusu nazım şeklinde eserler veren şairlere odaklandım. Araştırmama öncelikle bu nazım şekliyle kaleme alınan ve Türk edebiyatındaki ilk siyasetname örneği olan eserle başladım. Sonrasında ise Anadolu sahasındaki Türk edebiyatına yönelerek Âşık Paşa, Nâbi ve Şeyh Galip'in bu nazım şekliyle kaleme aldığı eserlerini inceledim. Bununla birlikte hamse sahibi şairlerden bahsetmeyi de ihmal etmedim. Araştırmanın kapsamlı olabilmesi için Türk edebiyatındaki birçok şairi etkileyen farklı eserlere bakmam gerekiyordu. Bu nedenle Doğu edebiyatının Türk edebiyatına ilham veren eserlerini de araştırmama kattım.

Bu araştırmayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Odaklanılan nazım şekli Türk edebiyatına İran edebiyatından geçmiştir.
B) Araştırmada Lâmî Çelebi ve Ali Şir Nevâi gibi hamse sahibi şairlerden söz edilmiştir.
C) Araştırmanın başında incelenen eser Yusuf Has Hâcîp tarafından kaleme alınmıştır.
D) Anadolu sahası Türk şairleri arasında *İskendernâme*'yi yazan şaire yer verilmiştir.
E) *Şehname* ve *Mantıkü't Tayr* gibi klasikler araştırmaya dâhil edilmiştir.

16. Sevgioğulları kabilesinden bir kız ve bir erkek çocuk; aynı okula gider, arkadaş olur ve birbirlerini severler. Kabile büyükleri, ikisinin evlenebilmesi için bir şart koşar: Erkek kahraman, Kalp ülkesine gidecek ve orada kimyayı bulup getirecektir. Kahraman, yolda türlü zorluklarla karşılaşır; kuyuya düşer, bir dev tarafından hapsolünür, sonrasında bir cadının eline düşer ve Çin padişahının kızı tarafından kandırılır. Bütün bu zorluklardan onu kurtaran Sühan adlı bir ihtiyardır. Kalp ülkesine ulaştıklarında Sühan, ona gizli sırrı açıklar ve o da anlar ki aradığı şey kendi içindedir, ondan ayrı değildir.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Leylâ vü Mecnûn* B) *Hüsn ü Aşk*
C) *Hüsrev ü Şîrîn* D) *Cemşîd ü Hurşîd*
E) *Şem ü Pervâne*

17. Bağdat'ın fethi sırasında tanıştığı ----, *Leylâ vü Mecnûn* mesnevisini yazması konusunda Fuzûlî'yi teşvik etmiştir. Bu önemli rolüyle birlikte şair, Türk edebiyatındaki asıl ayrıcalıklı konumunu hamse sahibi olmasıyla kazanmıştır. Hamsesinde *Yûsuf u Züleyhâ* mesnevisiyle klasik bir çizgide ilerlerken *Şâh u Gedâ* ile özgün konulara yönelmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hayâlî Bey B) Bâki
C) Taşlıcalı Yahya D) Şeyhi
E) Ahmedî

18. *Tercüman-ı Ahvâl*'in birinci sayısındaki "Mukaddime"sinde; gazetenin sosyal ve edebî hayatta ne denli gerekli olduğunu vurgulamıştır. Bununla birlikte halka seslenme ve ona ulaşma yolunda önemli bir vasıta olarak gördüğü gazetenin halkın anlayabileceği bir dile sahip olması gerektiğini savunmuştur. 1862'de çıkardığı *Tasvir-i Efkâr* gazetesi de hem bu fikirlerin gelişmesine hizmet etmiş hem de birçok başarılı genç sanatçının yetişmesine vesile olmuştur.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbrahim Şinasi B) Ahmet Mithat Efendi
C) Ziya Paşa D) Namık Kemal
E) Şemsettin Sami

19. *Servet-i Fünun*'da akıl ve mantık oyunlarına dayanan tenkit yazıları yazar ve büyük kalem kavgalarında yer alır. Bunların en önemlileri dekadantlık meselesi ve Ali Kemal'le çatışmasıdır. Hem basın hayatını hem de edebiyat tecrübelerini *Kavgalarım*, *Matbuat Hatıraları* ve *Edebî Hatıralar* adlı eserlerinde yayımlamıştır. Bu eserlerde basın tarihinin iç yüzünü ve devrin şartlarını ayrıntılarıyla anlatır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Cahit Yalçın
B) Ahmet Rasim
C) Tevfik Fikret
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Refik Halit Karay

20. - Oh benim oğlum, gel etme kırma sakın!
Ne istedin küfeden yavrum? Ağzı yok, dili yok,
Baban sekiz sene kullandı... Hem de derdi ki: "Çok
Uğurlu bir küfedir, kalmadım hemen yüksüz..."
Baban gidince demek kaldı âdeta öksüz!
Onunla besleyeceksin ananla kardeşini,
Bebek misin daha öğrenmedin mi sen işini?
Dedim ki ben de:

- Ayol dinle annenin sözünü!

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Cenap Şahabettin
B) Ahmet Haşim
C) Yahya Kemal Beyatlı
D) Mehmet Akif Ersoy
E) Ziya Paşa

21. Millî edebiyatın gelişme dönemlerinde yetişen şair, aruzdan ayrılıp hece vezniyle şiirler yazmaya başlar. *Fırtına* ve *Kar* adlı eserini aruzla kaleme alırken *Gönülden Sesler*, *O Beyaz Bir Kuştu*, *Kervan* adlı eserlerinde hece vezniyle kaleme aldığı şiirlere yer verir. Manzum masal tarzının ilk örneklerini *Peri Kızı ile Çoban Hikâyesi* adlı kitabında bir araya getirir. Mizahi yazılarında "Fiske" imzasını kullanan şair; *Akbaba*, *Papağan*, *Güneş*, *Resimli Dünya* gibi mizahi ve edebî dergilerde yazılar yazar.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Behçet Kemal Çağlar
C) Yusuf Ziya Ortaç
D) Halit Fahri Ozansoy
E) Orhan Seyfi Orhon

22. 1940 sonrası Türk edebiyatında düzyazı, öykü ve tiyatro türünde eserler vermiş bir yazardır. Eserlerinde toplumsal yapıyı bütüncül bir biçimde ve gerçekçi bir üslupla sunmuştur. Eleştirel anlatımı, sosyal sorunları daha ilgi çekici biçimde sunmasına zemin hazırlamıştır. *Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu*, *Ayışığında Çalışkur* gibi öykülerinde de yazarın söz konusu eğilimini açıkça görebilmek mümkündür.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Kemal
B) Halikarnas Balıkcısı
C) Haldun Taner
D) Memduh Şevket Esendal
E) Sabahattin Ali

23. Gece hafif yağmur çiseliyordu. Asfalt yolda yürürken yeni rujan iskarpinleri nemli nemli parlıyor ve siyah çizgili pantolonu bunların üzerine tatlı bir akışla dökülüyordu. Paltosunun geniş yakasını kaldırmış, kalın eldivenli ellerini arkasına bağlamıştı. Dalgın dalgın yürüyor ve boş gözlerle ayaklarına, ıslak asfalttan biraz yukarıya doğru kalkıp sonra kolayca ileri uzanan ve yine ıslak asfalta dokunan iskarpinlerine bakıyordu. "Hayat, bu rujan iskarpinlere ne kadar benziyor." dedi. "Tıpkı bunlar gibi biz de günler geçtikçe aşınmaya, bir tarafa kayılmaya, çirkinleşmeye ve nihayet işe yaramamaya başlayacağız." Hayat ne güzel fakat ne can sıkıcı şeydi. Gündüz daire... Akşamüzerleri güzel bir yemek, bazen sinema... Sonra uyku... Bunların hepsi güzeldi fakat bütün günü dolduran bu eğlendirici işlerin içinde insan boşluk hissi duymaktan kurtulamıyordu. Bir şey eksik gibiydi, hayatın bütün ömrünce işlemeyen bir yeri varmış gibiydi.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açık ve yalın bir üslupla kaleme alınmıştır.
B) Öykü kişinin sorgulamaları yansıtılmıştır.
C) Gündelik hayattan bir kesite yer verilmiştir.
D) Benzetme ve betimlemeden faydalanılmıştır.
E) Sosyal eleştiri mizahi bir üslupla dile getirilmiştir.

24. ---- akımında sanatkâr; hayat, insan ve tabiat karşısında objektiftir. Onlar bireyin duygu ve hayallerinin esas olduğu lirik ve romantik şiirin yerine nesnel bir şiir isterler. Bu bakımdan dış dünyanın güzelliklerini açık bir nesnellik içinde anlatmayı tercih ederler. ---- akımında ise sanatkâr görülenin ve algılananın dışına çıkar. Onlara göre tabiatta duyularımızla algıladığımız her nesne, bir varlık özünün dış görüntüsünden başka bir şey değildir. Asıl gerçek ise söz konusu görüntünün arkasında gizlidir. Sanatkârın görevi de gizli manayı eserinde vermesi, en azından sezdirmesidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Natüralizm - Romantizm
B) Realizm - Sürrealizm
C) Parnasizm - Sembolizm
D) Realizm - Romantizm
E) Parnasizm - Natüralizm
25. İlk Çağ medeniyetlerinde farklı isimlerle anılan şehir devletleri kurulmuştur. Bu şehir devletlerine Mısırlılar "nom", Sümerler "site", Yunanlar ise "polis" adı vermişlerdir.

Buna göre haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde "site" adı verilen şehir devletleri kurulmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

26. "Babam (İleriş) on yedi er ile harekete geçti. Haberi işiten ormandakiler, ovadakiler toplanıp geldiler; yetmiş kişi, sonra yedi yüz kişi oldular. Kağanlığı atalarının törelerinde kurdular." ifadeleri İslamiyet öncesinde kurulan aşağıdaki Türk devletlerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Asya Hun B) II. Göktürk
C) Uygur D) Kırgız
E) Hazar

27. İslamiyet'in ilk yıllarında Hz. Muhammet'in açıktan davete başlaması üzerine Mekke müşriklerinin Müslümanlar üzerindeki baskı ve işkencelerinin artması sonucunda Müslümanlar, Hz. Muhammet'in izniyle ilk olarak aşağıdakilerden hangisine göç etmişlerdir?

- A) Yemen B) Mısır
C) Habeşistan D) Basra
E) Şam

28. Mısır'da hüküm süren Tolunoğulları, İhşidîler gibi Türk-İslam devletlerinin kurucuları aşağıdaki devletlerden hangisinin hizmetinde iken bu devletin merkezi otoritesinin zayıflamasıyla bağımsızlığını ilan etmişlerdir?

- A) Emevîler B) Fatımîler
C) Abbasîler D) Eyyubîler
E) Memlûkler

29. Osmanlı Devleti'nde, Sultan II. Mehmet aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesiyle "Kayser-i Rum" ve "Sultânü'l-Berreyn ve Hakanü'l-Bahreyn" unvanlarını kullanmaya başlamıştır?
- A) İstanbul'un fethedilerek Doğu Roma'ya son verilmesi
- B) Katolik-Ortodoks birliğinin sağlanmasına engel olunması
- C) Rodos'un fethiyle Rodos Şövalyelerinin bertaraf edilmesi
- D) Gedik Ahmet Paşa komutasında Otranto'ya çıkarma yapılması
- E) Preveze Deniz Savaşı'nda Haçlı donanmasının mağlup edilmesi
30. 12 bölüm ve 119 maddeden oluşan Kanunuesasi'de "Yaptıklarıyla halkın güvenini kazanmış, devlet hizmetinde bulunmuş ve kırk yaşın üzerindeki kimselerden Padişah tarafından atanır." şeklinde yer alan hüküm aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?
- A) Meclis-i Âyan
- B) Meclis-i Mebusan
- C) Heyet-i Vükela
- D) Divan-ı Hümayun
- E) Meclis-i Meşveret
31. Çanakkale Cephesi'ni denizden geçmeye çalışan İtilaf donanmasının 18 Mart 1915'te büyük kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kalması üzerine, İtilaf Devletleri aşağıdakilerden hangisini uygulamaya koymuştur?
- A) Gizli antlaşmaları dünya kamuoyuna açıklamayı
- B) ABD'nin savaşa girmesini teşvik etmeyi
- C) Gelibolu Yarımadası'na asker çıkarmayı
- D) Rusya'daki Bolşevik Devrimi'ni desteklemeyi
- E) Kanal Cephesi'nin açılmasını hızlandırmayı

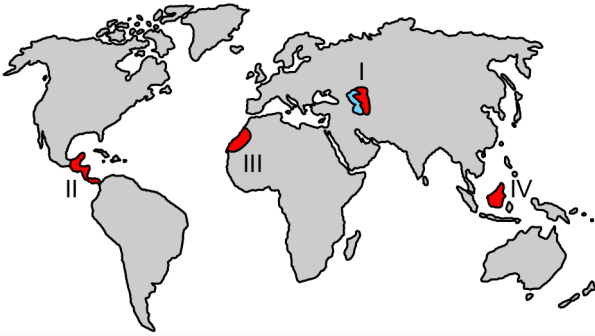
32. Millî Mücadele'nin başlarında 22 Haziran 1919'da yayımlanan Amasya Genelgesi'nde yer alan "Osmanlı Hükûmeti, üzerine aldığı sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir." ifadesinin kullanılmasında aşağıdaki gelişmelerin hangisi etkili olmuştur?
- A) Mondros Mütarekesi sonrasında işgallerin başlaması
- B) Mustafa Kemal Paşa'nın görevinden azledilmesi
- C) Sevr Antlaşması'nın imzalanması
- D) Kuvay-ı İnzibatiyenin kurulması
- E) Felah-ı Vatan Grubunun oluşturulması
33. TBMM'nin; "Türkler barışa yanaşmıyorlar, savaşı uzatıyorlar." şeklindeki propagandayı önlemek, haklı davasını ve Misakımillî'yi dünya kamuoyuna duyurmak amacıyla Birinci İnönü Savaşı sonrasında attığı adım aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Anadolu ve Rumeli'deki millî cemiyetleri tek çatı altında toplaması
- B) Ankara'da Hâkimiyet-i Milliye adıyla bir gazete yayımlaması
- C) İtilaf Devletlerinin düzenlediği Londra Konferansı'na katılması
- D) İşgalleri protesto eden gösteri ve mitingler düzenlemesi
- E) İstanbul Hükûmeti ile resmî haberleşmeyi kesmesi

34. Yıldırım Ordularının kaldırılmasıyla 13 Kasım 1918'de İstanbul'a dönen Mustafa Kemal Paşa, aynı gün İtilaf Devletleri donanmasına ait gemilerin İstanbul Boğazı'na demir atması üzerine Yaveri Cevat Abbas Bey'e "Geldikleri gibi giderler." demiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Paşa'nın bu sözünün gerçekleştiğini gösteren gelişmelerden biri değildir?

- A) Yunan ordusunun Batı Anadolu'dan çekilmek zorunda bırakılması
B) İtilaf Devletleri kuvvetlerinin İstanbul ve Boğazları boşaltması
C) Ankara Antlaşması sonrasında Fransa'nın Çukurova'dan çekilmesi
D) Güneybatı Anadolu'daki İtalyan kuvvetlerinin işgalinin son bulması
E) Rusya'nın Kars, Ardahan ve Batum'u Osmanlı Devleti'ne geri vermesi

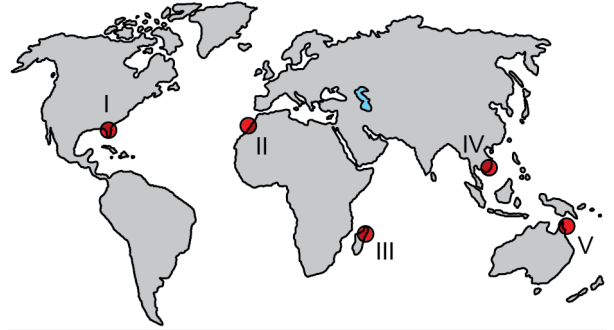
35. Yeryüzünde, sıcak ve nemli iklim koşullarına sahip alanlar ile biyoçeşitliliğin fazla olduğu alanların dağılışı arasında yakın bir ilişki vardır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangilerinde biyoçeşitlilik daha fazladır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

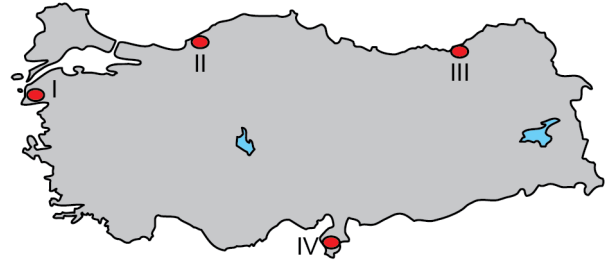
36. Tropikal kuşaktaki okyanuslarda kendi etrafında dönerek çok şiddetli esen rüzgârlara tropikal siklon adı verilmektedir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde tropikal siklonların etkili olması beklenmez?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

37. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde rüzgâr enerjisi potansiyeli daha düşüktür?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

38. Türkiye'deki kır yerleşmeleriyle ilgili,

- I. Kır yerleşmelerinin fonksiyonu zaman içinde değişiklik gösterebilir.
- II. Köy yerleşmelerinde ikincil ekonomik faaliyetler yaygındır.
- III. Bazı köyler birden fazla yerleşme biriminden oluşur.
- IV. Kır yerleşmelerinin tümü daimî yerleşme şeklindedir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

39. Birleşmiş Milletler; dünya barışını tehlikeye düşürecek durumlara karşı önlem almak, ülkeler arasında barışçıl ilişkiler geliştirerek yine ülkeler arasında ekonomik ve sosyal iş birliğini sağlamak amacıyla kurulmuştur. Tüm bu görevlerin yerine getirilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler'in bazı ana organları bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ana organlardan biri değildir?

- A) Ekonomik ve Sosyal Konsey
B) Genel Kurul
C) Güvenlik Konseyi
D) Uluslararası Adalet Divanı
E) Dünya Sağlık Örgütü

40. Beşerî faaliyetler sonucunda; karbondioksit, metan, kloroflorokarbon gibi gazların atmosferdeki miktarının artması sera etkisine neden olmaktadır. Sera etkisi, Dünya'nın daha fazla ısınmasına ve küresel iklim değişikliğine yol açmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişikliğin sonuçlarından biri değildir?

- A) Deniz seviyesinin alçalması
B) Atmosfer kökenli afetlerin sıklığının artması
C) Tatlı su kaynaklarının azalması
D) Tarımsal üretimin olumsuz etkilenmesi
E) Buzulların hızla erimesi

2023 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2023 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

18-06-2023

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. B
2. C
3. C
4. D
5. A
6. A
7. E
8. C
9. B
10. E
11. A
12. C
13. D
14. B
15. D
16. B
17. C
18. A
19. A
20. D
21. E
22. C
23. E
24. C
25. E
26. B
27. C
28. C
29. A
30. A
31. C
32. A
33. C
34. E
35. D
36. B
37. C
38. B
39. E
40. A

1. Bu testte sırasıyla Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. *Analitik Aklın Eleştirisi* adlı eserinde Kant; öncelikle beğeni yargısının ---- başka bir deyişle amaçlı eylemlerden farklı olduğunu, ikinci olarak da ---- yani bir nesnenin güzelliği hakkında yargıda bulunmanın ortak bir insani özellik olduğunu kanıtlamayı hedefliyordu.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) öznelliğini - sistemini
- B) istemsizliğini - evrenselliğini
- C) güçlüğünü - estetiğini
- D) aykırılığını - özgünlüğünü
- E) karmaşıklığını - niteliğini
2. (I) Yer'in hareket ettiği ve gezegen yörüngelerinin elips olduğu meselesi Johannes Kepler tarafından matematiksel olarak doğrulanınca gök mekaniğinde yeni bir dönem başladı. (II) Bu aşamadan sonra matematiksel olarak ortaya konulanların gözlem verileriyle teyit edilmesine yani olgusal kanıtlarının bulunmasına ihtiyaç duyuluyordu. (III) Uzun zamandır bu gelişmelerden haberdar olan ve Kepler'in çalışmalarını yakından takip eden Galileo da bu görüşteydi. (IV) O zamanların yeni icadı olan teleskobun, nesneleri görüntüde yakınlaştırdığını duyunca hemen bir teleskop edindi. (V) Yakınlaştırma gücü çok yetersiz olan bu teleskobu dikkatle inceledikten sonra kendi teleskobunu yapıp döneminin entelektüellerine hediye etti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bilimsel açıdan kayda değer bir gelişmenin ortaya çıktığından söz edilmiştir.
- B) II. cümlede, I. cümlede ortaya konan fikrin doğrulanması gerektiğine işaret edilmiştir.
- C) III. cümlede, I. cümledeki durumun başka bir bilim insanı tarafından da benimsendiği söylenmiştir.
- D) IV. cümlede, yeni icat edilmiş bir nesnenin işlevine dair kısa bilgi verilmiştir.
- E) V. cümlede, bir bilim insanının yaptığı icadın tasarlanma amacına değinilmiştir.

3. Bir tiyatro sahnesi gibi gördüğümüz hayatta hepimiz kendi sahnemizin oyuncusuyuz. Duruma göre değişmekle birlikte açılış sahnesinde seyirciye ne sunacağımıza kendimiz karar veriyor ve seyircimizin beklentilerle dolu insanlar olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle de bazen istediklerimizi yapmıyor sadece yapıyor gibi görünüyoruz. Böylece tüm hayatımız "gerçekten yapmak" ile "yapıyor gibi görünmek" arasında bir mücadele içinde geçiyor. İşte bu süreç, kişiliğimizi oluşturuyor. Nitekim Latince de kişilik için kullanılan "persona" sözcüğünün maske anlamına gelmesi bir tesadüf değil. Hayat sahnesinde iyi bir açılış yapmak için hepimiz maskelerimizi takarak bazı şeyleri yapıyor gibi görünüyoruz, belki de yapıyoruz. Kim bilir?

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Toplumun biçtiği rolleri doğru bir şekilde oynamak için insanlar kişiliklerinden ödün verir.
- B) İnsanlar, içsel çatışma ve sosyal çevre beklentisi arasındaki çelişki içinde kimliğini bulur.
- C) İnsanlar, sosyal çevrelerindeki kişileri rol model alarak onlar gibi davranma eğilimi sergiler.
- D) Kendi duygu ve düşüncelerini toplumun beklentileriyle sunan kişiler, başkalarında iyi bir izlenim bırakır.
- E) Bir denge kurma çabası sonucunda ortaya çıkan insan davranışlarının doğruluğunu belirlemek zordur.

4. Fıstık ezmesi testini daha önce hiç duydunuz mu? Bir kişide alzheimer olup olmadığına dair ipuçları veren bu düşük maliyetli testi yapmak, o kişiden fıstık ezmesini koklamasını istemekten ibaret. Yapılan fıstık ezmesi testinde hastaların burun deliklerinden biri kapatılarak bir kaşık fıstık ezmesinin kokusunu alabilecekleri uzaklık ölçüldü. Buna göre alzheimer hastalarının sol burun deliğinin koku alma yetisinin, sağdakine oranla daha çok azaldığı tespit edildi. Çünkü koku alma yetisi, bilişsel eksiklik durumunda ilk etkilenecek duyular arasında yer alıyor. Florida Üniversitesi ekibinin bu keşfi, nörolojik ve ruhsal muayene gerektiren alzheimer hastalığının günümüzde dahi zor olan teşhisinin fıstık ezmesi testiyle hayli kolaylaşacağını gösteriyor.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İşlenmiş gıdaların, sinir hastalıklarının tespitindeki rolüne değinmiştir.
- B) Ele aldığı konuyla ilgili bazı bilimsel tartışmalara yer vermiştir.
- C) Alzheimer hastalarının özelliklerini detaylı bir şekilde incelemiştir.
- D) Alzheimer teşhisinde bir duyudaki işlev kaybının önemini vurgulamıştır.
- E) Alzheimer tedavisinde alternatif yöntemlerin olduğuna dikkat çekmiştir.

5. Beyin eğitimi, özellikle de çalışma belleği eğitimi, son yıllarda sık incelenen bir konu. Bu bağlamda tamamen internet üzerinden çalışan bir hafıza geliştirme programı hazırlandı. Program temel olarak çalışma belleğini, bir defada ne kadar bilginin hafızada tutulup yönetilebileceğini, bir oyun yazılımıyla geliştirmeyi hedefliyor. Daha önceki çalışmaların bir kısmı, çalışma belleğinin yoğun kullanımını gerektiren işlemlerin düzenli yapılması sonucunda çeşitli bellek mekanizmalarını çalıştırma ve problem çözme gibi konularda katılımcıların gelişebildiğini gösteriyor. Bu nedenle yapılan çalışma başarılı olursa programın; öğrenme bozukluklarının, yaşlanmaya bağlı hafıza problemlerinin, dikkat eksikliğinin ve hiperaktivite bozukluğunun tedavisinde kullanılabileceği düşünülüyor.

Bu parçada söz edilen hafıza geliştirme programıyla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Daha önceki araştırmalardan elde edilen sonuçları çürüteceği varsayılmaktadır.
- B) Bilinen birçok internet oyununu güncelleyerek geliştirmeyi hedeflemektedir.
- C) Beyin temelli bazı rahatsızlıkların iyileştirilmesine katkı sağlayacağı öngörülmektedir.
- D) Özellikle eğitim tasarımlarının yenilenmesine yönelik hedeflere odaklanmaktadır.
- E) Farklı yaş gruplarının öğrenme becerilerine göre kullanılacak yazılımları geliştirmektedir.

6. Güvercinler, yetiştirildikleri bölgeye taban tabana zıt coğrafi koşullarda bile yaşamlarını sürdürebilen ve az bir çabayla eğitilebilen kuşlardır. Roma Dönemi'nden beri bilinen eve dönüş yetenekleri sayesinde 700 kilometre uzaklıktan kendi yuvalarına rahatlıkla dönebilirler. Dünya'nın manyetik alanından faydalanma becerileri yolculuklarda kaybolmalarını önler. Bu yetenekleri sayesinde bugün bile mesaj taşıma konusunda güvercinlerden yararlanır. Onlar sayesinde telefonun çekmediği, ulaşımın saatler sürdüğü mesafeler arasında üstelik sadece birkaç mısır tanesi harcayarak iletişim kurmak mümkündür.

Bu parçada güvercinlerle ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Eğitime süreçlerinin zahmetsiz olduğuna
B) Farklı bölgelerde varlıklarını koruyabildiklerine
C) İletişim kurma amacıyla kullanıldıklarına
D) Kendi aralarında güçlü sosyal bağlar kurduklarına
E) Yön bulma konusundaki başarılarının kaynağına

7. Ben hele şol denlüce bildüm ki hüsn içre o yâr
Göz terâzûsıyla Mısır'un Yûsuf-ı Ken'ân'idur

Bu beyitte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisine başvurulmuştur?

- A) Tezat B) Tekrir C) Telmih
D) Teşhis E) Tevriye

8. Dolandım el gibi bir gönül gibi
Sarardım dal gibi solgun gül gibi
Çiğnendim yol gibi şaşkın çöl gibi
Sofraya tuzunu verenler bilir

Bu yollar yar gibi gönlüm dar gibi
Bu sevda zor gibi sinem sır gibi
Bu gönlüm kar gibi içim nar gibi
Meydanda kozunu sürenler bilir

Bu dörtlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hece ölçüsüyle kaleme alındığı
B) Ahenk unsuru olarak redif kullanıldığı
C) Düz uyak düzeniyle kafiyeleendiği
D) Yalın bir anlatımın benimsendiği
E) Semai nazım biçimiyle yazıldığı

9. Cihânı hiçe satmakdur adı aşk
Döküp varlığı gitmekdür adı aşk

Elinden şekkeri ayruğa sunup
Ağuyı kendi yutmakdur adı aşk
(...)

Var Eşrefoğlu Rûmî bil hakikat
Vücûdî fânî itmekdür adı aşk

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin aşağıdaki nazım şekillerinden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Mesnevi B) Gazel C) Murabba
D) Kıt'a E) Müstezat

10. Halk şiirinde sıkça işlenen “felekten şikâyet” temasında genellikle “felek” kişileştirilir ve âşığının başına gelen dertlerin sebebi kabul edilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya uygun bir örnek değildir?

- A) Neler geldi girdi benim düşüme
Felek bu dertleri taktı peşime
Bir yazı yazın ki mezar taşıma
Ferrahî dünyada gülmemiş deyin
- B) Felek senden kime feryat edeyim
Bir müctehil yâre düşürdün beni
Başım alup ne diyare gideyim
İl içinde are düşürdün beni
- C) Bak şu kaşa bak şu göze
Ciğer kebab oldu köze
Yakasız gömlekler bize
Felek biçer demedim mi
- D) Bana yüklediğin çile reva mı
Bekledim vermedin bir gün devamı
Sımsıcacık olan mutlu yuvamı
Buz etmeye gerek var mı ah felek
- E) Düşünce gönlüme o güzel melek
Ahımdan sarsılır kubbe-i felek
Mecnun gibi sahra sahra gezerek
İnleyen sazımı çalıp ağlarım
11. İsfahan’da yaşayan bir hükümdarın ve Keşiş adlı hazinedarın çocuğu olmamaktadır. Keşiş’in karısı ve Hanım Sultan bir gün yolda bir ihtiyaçla karşılaşır. İhtiyar, Hanım Sultan’a bir elma fidanı verir. Fidan önce meyve vermez. Bu duruma üzülen Hanım Sultan’ın rüyasına ihtiyar girer ve fidanın meyve verdiğini müjdeler. Hanım Sultan ile Keşiş’in karısı elma fidanının meyvesini ikiye bölerek yer. Çocukları olursa birbirleriyle evlendireceklerine dair sözleşirler. Bir zaman sonra Keşiş’in kızı, hükümdarın ise oğlu olur. Oğlana Ahmet Mirza, kıza ise Kara Sultan adı verilir.

Bu parçada söz edilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ferhat ile Şirin B) Kerem ile Aslı
- C) Leyla ile Mecnun D) Arzu ile Kamber
- E) Tahir ile Zühre

12. Masallarda okuyucunun/dinleyicinin ilgisini çekmek amacı taşıyan tekerlemeler ve kafiyeli kalıp sözlerden oluşan bölümdür. Anlatıcının, sazı eline aldığını duyuran söz başı da denilebilir. “Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde kalbur saman içinde, develer tellal iken pireler berber iken ben babamın beşiğini tıngır mıngır salları iken...” gibi bir söz dizisi, okuyucuları/dinleyicileri birazdan başlayacak masalın olağanüstülüklerle dolu atmosferine hazırlamak amacına yöneliktir.

Bu parçada söz edilen masal bölümü aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Döşeme B) Serim C) Düğüm
- D) Çözüm E) Dilek

13. *Kutadgu Bilig*, kendilerine sembolik isimler verilen dört temel kavram arasında olağanüstü bir soyutlama ve kişileştirme tekniğiyle hazırlanmıştır. Bu dört kavram: adalet, saadet, akıl ve akıbet. Eserde adalet, hakan rolündedir ve ---- adıyla yer alır. Saadet, vezir rolündedir ve ona ---- adı verilmiştir. Akıl temsil eden ve saadetten türeyen ---- ise bir bilge danışman rolündedir. ---- adı verilen akıbet, resmî görev alması konusunda hakanın ısrarlı tekliflerini sürekli geri çevirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kün Togdı - Odgurmış - Ay Toldı - Ögdülmüş
- B) Kün Togdı - Ay Toldı - Ögdülmüş - Odgurmış
- C) Odgurmış - Ögdülmüş - Ay Toldı - Kün Togdı
- D) Odgurmış - Ögdülmüş - Kün Togdı - Ay Toldı
- E) Kün Togdı - Ay Toldı - Odgurmış - Ögdülmüş

14. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez () içinde verilen terimle uyuşmamaktadır?

- A) Kaside içinde şairin kendini övdüğü bölümdür; şair, kendini büyük şairlerle karşılaştırarak şiirinin ve şairlik gücünün onlardan üstün olduğunu abartılı bir şekilde dile getirir. (**Methiye**)
- B) Bir kimsenin ölümünden duyulan üzüntü ve acıyı anlatmak için kaleme alınan şiirlerdir, genellikle terakibent nazım biçimiyle yazılır. (**Mersiye**)
- C) Allah'a karşı yalvarış ve yakarışlarda bulunulan şiirlerdir, genellikle divanların baş kısımlarında yer alan bu şiirler daha çok kaside biçimiyle yazılır. (**Münacaat**)
- D) Bir kimseyi yermek amacıyla yazılan şiirlerdir, yerilen kişinin özellikleri abartılı ifadelerle eleştirilir. (**Hicviye**)
- E) Allah'ın birliğini, kuvvet ve kudretini anlatan dinî şiirlerdir; kutsal bir konuyu içerdiği için genellikle divanların başında yer verilir, kaside biçimiyle yazılır. (**Tevhit**)

15. Karamanoğlu Mehmed Bey'in kamusal alanda ve sosyal hayatta Türkçe konuşmayı ve yazmayı önceleyen fermanı, şairleri Türkçe yazmaya teşvik etmiştir. ---- önce Farsça *Feleknâme* adlı eserini yazmış daha sonra Fars edebiyatında meşhur olan ---- adlı eseri Türkçeye tercüme etmiştir. Eserde tasavvuf yoluna yeni girenlerin yolculuğu, otuz kuş vasıtasıyla anlatılmıştır. Hüdhüd kuşu da Allah'ın varlığına ve birliğine ulaşma yolunda onların manevi rehberi olmuştur. Eser, hem bu sembolik içeriği hem de şairin Türkçe dil bilincini vurgulamasıyla Türk edebiyatı tarihinde önemli bir yere sahiptir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yunus Emre - *Risaletü'n-Nushiyye*
- B) Ahmedi - *İskendernâme*
- C) Şeyh Galip - *Hüsni ü Aşk*
- D) Mevlana - *Mesnevî*
- E) Gülşehri - *Mantıku't-Tayr*

16. Genç yaşlarında eğitimini ilerletmek üzere İran'a giden sanatçı, burada tasavvuf ve tıp eğitimi görür. Hacı Bayram Veli'ye tabi olarak ---- mahlasını alır. Çelebi Sultan Mehmed'i tedavi ettiği için kendisine Tokuzlu köyü timar olarak verilir. Şair, Tokuzlu köyüne giderken timarın eski sahiplerince yolu kesilir ve tartaklanır. O da bu durumu ironik bir dille kaleme alarak Türk mizah ve yergi edebiyatının önemli bir örneği olan ---- adlı manzum bir hikâye ile sultana bildirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nabi - *Hayriyye*
- B) Şeyhi - *Hamâne*
- C) Nef'i - *Sihâm-ı Kaza*
- D) Âşık Paşa - *Garibnâme*
- E) Fuzuli - *Şikâyetnâme*

17. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılın ikinci yarısından itibaren diğer ülkelere gönderilen elçilerin yolculuklarını rapor etmeleri istenmiştir. Önem verilen bu raporlar, daha sonra yazılan resmî tarihlerde belge olarak da kullanılmıştır. Kaleme alınan ve takrîr adı verilen bu raporların bir kısmı meraklı, zeki ve üslup sahibi elçiler tarafından esere dönüştürülmüştür. Bunların bazıları bizzat elçiler tarafından yazılırken bazıları da elçilerin yanında bulunan edip veya şairlerce kaleme alınmıştır.

Bu parçada söz edilen edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Surname
- B) Ruzname
- C) Fütüvvetname
- D) Seyahatname
- E) Sefaretname

18. Mekteb-i Mülkiyede başlayan hocalığı ile edebiyat çevrelerinde "üstat" olarak tanınan sanatçı, edebiyat üzerine değerlendirmeler yaparken Batılı yazarlardan büyük ölçüde etkilenir. Sanat eserinin olgunluğunda tek unsur olarak "güzellik"i görür. Ona göre edebiyatta ve özellikle şiirde bu güzellik unsurunu ortaya çıkaracak olan da üslup ve muhtevadır. Eski şiir tarzının daha çok şekil üzerindeki değişmelerine örnek olabilecek nitelikteki şiirlerinden oluşan *Nağme-i Seher*'den sonra *Yâdigâr-ı Şebâb* ile muhtevada bir yeniliğe yönelmiş gibidir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
B) Muallim Naci
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Recaizade Mahmut Ekrem
E) Samipaşazade Sezai

19. **Hüseyin:** İstanbul'u anlatmak Türk edebiyatçıları için bir mihenk taşı olsa gerek. Hemen aklıma Nedim'in "Bu şehir-i Sitanbul ki bî-misl ü bahâdır / Bir sengine yekpâre acem mülkü fedâdır." beyti geliyor.

Şeyma: Gerçekten de İstanbul, hem tarihi hem de tabiatıyla paha biçilemez bir şehir. Peki, İstanbul her zaman böyle güzel mi anılır Türk edebiyatında?

Hüseyin: Hayır, bazıları İstanbul'un büyüklüğünden ve azametinden etkilenerek yalnızlık, korku ve acılarını bu şehirle özdeşleştirmiştir. Mesela "Sis" şiirinde ----, İstanbul'a kendi ruh hâlinde kaynaklanan karamsar bir perspektifle yaklaşır. İstanbul onun şiirinde pek çok olumsuz imgeyle yer alır.

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tefik Fikret
B) Yahya Kemal
C) Cenap Şahabettin
D) Ahmet Haşim
E) Abdülhak Hamit

20. Edebiyat hayatına "Sanat, şahsi ve muhteremdir." düşüncesiyle adım atan sanatçı, Türk toplumunun maruz kaldığı sosyal ve siyasi şartların etkisiyle bu görüşünü değiştirir. İlk döneminde tiyatro, hikâye ve mensur şiir türünde eserler verdikten sonra roman ve hatıralarını yayımlar. Romanlarında Türk toplumunun 1908'den 1950'lere kadarki sosyal ve siyasal değişimini farklı boyutlarıyla ele alır. *Anamın Kitabı*, *Gençlik ve Edebiyat Hatıraları* gibi kitaplarında ise kişisel hayatında etki bırakmış şahıs ve hatıraları anlatmıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
B) Halide Edip Adıvar
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Memduh Şevket Esenal

21. Mahallemizde

Senden başka ağaç olsaydı
Seni bu kadar sevmezdim.
Fakat eğer sen
Bizimle beraber
Kaydırak oynamasını bilseydin
Seni daha çok severdim.

Güzel ağacım!
Sen kuruduğun zaman
Biz de inşallah
Başka mahalleye taşınmış oluruz.

Bu şiirin biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerin hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Ece Ayhan
B) İsmet Özel
C) Özdemir Asaf
D) Orhan Veli Kanık
E) Sezai Karakoç

22. Roman türü genellikle deneyimlenmiş hayatın yansımalarını gösterir. Yazar, geçmiş zamanı bir şekilde yeniden kaleme alarak okurlarına sunar. Bunu bazen tarihte yaşamış kahramanlar ile onları kuşatan gerçek veya hayalî kişilerin hayat ve maceralarını işleyerek, bazen de toplumların devir ve hayat tarzı farklılıklarını romana konu ederek yapar. Türk edebiyatında özellikle ilk tarz romanlar; tarihî ve millî doku ile kahramanın aşk, fazilet ve yiğitlik motifleriyle süslenecek kaleme alınır. Bunu yaparken roman yazarının tarih yazıcılarıyla aynı hassasiyette olmasına gerek yoktur. Dilerse yaşamış kişilerin arasına hayalî kişiler ve varlıkları da katar yahut son derece silik şahsiyetleri, birinci dereceye çıkararak tarihin yaldızlı kapısından geçemeyen bu kişileri edebiyat tarihinin baş köşesinde ağırlar.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada söz edilen roman türünde yazılmamıştır?

- A) *Küçük Ağa* B) *Devlet Ana*
C) *Sahnenin Dışındakiler* D) *Yeni Turan*
E) *Yaprak Dökümü*

23. Uzun sanat yaşamı boyunca deneyici yaklaşımıyla Türk dili ve şiirine pek çok yeni öge kazandırmayı başaran sanatçı, kendini sürekli yenilemesini bilmiştir. Millî romantik duyuş tarzından çocukların dünyasına, bireyin içsel çatışmalarından toplum sorunlarına kadar her konuyu ele almıştır. *Havaya Çizilen Dünya*, *Çakır'ın Destanı* ve *Üç Şehitler Destanı* gibi ilk dönem şiir kitaplarında çoğunlukla dörtlüklere, ölçülü ve uyaklı söyleyişlere yer veren sanatçı; *Toprak Ana* kitabından itibaren daha çok beşlik ve altılık bentlere başvurur.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arif Nihat Asya
B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Ahmet Kutsi Tecer
D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Bedri Rahmi Eyüboğlu

24. Geçmişin bütün sanat kuralları bir yana bırakılarak hayatın sürekli hareketine uygun yeni biçimler ve yeni anlatım yolları bulmak; sanatın her dalına dinamizmi, makineyi ve hızı sokarak geleceğe yönelmek amacını güden sanat akımıdır. Bu akıma göre şiirde geleneğe bağlı ölçü ve nazım biçimleri atılmalıdır. Üslup, yeni hayata egemen olan sanayi ve makinenin dinamizmine ve hızın güzelliğine uygun olmalıdır. Durağan bir güzelliğin anlatım aracı olan geleneksel dil bilgisi ve söz dizimi kuralları kırılarak şiirde sözcükler özgür bırakılmalıdır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Realizm B) Egzistansiyalizm
C) Fütürizm D) Parnasizm
E) Empresyonizm

25. Patricilerin uygulamalarına karşı çıkan pleplerin ayaklanmalarını bastırmak amacıyla gündeme gelen, patriciler ile plepler arasındaki eşitsizliği gidermeye yönelik düzenlemeleri içeren ve yazılı hâle getirilen kanunlar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 12 Levha Kanunları
B) Cengiz Han Yasası
C) Hammurabi Kanunları
D) Urukagina Kanunları
E) Hitit Kanunları

26. Kök Türklerde doğudaki kağana bağlı olarak devletin batı kanadının yöneticisi olan İstemi Yabgu "Atalarımızdan işittik ki Roma İmparatorluğu elçileri geldiği zaman bu bizim için artık yeryüzünü fethedeceğimize delalet eder." demiştir.

Buna göre Kök Türklerle ilgili

- I. Bizans'a karşı iktisadi ve ticari üstünlük sağladıkları,
- II. cihanşümul bir devlet olma gücüne ulaştıkları,
- III. devleti ikili yönetim anlayışıyla idare ettikleri

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

27. Aşağıdaki devletlerden hangisinin Arabistan'a büyük bir sefer düzenleyeceği haberleri üzerine Hz. Muhammed, ordusuyla Tebuk Seferi'ne çıkmıştır?

- A) Akhun B) Sasani C) Bizans
D) Emevi E) Hazar

28. Temeli İslam devletlerine dayanan, Gazneli ve Selçuklu gibi Türk-İslam devletlerinde de görülen "gulâm sistemi" aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Savaşta ele geçirilen esirlerin veya satın alınan kölelerin askerî ve idari hizmetlerde kullanılmasını
B) Türkmen kuvvetlerinin devlet yönetiminde ve ekonomik hayatta etkili olmalarını
C) Şeyh ve dervişler tarafından cihat fikriyle uc kuvvetlerinin organize edilmesini
D) Anadolu'nun Türkleşmesi için konargöçer grupların akınlarda bulunmasını
E) Ahilik geleneğinin sosyal ve ekonomik hayatın canlandırılmasında rol oynamasını

29. Aşağıdakilerden hangisi bir uc beyliği olarak tarih sahnesine çıkan Osmanlı Devleti'nin, merkezi otoritesini güçlendirme faaliyetleri kapsamında değerlendirilemez?

- A) Fethedilen yerlere Türk-İslam kurum ve uygulamalarını yerleştirmesi
B) Türkmen aşiretlerinin konargöçer faaliyetlerini desteklemesi
C) Anadolu ve Rumeli'de sistemli bir göç ve iskân politikası izlemesi
D) Timar sistemi sayesinde yerel beylerin güçlenmesini önlemesi
E) Devşirme usulüyle padişaha bağlı kapıkulu ocaklarını kurması

30. Osmanlı tarihine "Vaka-i Hayriye" olarak geçen ve padişah II. Mahmut tarafından çıkarılan bir fermanla halka duyurulan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hünkar İskeleyi Antlaşması'nın imzalanması
B) Mekteb-i Harbiyenin açılması
C) Kabakçı Mustafa İsyanı'nın bastırılması
D) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
E) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi

31. Mustafa Kemal, Birinci Dünya Savaşı sırasında İngiliz ve Fransız kuvvetleri ile sömürgelerinden getirilen birliklere karşı yapılan mücadeleyi anlatırken "Karşılıklı siperler arasında mesafe 8 metre. Yani ölüm muhakkak. (...) Fakat ne kadar imrenilecek soğukkanlılık ve tevekkül ki (...) en ufak sarsılma, çekilme, korku ve endişe belirtisi yok." ifadelerini kullanmıştır.

Mustafa Kemal'in Anafartalar Grup Komutanı olarak görev aldığı ve yapılan mücadeleyi bu sözlerle ifade ettiği cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Irak B) Kafkas C) Çanakkale
D) Kanal E) Yemen

32. Mustafa Kemal Paşa, IX. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a çıktıktan sonra, 28 Mayıs 1919'da askerî ve mülki yetkililere gönderdiği Havza Genelgesi'nde aşağıdakilerin hangisini dile getirmiştir?

- A) İşgallerin haksızlığını protesto eden mitingler düzenlenmesini
- B) Sivas'ta millî bir kongre toplanmasını
- C) Felah-ı Vatan Grubunun kurulmasını
- D) Heyet-i Temsiliyenin ulusal bir nitelik kazanmasını
- E) Tekâlif-i Millîye Emirleri'nin çıkarılmasını

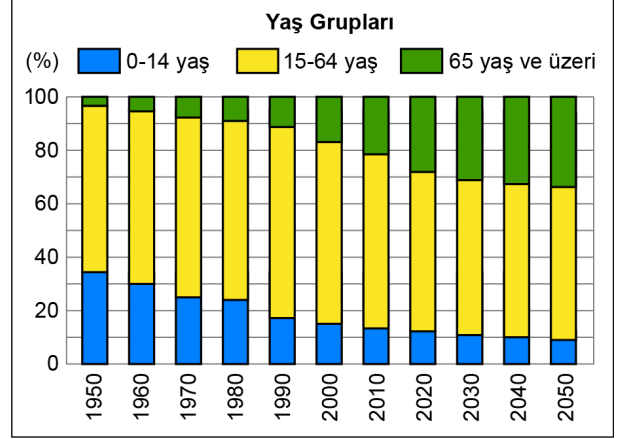
33. Millî Mücadele'de, Büyük Taarruz ile Batı Anadolu'nun Yunan ordusundan arındırılması sonrasında, aşağıdaki bölgelerden hangisinin kurtarılması için Türk birliklerinin harekâta devam etmesi yönünde karar alınmıştır?

- A) Hatay ve İskenderun
- B) Kars, Ardahan ve Batum
- C) Ege Adaları
- D) Musul ve Kerkük
- E) Boğazlar ve Doğu Trakya

34. Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleşen aşağıdaki düzenlemelerden hangisinin, Atatürk'ün halkçılık ilkesinin bir gereği olarak 21 Haziran 1934 tarihinde kabul edilen Soyadı Kanunu'nu tamamlayıcı nitelikte olduğu söylenebilir?

- A) Lakap ve ünvanların kaldırılması
- B) Eğitim ve öğretimin birleştirilmesi
- C) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- D) Millet Mekteplerinin kurulması
- E) Misak-ı İktisadi'nin kabul edilmesi

35. Aşağıdaki grafikte, bir ülke nüfusunun yaş gruplarına göre 1950-2020 yılları arasındaki oranları ve bu oranların 2050 yılına kadar öngörülen değerleri gösterilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında bu ülke nüfusuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenebilir?

- A) 1950 yılından itibaren yaşlı nüfus oranı sürekli olarak azalmaktadır.
- B) 2020 yılı itibarıyla genel nüfusta en büyük pay çocuklara aittir.
- C) Tüm yıllarda 15-64 yaş grubu nüfus oranı diğerlerinden daha fazladır.
- D) 2030 yılı sonrasında çocuk nüfus oranı %20'nin üzerinde olacaktır.
- E) Ortanca yaş, tüm dönemlerde sürekli azalma eğilimindedir.

36. Sanayi ve teknolojinin gelişmesi ile modern tesislerin kurulması, farklı iş alanlarının ortaya çıkmasıyla artan iş gücü ihtiyacı kırsal yerleşmelerde yaşayan insanlar için çekici hâle gelmiş ve şehirlere hızlı bir göç hareketini başlatmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu göç hareketinin olumsuz sonuçlarından biri değildir?

- A) Tarım alanlarında üretim deseninin değişmesi
B) Yerleşmelerin düzensizleşmesi ve plansızlaşması
C) Alt yapı hizmetlerinin yetersiz hâle gelmesi
D) Şehirlerde hava kirliliğinin artması
E) Tarım ve orman arazilerinin yerleşime açılması

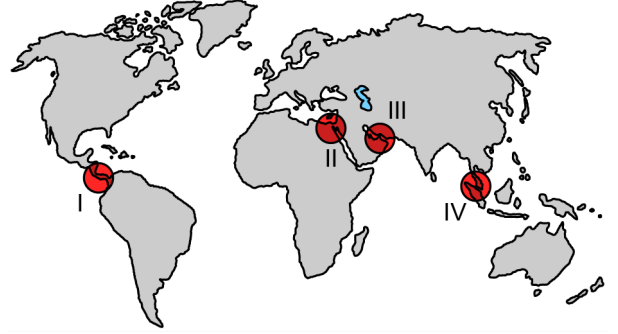
37. Aşağıdaki haritada büyük kültür bölgeleri içerisinde kalan bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangileri aynı kültür bölgesi içerisinde yer alır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

38. Petrolün; deniz yolu ile taşınmasında tankerlerin kullanılması, bazı kazalara ve buna bağlı çevre sorunlarının yaşanmasına neden olabilmektedir. Bu nedenle tanker trafiğinin yoğun olduğu bazı su yollarında kaza ve çevre sorunu oluşma riski de oldukça yüksektir.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu riskin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

39. Özellikle sanayinin çok geliştiği büyük kentler ile çevresinde görülen, "Londra" ve "Los Angeles" gibi tipleri olan kirlilik türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Su kirliliği
B) Hava kirliliği
C) Işık kirliliği
D) Ses kirliliği
E) Radyoaktif kirlilik

40. Günümüzde giderek büyüyen çevre sorunlarının azaltılması ve önlenmesinde devlet ve sivil toplum kuruluşlarının yanında bireylerin de sorumluluk üstlenmesi beklenir.

Bu sorunların azaltılması ve önlenmesinde aşağıdakilerden hangisi bireysel sorumluluk kapsamında değerlendirilemez?

- A) Su ve enerji tasarrufu yapmak
- B) Çevre dostu teknolojik araçları kullanmak
- C) Atıkları geri dönüşüm için ayırmak
- D) Tıbbi atıkları bertaraf etmek
- E) Yöneticilerden çevreci politikalar talep etmek

2024 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2024 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

09-06-2024

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. B
2. E
3. B
4. D
5. C
6. D
7. C
8. E
9. B
10. E
11. B
12. A
13. B
14. A
15. E
16. B
17. E
18. D
19. A
20. C
21. D
22. E
23. B
24. C
25. A
26. E
27. C
28. A
29. B
30. D
31. C
32. A
33. E
34. A
35. C
36. A
37. D
38. E
39. B
40. D

1. Bu testte sırasıyla Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Türkçede dil ile ilgili çok sayıda deyim bulunmaktadır.

Söz gelimi bir olay veya kimse için kötü söz söylemek

anlamında dil uzatmak, gizli tutulması gereken bir

husus açığa vurulduğunda dile vermek, bir daha

konuşmamak üzere söz vermek anlamında dili durmak,

susan kişinin konuşmaya başladığını anlatmak için

dili çözülmek ve konuşma sırasında kelimeler yanlış

söylenildiğinde dili sürçmek deyimleri kullanılır.

V

Yukarıda numaralanmış deyimlerden hangisi parçadaki açıklamasıyla uyusmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Bilgiye erişim imkânlarının bu denli geliştiği günümüzde bile denizcilik-haritacılık alanlarında eşsiz hizmetleri olan Piri Reis'ten pek çoğumuz neredeyse bihaberiz.

II. Yaşam öyküsünü, kültürel kimliğini, alanına ve toplumsal gelişime katkısını bugün dahi yeteri kadar bilmediğimiz birçok tarihî değer vardır.

Verilen II. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede yer verilen düşünceyi eleştiren bir yaklaşım ortaya konmaktadır.

B) I. cümlede ifade edilen fikrin göreceli olduğuna işaret edilmektedir.

C) I. cümlede örneği sunulan durumla ilgili bir genelleme yapılmaktadır.

D) I. cümlede verilen açıklamaya yönelik öneride bulunulmaktadır.

E) I. cümlede öne sürülen görüşün gerekçesi dile getirilmektedir.

3. Modern tıp ve eczacılık uygulamalarında bitkilerin kullanımı, eski uygarlıkların deneyimlerine kadar uzanır. Günümüzde de tıbbi bitki kavramı, modern yaşam tarzının doğaya dönüşü idealleştirilmesiyle tüm dünyada popüler hâle gelen bir yönelimin önemli başlıklarından biri olmuştur. ----. Doğanın insanlığa sunduğu bu şifa kaynakları, modern bilim ve teknolojinin katkılarıyla gelecekte de umut kaynağı olmayı sürdürecektir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bugün pek çok salgın hastalığın tedavisinde modern yöntemlerin yanı sıra geleneksel yöntemler de tercih edilmektedir

B) Geleneksel yaşam biçiminden modern yaşama geçişte insanlar, şifalı bitkileri yeniden yorumlayarak kategorize etmiştir

C) Bu nedenle dünyada alternatif tıp uygulamalarının, modern tıbbi yöntemlerin önüne geçtiği bir gerçektir

D) Yeni bitki türlerinin keşfiyle alternatif tıp alanındaki gelişmeler, modern tıbbın tedavi yöntemlerinin sorgulanmasına yol açmıştır

E) Geçmişte olduğu gibi bugün de tedavi ve sağlıklı bir yaşam sürdürmek amacıyla bitkisel kaynaklardan yararlanılmaktadır

4. Herhangi bir ülke sinemasına ait filmleri kavrayabilmek için hikâyenin anlamını inşa eden imgeleri anlamak önemlidir. Söz konusu imgeler ise ulusal sinema kültürünü besleyen ortak tarih, kültür, inanç ve sanat gelenekleri tarafından şekillenmektedir. Dolayısıyla farklı dillerde anlatılan hikâyeleri doğru okumak, o hikâyelere üretildiği toplumun gözüyle bakmayı gerektirir. Coğrafi konumu nedeniyle Alman, Rus ve Leh gibi kültürlerin iç içe geçtiği bir ülke olan Polonya'nın ulusal sineması bu açıdan sinemaseverlere çok yönlü bir keşif olanağı sunar.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Çok uluslu toplumlarda, sinema sanatı tematik olarak daha fazla çeşitlilik gösterir.
- B) Kültürel unsurların merkeze alınması, Polonya sinemasının gelişiminde etkin rol oynar.
- C) Ulusal sinema kültürü, bir topluma ait kolektif bilinç unsurları tarafından oluşturulur.
- D) Sinema sanatında, var olunan toplumun değerleri işlendiği sürece evrenselliğe ulaşılır.
- E) Kültürel imgeler ile doğru hikâyeleri birleştirmek zengin bir sinema dili yaratır.

5. Mary Shelley'nin; *Frankenstein ya da Yeni Bir Prometheus* adlı romanının yayımlandığı yıl, bilim dünyasında galvanizm etkisi hâkimdir. Luigi Galvani, ölü bir kurbağaya elektrik verildiğinde bacağının hareket ettiğini tespit etmiş ve bu deney, Shelley'nin kalemine ilham vermiştir. Shelley'nin, adını John Milton'ın "Kayıp Cennet" şiirinden alan roman karakteri Dr. Victor Frankenstein, deneylere meraklı bir gençtir. Üniversitede doğa bilimleri, fizyoloji ve anatomi okurken aynı zamanda simyaya büyük hayranlık duyan Frankenstein, ölümsüzlüğü araştırmaya başlar. Anatomi eğitiminin ardından, bir araya getirdiği vücut parçalarına elektrik vererek Yaratık adında bir canlı meydana getirir. Ancak bu girişimiyle doğaya ve onun kanunlarına meydan okurken kendini, kontrol edilemez bir güçle karşı karşıya bıraktığının farkında değildir.

Bu parçadan Mary Shelley ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Romanıyla dönemindeki bilimsel gelişmelere ilham vermiştir.
- B) Simyaya merakı, Frankenstein karakterini oluşturmasını sağlamıştır.
- C) John Milton'ın "Kayıp Cennet" şiirini farklı türde yeniden kurgulamıştır.
- D) Eserini kurgularken bilimsel bir araştırmadan esinlenmiştir.
- E) Eserinin ana karakteri ölümsüzlüğü bularak kontrol edilemez bir güç kazanmıştır.

6. Türk Beşleri grubunun müzikal kimliklerinden biri olan ve dönem müziği meraklıları için eşsiz kompozisyonlar sunan Cemal Reşit Rey'in az bilinen yapıtları, bir derleme hâlinde müzikseverlerle buluştu. Bu derleme; yalnızlaşmış insanın sanrılarının, özlemlerinin, kaybediş ve buluşlarının iç içe geçtiği ilginç bestelerden oluşuyor. Yaşadığı coğrafyanın müziğinin makamlarına ve kültürüne dayandığı soyut anlatım, Rey'in bestelerine usta bir şekilde yansıyor. Derlemeye yer alan bestelerinde sanatçı, duyguların içinde yüzüğüyle kendine has bir dünya inşa ediyor.

Bu parçada Cemal Reşit Rey ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Türk müzik tarihinde bir oluşumun üyesi olarak yer aldığına
B) Ün kazanmamış kayıtlarının bir seçkiyle gün yüzüne çıkarıldığına
C) İnsanın farklı duyuş ve arayışlarını yansıtan besteler ortaya koyduğuna
D) Bestelerinde, yetiştiği toplumun kültürel değerlerini başarıyla yansıttığına
E) Duyguları harmanlayarak müziğe aktarmada öncülük ettiğine

7. Kılsa güneş yüzüne nazar kendüden gider
Elbetde gün görünse kamer kendüden gider

Bu beyitle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kelime hâlinde redif kullanılmıştır.
B) Mübalağa sanatına başvurulmuştur.
C) Sevgilinin güzelliği övülmüştür.
D) Bir tabiat olayından söz edilmiştir.
E) Sevgilinin yüzü aya benzetilmiştir.

8. Aşk derdiyle hoşem el çek ilâcumdan tabîb
Kılma dermân kim helâküm zehri dermânundadır

Bu beyitte aşağıda tanımları verilmiş edebî sanatlardan hangisinin örneği vardır?

- A) Bir sözü, benzetme amacı gütmekten başka bir sözün yerine kullanma
B) Gerçek anlamı da düşünülecek bir sözü mecaz anlamıyla kullanma
C) Anlam bakımından aralarında karşıtlık bulunan kavramları bir arada verme
D) İnsan dışındaki varlık ve kavramlara insana ait duyuş ve davranış özellikleri yükleme
E) Bir kişiyi veya olayı eleştirmek amacıyla bir sözü, söylenenin tersini kastedecek şekilde kullanma

9. Şu karşiki dağda yanar bir ışık
Aldırmış sevdiğin ağlar bir âşık
Bir ceren bakışlı zülfü dolaşık
Sende bir gümanım var Çiçek Dağı

Bu dörtlülle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sevgiliden ayrı düşme durumu anlatılmıştır.
B) Pişmanlık duygusu vurgulanmıştır.
C) Zengin kafiye kullanılmıştır.
D) Koşma nazım biçimiyle kaleme alınmıştır.
E) Sevgili ile ceren arasında benzerlik kurulmuştur.

10. Aşağıdaki dörtlüklerin hangisi yay ayraç () içinde verilen kavramı **örneklemez**?

- A) Cebimde kara üzüm
Sevdiğim iki gözüm
Senden başka seversem
Kör olsun iki gözüm (Sadakat)
- B) Eli elekli yârim
Atlas yelekli yârim
On yiğide bedeldir
Aslan yürekli yârim (Övgü)
- C) Sunam sese mi geldin
Kadem basa mı geldin
Sağlığında gelmedin
Öldüm yasa mı geldin (Sitem)
- D) Tabakta portakalsın
Sözümüz burda kalsın
Yılda bir kabrime gel
Toprağım kokun alsın (İnanç)
- E) Ayna attım çayıra
Şavkı vurdu bayıra
Gökte Mevla'm çiftlemiş
Yerde kimler ayıra (Kader)

11. Eser, XII. yüzyılda kaleme alınan manzum bir ahlak kitabıdır. Allah'a, Hz. Muhammed'e, dört halifeye, eserin sunulduğu devlet büyüğüne övgü ve yazılış sürecinin anlatımı ile başlar. Giriş kısmı beyitlerden, asıl bölümü dörtlüklerden oluşan eserde zamanın bozukluğu, ilmin faydaları, cömertlik, alçak gönüllülük gibi konular ve değerler üzerinde durulur.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Atabetü'l Hakâyık* B) *Divân-ı Hikmet*
- C) *Divânu Lugati't-Türk* D) *Mukaddimetü'l-Edep*
- E) *Kutadgu Bilig*

12. Geleneksel Türk tiyatrosu türlerinden Karagöz ile ilgili aşağıdakilerin hangisi **yanlıştır**?

- A) Kişi kadrosu, belirli bir özelliği ön plana çıkarılmış tiplerden oluşur.
- B) Oyunda tef çalıp şarkı söyleyen, tasvirleri hayaliye veren bir yardımcı bulunur.
- C) Güldürü unsuru genellikle yöresel konuşmalar ve yanlış anlamalarla sağlanır.
- D) Gündelik hayatın aksayan yönlerini ele alan konulara yer verilir.
- E) Hayalî, oyun bölümlerinin sırasını değiştirerek özgünlüğünü ortaya koyar.

13. İnanış odur ki bahçesinde ekmek pişiren bir kadın, perişan bir ihtiyar kılığındaki Hızır'ın, kendisinden ekmek istemesi üzerine onu kovar. Hızır, imtihanı kaybeden ve cimriliğini ortaya koyan bu kadına "Ekmek yaptığın tahta, yatağın; hamur yoğurduğun tekne, yorganın olsun. Kıyamete kadar bunları taşıyasın, doymak bilmeyesin!" der. Bunun üzerine kadın, kaplumbağaya dönüşür. Kaplumbağanın ne kadar yerse yesin doymayışının nedeni budur.

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu parçanın aşağıdaki türlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Masal B) Destan C) Fabl
- D) Efsane E) Menkıbe

14. XVI. yüzyıl şairlerinden Fuzuli'nin manzum ve mensur olmak üzere Türkçe, Farsça ve Arapça kaleme aldığı birçok eseri vardır. Mensur olan Türkçe eserlerinden ----, Hz. Hüseyin'in şehit edilmesini anlatırken mektup şeklinde kaleme aldığı ----, onun kişisel yaşamına ışık tutar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Hadikatü's-Süeda* - *Şikâyetnâme*
- B) *Beng ü Bâde* - *Leylâ vü Mecnûn*
- C) *Rind ü Zâhid* - *Şikâyetnâme*
- D) *Leylâ vü Mecnûn* - *Rind ü Zâhid*
- E) *Hadikatü's-Süeda* - *Beng ü Bâde*

15. Anadolu sahasının hamse sahibi ilk şairidir. En tanınmış eseri, *Yûsuf u Züleyhâ*'dır. Molla Camî'nin etkisinde kalarak kaleme aldığı eserini özgün bir şekilde, millî ve mahallî öğelerle yeniden kurgulamıştır. Eser, yazıldığı dönemin yalın ve akıcı Türkçesini yansıtmaları bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeyhi
B) Hamdullah Hamdi
C) Necati
D) Ahmet Paşa
E) Taşlıcalı Yahya

16. Cümle mahlûkun görürsün dâ'imâ ahvâlini
On sekiz bin âlemin rızkın verirsün bî-suâl

Cümle eşyâ birliğine şahid olupdur senin
Cümle varlık varlığına âlem içre oldu dâl

Zâtının mâhiyetine eremez fehm ü ukûl
Hikmetinin kudretine eremez vehm ü hayâl

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin aşağıdaki türlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Naat
B) Tevhit
C) Methiye
D) Münacat
E) Mersiye

17. Ağ gibi örülmüş bostanları fazla olup kavunu, karpuzu, lahana ve badıncanı çok olur. Çevresi geniş, fiyatı ucuz dedikleri yer tam burasıdır. Arzı mahsuldârdır. Geniş vilâyeti mâmur, buğdayı ve sâir erzakı meşhûr; nafakası güzel, mezraası bol, berekâtı çok, nimetleri çeşitli, nice bin kaynak ve nehirleri akmakta olan mâmur bir yerdir. O kadar ucuzluktur ki en iyisinden, deve dışı gibi buğdayın beş eşek yükü bir guruşadır.

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu parçanın aşağıdaki türlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Tezkire
B) Surname
C) Fütüvvetname
D) Sefaretname
E) Seyahatname

18. "Eyvâh! Ne yer ne yâr kaldı / Gönlüm dolu âh u zâr kaldı" dizeleriyle başlayan "----", ölümün doğurduğu acıyı, öfkeyi, başkaldırıyı, şaşkınlığı, umutsuzluğu, özlemi, korkuyu ve yakarışı konu alır. ----, bu eserinde ölümün getirdiği çağrışımlarla varlık, ölümsüzlük, ahiret, ruh, bilgi gibi problemleri de irdeler.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sahra - Abdülhak Hamit Tarhan
B) Ah Nijad - Recaizade Mahmut Ekrem
C) Hürriyet Kasidesi - Namık Kemal
D) Vaveyla - Namık Kemal
E) Makber - Abdülhak Hamit Tarhan

19. Şiire Recaizade Mahmut Ekrem ve Abdülhak Hamit Tarhan etkisinde başlayan ----, genç yaşta *Tâmât* adlı şiir kitabını yayımlar. Dekadanlık adıyla anılan edebî tartışmada Ahmet Mithat Efendi'nin, şiir anlayışlarına yönelik eleştirilerine cevap veren şair, sembolistlerden etkilenecek şiirlerinde ses ve ahenk unsurlarına önem verir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tevfik Fikret
B) Süleyman Nazif
C) Ahmet Haşim
D) Cenap Şahabettin
E) Muallim Naci

20. Millî Mücadele Dönemi'ni ele alan önemli romanlardan ----, Sakarya Ordusu'na adanmıştır. Peyami'nin hatıraları ve Ayşe'nin mektuplarıyla anlatılan eserde bireysel aşkları ile millet ve memleket aşkı arasında kalan roman kişileri, idealist bir tutumla hem bireysel aşklarını hem de hayatlarını millet ve memleketleri uğruna feda eder. ---- ise Millî Mücadele günlerini daha gerçekçi ama aynı zamanda karamsar bir yaklaşımla ele alır. Anlatım, Birinci Dünya Savaşı gazisi olan Ahmet Celâl'in günlükleri üzerinden gerçekleştirilir. O, İstanbul'un işgali üzerine Porsuk Çayı yöresindeki köye gelir fakat burada umduğu yakınlığı bulamayarak hayal kırıklığına uğrar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ateşten Gömlek - Yaban
B) Yeşil Gece - Yaban
C) Küçük Ağa - Yorgun Savaşçı
D) Yeşil Gece - Küçük Ağa
E) Ateşten Gömlek - Yorgun Savaşçı

21. **Defne:** Hakiki şiir, beyaz bir kâğıda bilinçaltı otomatizmiyle birçok duygu ve hayali püskürtmek gibidir. Bu anlayıştaki şairler, geleneğin kuralcı yapısından sıyrılarak kendilerine özgü bir dil ve anlatım geliştirmeyi başarır.

Çınar: Haklısın! Halk edebiyatından uzaklaşmak isteyen bu şairler; gelenekle birlikte folklorik unsurlara da kapılarını kapatır.

Defne: Ayrıca onlar popüler meselelerden uzak durarak daha çok kültürel donanımına sahip kişilerin zevkine hitap etmeyi amaçlamışlardır.

Bu diyalogda söz edilen görüşlerin tümünü benimseyen edebî topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Garip
B) Beş Hececiler
C) İkinci Yeni
D) Yedi Meşale
E) Hisar

22. İç çözümleme tekniği, anlatıcının okuyucu ile roman kahramanı arasına girerek kahramanın duygu ve düşüncelerini okuyucuya aktarması demektir. Bu teknikte anlatıcı, kişisel duygularını içeriğe katmamaya özen gösterir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi iç çözümleme tekniğine örnek gösterilebilir?

- A) Gürültünün geldiği yer, Değirmenoluk suyunun gözüdür. Bir kayanın dibinden köpükler saçarak kaynar. İçine bir ağaç parçası atılırsa bir gün, iki gün hatta bir hafta suyun üstünde oynadığı görülür. Bazıları iddia ederler ki kaynayan su, üstünde taşı bile oynatır, batırmaz. Hâlbuki suyun gözü burası değildir.
- B) Halit Ayaracı'yı tanımadan evvelki hayatım, dedim. Fakat gerçekten buna bir hayat denebilir mi? Eğer yaşamak kelimesinin manası her şeyden mahrum olmak ve ıstırap çekmekse ve bunu nefsinde her lahza duymaksa, bir türlü aşamayacağı bir çemberin içinde durmadan çırpınmaksa, şüphesiz ben de benimkiler de en derin şekilde yaşıyorduk.
- C) Yusuf, bu Çınarlıçeşme seyahatlerine çok kere Muazzez'i de alırdı. Kendisi Ali ile konuşurken Muazzez, Yusuf'un elini sımsıkı tutar; sesini çıkarmadan taştan taş sekerdi. Yusuf ara sıra ona doğru bakınca o da başını kaldırır, güler fakat ayağını bir taşla çarparak derhâl yüzünü buruşturur, böylece Yusuf'u güldürürdü.
- D) Meral caddeye çıktığı zaman dalgındı. Ve mahzun. Mahzun da değil belki birbirine düşman birçok arzusunun çarpışmasından doğan arzusuzluğun verdiği o istikamet buhranı, o kararsızlık, o sıkıntı gittikçe içini karartmaya başlamıştı. Hiçbir şey istemiyordu: Ne babasını görmek ne piyano çalmak ne Samim'le konuşmak...
- E) Sabahın sekizine doğru, içtikleri çayların parasını verip çayhaneden çıktılar. Masmavi göğün altında ıslak tahtalar tütüyor, çevre kuvvetli güneşle cam gibi parlıyordu. İflahsızın Yusuf, başını güneşe kaldırdı. Üst üste hışırıldıktan sonra:
— Hak şükür, dedi.

23. **Eleştirmen:** Romanlarınızın devamlılığı hakkında özel bir çabanız olduğu görülüyor. Bu durumu nasıl açıklıyorsunuz?

Yazar: *Kurtlar Sofrası*'nin dokuması, sanırım, üzerine oturtmayı planladığım *Aynanın İçindekiler*'in geniş kadrosunu taşıyabilmesi amacıyla onca geniş tutulmuş; Türk toplumunun son elli yıllık sorunları orada ele alınmıştır. *Aynanın İçindekiler*'de ise kökenleri Birinci Dünya Savaşı ve İstiklal Harbi'ne dayanan tiplerle Cumhuriyet kuşağı tiplerinin sergilenip bu sorunların tartışılacağı belli gibidir.

Bu diyalogda görüşlerine yer verilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Attila İlhan B) Tarık Buğra
C) Kemal Tahir D) Yaşar Kemal
E) Sabahattin Ali

24. Eserim eleştirmenlerce hoyrat bir sesle karşılandı. Ancak bundan şikâyetçi değilim. Görülüyor ki eserimi eleştirmenlere benim tanıtmam gerekiyor. *Therese Raquin*'de karakterleri değil mizaçları, tabiatları incelemek istedim. Kitabımın kahramanları olarak sinirlerine körü körüne esir olan, iradeden yoksun kişiler çizdim. İçgüdü'nün itişlerini, bir sinir krizi sonunda ortaya çıkan ruhsal bozuklukları adım adım kovalamaya çalıştım. Ruh, katiyen yoktur çünkü bunun böyle olmasını ben istedim. Roman dikkatle okununca görülecektir ki her bölüm, meraklı bir fizyoloji olayının incelenişidir.

Bu parçadaki görüşler aşağıdaki edebî akımlardan hangisini yansıtmaktadır?

- A) Romantizm B) Natüralizm C) Dadaizm
D) Klasizm E) Fütürizm

25. **İlk Çağ'da Mezopotamya'da "ziggurat" adı verilen yapılar**

- I. gök cisimlerinin izlenmesi,
II. ibadetlerin yerine getirilmesi,
III. kral mezarları olarak kullanılması

gibi işlevlerin hangileri için kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

26. Türklerin Kızıl Elma ülküsü, belirli bir coğrafya ile sınırlı kalmayan sürekli bir idealdi. Bu anlayışa göre, belirlenen hedefe ulaşıldıktan sonra başka bir yeri fethetmek amaçlanır ve Kızıl Elma daima ulaşılması gereken bir amaç olarak kalırdı.

Bu ülkünün İslamiyet öncesi Türk devlet anlayışında görülen aşağıdaki unsurlardan hangisinin bir yansıması olduğu söylenebilir?

- A) İkili teşkilatlanma B) Cihan hâkimiyeti
C) Onlu sistem D) Kut inancı
E) Kurultay

27. Mekkeli müşriklerin baskısı artınca Hz. Muhammed ve ona inananlar Medine'ye hicret etmiştir. Hicret'ten sonra Hz. Muhammed hem Medine'de yaşayanlarla hem de Mekkelilerle barış içinde yaşamaya çalışmıştır. Ancak müşriklerin Müslümanlara karşı baskı ve saldırıları sürmüştü, bazen çatışma bazen de antlaşmalarla ikili ilişkiler devam etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Müslümanlar ile müşrikler arasında gerçekleşen gelişmelerden biri değildir?

- A) Bedir Savaşı B) Hudeybiye Antlaşması
C) Mekke'nin Fethi D) Hendek Savaşı
E) Hayber'in Fethi

28. 1071 yılındaki Malazgirt Savaşı'ndan Selçuklu egemenliğinin sarsıldığı 1243'teki Köseadağ Savaşı'na kadar olan dönemde, Anadolu'da aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştiği söylenemez?

- A) Şehirleşme ve imar faaliyetlerinde gelişmeler yaşandığı
- B) Demografik yapının Türkler lehine değiştiği
- C) Selçukluların, Bizans ve Haçlılara karşı mücadele ettiği
- D) Karamanoğulları Beyliği'nin Konya'da yönetimi ele geçirdiği
- E) İzmir ve çevresinde denizci bir Türk beyliği kurulduğu

29. "Bu savaş, Doğu Roma İmparatoru III. Andronikos ile Türkmen beyi Orhan Bey'in doğrudan karşı karşıya geldikleri ilk muharebe idi." ifadesini kullanan bir tarihçi aşağıdaki savaşların hangisinden bahsetmektedir?

- A) Niğbolu Savaşı
- B) Birinci Kosova Savaşı
- C) Çirmen Savaşı
- D) Pelekanon Savaşı
- E) Varna Savaşı

30. XIX. yüzyılın başlarından XX. yüzyılın başlarına kadar geçen yüz yıllık dönemde, Osmanlı Devleti'nde yaşanmış gelişmeler ve bu gelişmelerin sonuçlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sened-i İttifak'ın imzalanmasıyla ayanlara birtakım hak ve imtiyazlar verilmiştir.
- B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesiyle ülkede yeni siyasi partiler kurulmuştur.
- C) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesiyle gayrimüslimlere verilen haklar genişletilmiştir.
- D) Birinci Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle anayasalı ve parlamentolu rejime geçilmiştir.
- E) 1909'da Kanunuesasi'de değişiklik yapılmasıyla Mebusan Meclisinin yetkileri artırılmıştır.

31. Kaleme aldığı tarihî romanına "Yavuz, Odesa ve Sivastopol" başlığını veren bir yazarın, kitabının konusunu aşağıdakilerden hangisi üzerine inşa ettiği söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'na katılması
- B) Osmanlı donanmasının Navarin'de imha edilmesi
- C) Balkan Savaşları sırasındaki deniz muharebeleri
- D) İtalyanların On İki Ada ve Çanakkale Boğazı'ndaki faaliyetleri
- E) 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı'nın son safhası

32. Millî Mücadele Dönemi'nde bazı azınlık unsurlar tarafından kurulan cemiyetler kuruldukları bölgelerde kendi devletlerini kurmak istemiştir.

Azınlıklar bu isteklerini gerçekleştirmek için aşağıdakilerden hangisini gündeme getirerek nüfusça çoğunlukta olduklarını iddia etmiştir?

- A) Misakımillî
B) General Harbord Raporu
C) Wilson İlkeleri
D) Amiral Bristol Raporu
E) Kanunuesasi

33. "... harekâtımız Afyonkarahisar-Altıntaş-Dumlupınar arasında büyük bir meydan muharebesi hâlinde beş gün, beş gece devam etti. Türkiye Büyük Millet Meclisi ordularının şecaati, şiddeti, sürati kurtuluşa vesile oldu..."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi
Başkumandan Mustafa Kemal

Mustafa Kemal Paşa bu açıklamada aşağıdakilerin hangisinden bahsetmektedir?

- A) Büyük Taarruz'da Türk kuvvetlerinin elde ettiği başarıdan
B) Doğu Cephesi'nde Türk birliklerinin kazandığı zaferden
C) Kuvayımilliye'nin düşmana karşı yürüttüğü mücadeleden
D) Halkın, Tekalif-i Milliye Emirleri'ne uygun davrandığından
E) Halkın, kurulmakta olan düzenli orduya katılımının öneminden

34. **Mustafa Kemal Atatürk** "Daima kendisiyle dostluğa çok ehemmiyet verdiğimiz Fransa ile aramızda tek ve büyük mesele budur. Bu işin hakikatini bilenler ve hakkı sevenler alakamızın şiddetini ve samimiyetini iyi anlar ve tabii görürler." **sözü ile aşağıdaki sorunlardan hangisinin çözümüne verdiği önemi göstermektedir?**

- A) Ege Adaları B) Hatay C) Etabli
D) Boğazlar E) Musul

35. I. Buzullaşma sonucu deniz seviyesindeki alçalmalara bağlı olarak bazı karaların genişlemesi
II. Levha hareketlerine bağlı olarak canlıların yayılış alanlarının değişiklik göstermesi
III. Engebeli bölgelerin düz bölgelere göre daha zengin bitki ve hayvan türlerine sahip olması
IV. Rüzgâr hızına bağlı olarak polen ve tohum taşınımında değişim gerçekleşmesi

Biyçeşitliliğin değişmesine neden olan yukarıdaki olaylardan hangileri paleocoğrafya kökenlidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

36. Bazı şehirler, dünyadaki birçok insanın inanç sisteminde önemli bir yere sahiptir. Milyonlarca insan bu nitelikteki şehirleri ziyaret ederek inançlarının gereğini yapmaya çalışmaktadır. Bu şehirler dinî özellikleriyle ön plana çıkmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu niteliğiyle ön plana çıkan şehirlerden biri değildir?

- A) Kudüs B) Mekke C) Lhasa
D) Roma E) Kahire

37. Aşağıdaki haritada bir alan kırmızı renkle gösterilmiştir.

Haritada gösterilen bu alanda aşağıdaki doğal ve kültürel unsurlardan hangisi bulunmaz?

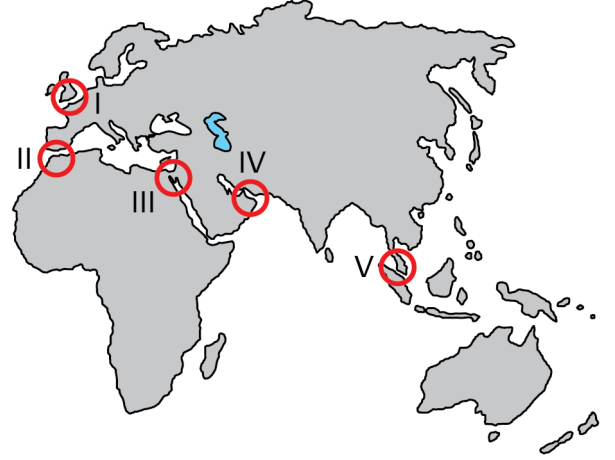
- A) Ani Arkeolojik Alanı
- B) Sümela Manastırı
- C) Erzurum Çifte Minareli Medrese
- D) Kars Kalesi
- E) Palandöken Dağları

38. I. Amazon Havzası'nda avcılık ve balıkçılık yapmışlardır.
 II. And Dağları'nın yüksek kesimlerinde şehirler inşa etmişlerdir.
 III. Meskenlerini genellikle ahşaptan inşa etmişlerdir.
 IV. Temel geçim kaynaklarını patates ve mısır tarımı oluşturur.

Yukarıdakilerden hangileri İnkâ medeniyetinin özellikleri arasında bulunur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

39. Orta Çağ boyunca dünya ticaretinde bazı deniz ve okyanuslar gelişen süreçlerle önemlerini kaybetmiş olmasına rağmen daha sonra yapılan su yollarıyla yeniden önem kazanmıştır.

Bu su yollarından biri, haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde bulunmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

40. I. Geniş deltaların varlığı
 II. Batıdan doğuya doğru yükseltinin artması
 III. Kuzey Yarımküre'de ılıman kuşakta yer alması
 IV. Dağların genellikle doğu-batı yönünde uzanması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'deki tarımsal faaliyetlerin gelişmesinde daha fazla etkiye sahiptir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

2025 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2025 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

22-06-2025

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. C
2. C
3. E
4. C
5. D
6. E
7. E
8. C
9. B
10. D
11. A
12. E
13. D
14. A
15. B
16. B
17. E
18. E
19. D
20. A
21. C
22. D
23. A
24. B
25. C
26. B
27. E
28. D
29. D
30. B
31. A
32. C
33. A
34. B
35. A
36. E
37. B
38. D
39. C
40. B

1. Bu testte sırasıyla Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. İnsan, sürekli olarak bir dengeye ulaşma çabası içindedir. Ancak ulaşılan denge durumu fazla uzun sürerse yeni bir dengesizliğe dönüşebilir. Örneğin yetişkinliğe ulaşmış olan evlatlarını hâlâ çocuk olarak gören anne babaların yaşadığı tam olarak böyle bir durumdur. İşte bu müzeleşme hâli eninde sonunda yerini şu veya bu şekilde yeni bir hareketliliğe bırakmak zorundadır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alışkanlıkları, ihtiyaçlar çerçevesinde yenileme eğilimi
- B) Alışlageleni, geçerliliğini yitirmiş olsa da koruma isteği
- C) Yeni gelişmeleri, geleneksel değerlerle birleştirme ihtiyacı
- D) Düzeni, toplumsal kurallara bağlı kalarak sürdürme gayreti
- E) Kültürel değerleri yeni kuşaklara, olduğu gibi aktarma ısrarı

2. (I) Virginia Woolf, yazmayı başkalarına ulaşan bir elin tutuşturduğu kıvılcım olarak tanımlar. (II) Yazmak ve yaşamak üzerine kaleme aldığı denemelerinde kendine özgü, ironik üslubuyla yaşam adına güçlü bir çağrıda bulunur. (III) Ona göre yazar, kendini hayata maruz bırakmalı; belirsizliğin içinden geçerek yaşama cesaretle yaklaşmalıdır. (IV) Woolf'un derin düşüncelerini merkeze alan denemeleri, yazarlığın güvenli bir sığınak değil tecrübeyle, riskle ve hayatla örülmüş bir yolculuk olduğunu telkin eder. (V) Okuru hem iç dünyanın karanlık odalarına hem dış dünyanın karmaşasına davet ederek yazmak isteyen herkes için cesur bir yüzleşme olanağı sunar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde Virginia Woolf ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede yazma eylemine bakışını ortaya koyan bir benzetmeye yer verilmiştir.
- B) II. cümlede yazılarında karşılaşılan bir anlatım özelliğinden söz edilmiştir.
- C) III. cümlede yazarlık ile ilgili vermiş olduğu birtakım tavsiyeler belirtilmiştir.
- D) IV. cümlede yazma isteğini artıran kaynaklarla ilgili görüşlerine değinilmiştir.
- E) V. cümlede kimi yazma heveslilerinde oluşturabileceği etki dile getirilmiştir.

3. *Harry Potter* kitap dizisi temelde üç karakterin ortaklaşan mücadelesi üzerine kuruludur. Harry, kötülükleri alt edecek ana karakterdir. Diğer iki karakter ise mücadeleye onunla yakın arkadaşlıkları dolayısıyla dâhil olur. Özellikle Hermione'nin gösterdiği çaba ve sahip olduğu üstün zekâ, onu zaman zaman Harry'den daha öne çıkarır. Bu öne çıkış bazı okurlara "Harry'den daha nitelikli biri, neden mücadelenin merkezine yerleştirilmemiştir?" eleştirisini yaptırır. Yazarın eleştirilere cevabı manidardır: "Harry'yi merkeze almalıydım çünkü o, başarıları kadar tereddütleri, hataları ve zaafı olan biriydi. Topluluğa sunum yapacak bir ofis çalışanı gibi, benim veya sizin gibi."

Bu parçaya göre yazarın ana karakter seçimindeki temel gerekçesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdealize edilmiş bir karakterin olay örgüsüne yeteri kadar malzeme sunmayacağını öngörmesi
- B) Harry'yi olabildiğince insani özelliklerle donatarak okurun kişisel mücadelesini yansıtacağını düşünmesi
- C) Harry'nin çok yönlü bir kişiliğe sahip olmasının kitabı büyük kitlelere ulaştıracağına inanması
- D) Hermione'nin daha fazla benimseneceğini bildiği hâlde aykırı bir karakteri okura benimsetmek istemesi
- E) Olumsuz özellikleri olan bir karakteri kaleminin kuvvetine güvenerek okura sevdirmeye çalışması

4. Eski zamanlarda ormanda iki yılan yaşamış. Bunlardan birinin kırk başıyla bir kuyruğu, diğerinin ise kırk kuyruğuyla bir başı varmış. Günün birinde ormanda bir afet meydana gelmiş. Herkes korkuyla kaçışmaya başlamış. Kırk kuyruklu, bir başlı yılan aceleyle koşarken kırk başlı, bir kuyruklu yılanı rastlamış. Afetten kaçan, diğerine:
— Ey dost, sen niye böyle yerinde duruyorsun? Yürü, kaçıp canımızı kurtaralım, demiş.
Kırk başlı, bir kuyruklu yılan:
— Bana kalsa çoktan kaçacağım ama şu başlarımın bir türlü anlaştığı yok. Her biri beni ısrarla başka bir yöne çekmeye çalışıyor. O yüzden olduğum yerden kımıldayamıyorum, demiş ve oracıkta kalakalmış.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dostlarının uyarılarına kulak asmayan kişiler, büyük zarara uğrar.
- B) Sorgulayarak alınan kararlar peşin kabullere göre daha isabetli sonuçlar verir.
- C) Zor zamanlarda sakin kalmak, pek çok kişinin hayatını kurtarır.
- D) Risk almayı seven kişiler, karşılaştıkları sorunlara süratle çözüm üretir.
- E) Herkesin kendi düşüncesini dayattığı bir durumda kargaşa ortaya çıkar.

5. Aşırı düşünme; kişinin bir olayı, kararı veya duyguyu gereğinden fazla çözümlemesi ve bu çözümlemenin bir türlü nihayete ermemesi, eyleme dönüşmemesiyle açıklanır. Böyle bir durumda sürekli yeni senaryolar üretilir, olasılıklar hesaplanır ve çıkarımlar yapılır. Ancak çoğu kez bu süreç, düşünmeyi üretkenlikten çıkarır ve bir kısır döngü oluşturur. İnsan, kontrolü kaybetme korkusuyla düşünmeye sığınır fakat düşünme artık bir çözüm değil dizginlenemeyen bir kaos alanıdır. Kimileri için önemli sorunlardan biri olan aşırı düşünme, yalnızca analiz etmek değil olurlarına bırakmak ve denge kurmak için de tasarlanan zihni, tahmin edilemeyecek düzeyde yorarak kaygıya yol açar.

Bu parçaya göre aşırı düşünmeyle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Düşünmeyi faydalı bir süreç olmaktan uzaklaştırdığı
- B) Zihinsel faaliyetleri yönetmeyi olumsuz etkilediği
- C) İnsanın harekete geçmesinin önüne geçtiği
- D) Kişiyi belirsizlik karşısında sabırsız kıldığı
- E) Bireyde ruhsal bir gerilime sebep olduğu
6. Picasso'nun resmin başkenti olarak gördüğü Paris'te kalması gerektiği konusunda hiç kuşkusu yoktu. Paris'e birçok açıdan ihtiyaç duyuyordu. Oradan örnek aldığı ressamlarla birlikte çalışmaya, kentteki modernlik duygusuna ve Avrupa ölçeğine gereksinimi vardı. Biliyordu ki ana vatani İspanya'da bir ressam olarak orta sınıflarla iş yapacaktı, bu da kısıtlayıcı bir taşralılık demek olacaktı. Paris'in ilerlemeyi temsil ettiğine, bu ilerlemeye kendisinin de katkıda bulunacağına emindi.
- Bu parçaya göre aşağıdakilerin hangisi Picasso'nun Paris'te bulunma sebeplerinden biri değildir?**
- A) Kendisine ilham kaynağı olacak meslektaşlarına yakın olmak istemesi
- B) Şehrin o dönemde resim hareketlerinin merkezinde yer alıyor olması
- C) Avrupa çapında tanınırlık kazanma şansının bu şehirde bulunması
- D) Ülkesinde resim sanatının ekonomik ve kültürel değerinin sınırlı kalması
- E) Şehirdeki mevcut sanatsal atmosferi etkileyebileceği inancını taşıması

7. Divan şiirinde sevgili, çoğu zaman vefasız, eziyet eden bir varlık olarak tasvir edilir.

Aşağıdaki beyitlerden hangisi bu açıklamaya uygun bir örnek değildir?

- A) Beni cândan usandurdı cefâdan yâr usanmaz mı
Felekler yandı âhumdan murâdum şem'i yanmaz mı
- B) Merhamet kılmazdı kat'â gûş idüp feryâdımı
Âşıkân efgân iderken infi'âl eylerdi yâr
- C) Cevrüne senün benüm sabr itdügüm
Söylenür dillerde olmışdur kısâs
- D) Cihânda derd ü belânı çeker gider Bâkî
Ölürse dünyede senden ferâgati yokdur
- E) Hüsnünün bağına bakdum revza-i cennet bigi
Ucdan uca nergis ü reyhan u nesrîndür kamu

8. Cennet çemenlerinde saçılmış benefşe mi
Ya lâle vü gül üzre siyeh dâne benlerin

Bu beyitte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi yoktur?

- A) Tenasüp B) Teşbih C) Mübalağa
D) Hüsnütalil E) Tecahülûarif

9. • Kelime hâlinde redif kullanılmıştır.
• Telmih sanatı yapılmıştır.
• Ayrılık teması işlenmiştir.

Bu özelliklerin tamamının yer aldığı dörtlük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşüp gam-ı hıcre berbad olanda
Bülbül gibi işim feryad olanda
Bir çeşm-i Şirin'e Ferhad olanda
Figan ü ahıma dağlar dayanmaz
- B) Dadaloğlu der ki gördüm düşümde
Yığıde at verirler on beş yaşında
Alışkın piştovla dağlar başında
Azrail'den başkasına aman mı
- C) Dalmışam şol bahre kim pâyânı yok
Batmışam şol gence kim hüsrânı yok
Bulmuşam şol bedri kim noksânı yok
Girmişem ol şehre kim virânı yok
- D) Ey dil iflah olmam ben bu yaradan
Hasretle dağlandım aşk ateşine
Genç ömrümde verdi bana Yaradan
Bir dahi vermesin kullar başına
- E) Seni Bağ-ı İrem'den mi kaçırmış
Melek misin âsumandan mı geliş
Gittikçe şevketin şanın yücelmiş
Bilmem taht-ı Süleyman'dan mı geliş

10. Aşağıdaki dörtlüklerin hangisi yay ayraç () içinde verilen anlamı karşılamaz?

- A) Mecliste arif ol kelamı dinle
El iki söylerse sen birin söyle
Elinden geldikçe sen eylik eyle
Hatıra dokunup yıkıcı olma (Nasihat verme)
- B) Yürü bre yalan dünya
Sana konan göçer bir gün
İnsan bir ekin misali
Seni eken biçer bir gün (Hayatı geçici görme)
- C) Eskiler söyledi vermedin kıymet
Kalmadı bereket, kesildi rahmet
Yeryüzünden kalktı yoktur muhabbet
İtibar kalmadı okuryazara (Devirden yakınma)
- D) Ağaç yeşert garip kuşa dal göster
Ana gibi sar bağrına kol göster
Ayıp görme bir ışık saç yol göster
Güneş gibi, toprak gibi, su gibi (Şefkatli olma)
- E) Mecnun gibi yaslanacak dağım yok
Bülbül gibi şakıyacak bağım yok
Tuzağım yok, kurulacak ağım yok
Kaçma maral kaçma, avcı değilim (Umutunu yitirme)

11. İslam uygarlığı çevresinde gelişen Türk edebiyatının ilk ürünlerinden birini mesnevi nazım şekliyle yazmıştır. Eserini sunduğu devlet büyüğü, verdiği değeri göstermek üzere onu saray işlerinde kritik öneme sahip bir görev olan başmâbeynciliğe atamıştır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaşgarlı Mahmut B) Edip Ahmet Yükneki
C) Ahmet Yesevi D) Yunus Emre
E) Yusuf Has Hacıp

12. Hz. Muhammed, Miraç sırasında kendinden önceki peygamberleri gördü ancak içlerinden birini tanıyamadı. Cebrail'e onun kim olduğunu sordu. Cebrail "Bu kişi peygamber değildir. Sizden üç yüz yıl sonra yeryüzüne inecek ve dininizi Türkistan'da yayacak olan insandır." dedi. Hz. Muhammed, bu cevaba pek sevindi. Hatta Miraç'tan sonra bu kutsal kişi için dua etmeye başladı. Aradan yıllar geçti ve Kaşgar hükümdarının bir oğlu oldu. Bu oğlan dünyaya geldiği gün her taraftan sular çıktı, kış mevsimi olmasına rağmen güller açtı. Bu çocuğun büyüdüğünde Müslüman olacağını anlayan kâhinler onun ortadan kaldırılmasını önerdiler. Annesi, kâhinlerin yalan söylediklerini ileri sürerek oğlunu kurtardı.

Bu parçada bir bölümü özetlenen destan aşağıdakilerin hangisidir?

- A) *Manas* B) *Danişmend Gazi*
C) *Battal Gazi* D) *Satuk Buğra Han*
E) *Köroğlu*

13. I. Onlara mesel, size sağlık; onlar yedi, içti, dünyadan göçtü; siz de yiyin, için, dünyada safa sürün.

II.

— Baba, ben ava gitmek istiyorum. Bana izin verir misin?

— Evet oğlum, izin veririm. Yanına da birkaç kişi al, sana yardımcı olsun.

Oğlan yanına adamlarını alıp dağa çıkar. Orada küçük bir kulübe görür ve der ki

— Efendiler, siz kalın. Ben kulübeye gidip bir bakayım.

III.

Zaman zaman içinde, zaman kalbur içinde; hamamcının taşı yok, yularının burası yok. Hikâyesidir bunun adı, söylemeyle çıkar tadı. Yollar saçak pürçek; kimi yalan, kimi gerçek.

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu parçaların sırasıyla aşağıdaki masal bölümlerinin hangilerinden alındığı söylenebilir?

- A) Dilek - Düşüm - Döşeme
B) Döşeme - Dilek - Düşüm
C) Düşüm - Dilek - Döşeme
D) Dilek - Döşeme - Düşüm
E) Döşeme - Düşüm - Dilek

14. Divan şiirinde ses yerine anlamı, düşünceyi önceleyen ----; anlamın ön plana çıktığı fakat kapalı, karmaşık ve yeni mazmunlarla yüklü, sanatlı bir üsluba dayanan ---- ile konuşma diline ait deyişlerle yüklü, külfetsiz, açık bir anlatıma yaslanan ---- tarz ve akımlarının birçok örneğine rastlamak mümkündür.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) mahallîleşme - hikemî - sebkîhindi
B) hikemî - sebkîhindi - mahallîleşme
C) hikemî - mahallîleşme - sebkîhindi
D) sebkîhindi - hikemî - mahallîleşme
E) mahallîleşme - sebkîhindi - hikemî

15. Divan edebiyatı nazım türü murabba; dörder dizeli, 3-7 bentten oluşur ve kafiye düzeni “aaaa bbba...” şeklindedir.

Bu cümlede yer alan bilgi yanlış aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle düzeltilir?

- A) “Divan” yerine “tasavvuf” kullanılarak
B) “Murabba” yerine “terkibibent” getirilerek
C) “Türü” yerine “biçimi” denilerek
D) “3-7” yerine “2-3” yazılarak
E) “bbba” yerine “bbbb” tercih edilerek
16. Bu fakir, şu ana dek yüz kadar mevlit kitabı gördü. Her birini de dikkatle gözden geçirdi. Hiçbirinde bu etkiyi ve şevki görmedi. Üstelik diğerleri onun kadar makbul tutulup meşhur olmadı. Eser, Türk kültüründe önemli yer tutan mevlit geleneğinin doğmasını sağladı. Eserin bir benzerini merhum Hamdi Çelebi kaleme aldı.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerin hangisidir?

- A) *Hayrabad* B) *Risaletü'n-Nushiyye*
C) *Vesiletü'n-Necat* D) *Siham-ı Kaza*
E) *Hayriyye*

17. Ulu ataları Şiraz'dan, kendileri Türkistan'dandır. Bazı kaynaklar onu Şeyh Hacı Bayram'ın halifesi, bazıları ise dostlarından sayar. Tasavvuf terminolojisinde mumun, güzelin neye işaret ettiğini; zülûf, yanak ve benin neden ibaret olduğunu Farsçadan tercüme ettiği *Gülşen-i Raz* adlı eserinde açıklamıştır.

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu parçanın aşağıdaki türlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Seyahatname B) Sefaretname
C) İlydiye D) Tezkire
E) Gazavatname

18. Türk romanının birçok kez işlenen temalarından biri Doğu-Batı çatışmasıdır. Bu çatışma daha çok kahramanların davranışları üzerinden somutlaştırılır. Türk edebiyatında bu temayı işleyen romanların birinde mesaj, iki farklı tipin karşılaştırılmasıyla verilmiştir. Bu tiplerden biri durumunu giderek düzelden, başarıya ulaşan mutlu bir aile adamı olurken diğeri “gençlikte yaşamaya bakmak” ilkesini benimsemiştir. Sonunda beş parasız kalan ----, güç bela bir memurluk bularak İstanbul'dan ayrılmıştır. Diğer romanda ise Batılılaşma sorunu bu kez birbirine karşıt iki aile içerisindeki mizahi zenginlikle verilir. Gözü parada olan ----, ölmesini beklediği zengin Kasım Efendi'nin oğlu Mahir ile kız kardeşini evlendirmek için birtakım oyunlar oynar. Ancak hesapları boşa çıkar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Felatun - Rakım B) Bihruz - Şöhret
C) Felatun - Meftun D) Şöhret - Rakım
E) Bihruz - Meftun

19. Yeni bir söyleyişi müjdeleyen “Hasta Çocuk” manzumesi, konu bakımından özgün değildi ama hayattan ilham alınarak yazılmıştı. Nitekim eser, bir gece oğlu Halûk'un aniden rahatsızlanmasıyla şairin yaşadığı buhranlı vakitlerin bir ürünüydü.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Cenap Şahabettin
B) Tevfik Fikret
C) Mehmet Akif Ersoy
D) Recaizade Mahmut Ekrem
E) Abdülhak Hamit Tarhan

20. Romanın baş kişisi, iyi yetişmiş ve kültürlü fakat henüz cemiyet içinde bu kimliğiyle yer alamadığından yadırganan bir şahsiyettir. Roman, Nermin'le evlenme hazırlığını arkadaşına bildiren Refik Cemal'in cümleleriyle başlar. Eserde kadının eğitimi, toplumdaki yeri ve kendi verdiği kararların sonucuna katlanması gibi çeşitli meseleler üzerinde durulur.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerin hangisidir?

- A) *Seviye Talip* B) *Handan*
C) *Ateşten Gömlek* D) *Sinekli Bakkal*
E) *Yeni Turan*

21. (I) Cumhuriyet'ten sonra bir kısım şair, şiirde her türlü ideolojik sapmanın dışında kalıp saf şiir yazmaya yönelir. (II) Yahya Kemal ve Ahmet Haşim'den ciddi anlamda etkilenen sanatçılar, Valery'nin şiirde dili her şeyin üstünde tutan görüşünden ve divan şiirinin biçimci yapısından hayli etkilenirler. (III) Sanatın bir içerik ve ileti sorunu olduğunu savunan bu anlayışa mensup şairler şiiri etik sınırları gözeterek kaleme almak isterler. (IV) Kendilerine özgü bir imge düzeni oluşturma gayretinde olan bu şairler her türlü mektepleşme eğiliminin dışında kalmayı tercih ederler. (V) Şiiri, soylu bir sanat olarak kabul eder, bireysel duygulardan hareketle evrensel insan tecrübesini dile getirirler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde saf şiir anlayışıyla ilgili bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. Gazete ve dergi çevresinde gelişen, bir sorunu, gerçeği, olayı veya durumu belirlemek ve açığa çıkarmak üzere yazılan ----; araştırmaya, soruşturmaya, gezip görmeye dayalı, öğretici bir türdür. Bu tür metinlerde ele alınan kişi, eşya veya yer için önceden bilgi, belge, görsel malzeme toplanır ve farklı kişilerin görüşleri alınır. Yazar kendi gözlem ve izlenimlerine de yer verir. Türk edebiyatında ----, bu türün önemli örneklerini vermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) mülakat - Ruşen Eşref Ünaydın
B) röportaj - Nurullah Ataç
C) mülakat - Yaşar Kemal
D) söyleşi - Nurullah Ataç
E) röportaj - Yaşar Kemal

23. Tiyatrolarında toplumun içinde bulunduğu hızlı değişimin değer karmaşasına yol açtığını ve kuşaklar arasında aşılması güç kopmalar meydana getirdiğini anlatmıştır. *Eski Şarkı*'da Anadolu insanının Mustafa Kemal'e, onun bağımsız ve uygar Türkiye idealine inanmışlığını ele alır. Bu oyunda dokunaklı bir üslupla işlenen değerler karmaşası, *Balıkesir Muhasebecisi*'nde kuşaklar arası çatışmaya evrilir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Ahmet Kutsi Tecer B) Necati Cumalı
C) Reşat Nuri Güntekin D) Cevat Fehmi Başkut
E) Musahipzade Celal

24. Sanatçı, ideal bir güzellik duygusu yaratmayı, herkes için geçerli olan değer ölçüleri ve düzen oluşturmayı amaçlamalıdır. Aynı şekilde insan doğasından ve gerçeklikten hareketle evrenselliğe ulaşmayı, karakterler yerine tipler oluşturmayı hedeflemeli, tiplerin davranışları üzerinden ahlaki kaygıların dile getirildiği eserlerde davranışlar aklın denetimine tabi tutulmalıdır. Fransız yazınından Molière'in eserlerinde bu anlayışın izlerini görmek mümkündür.

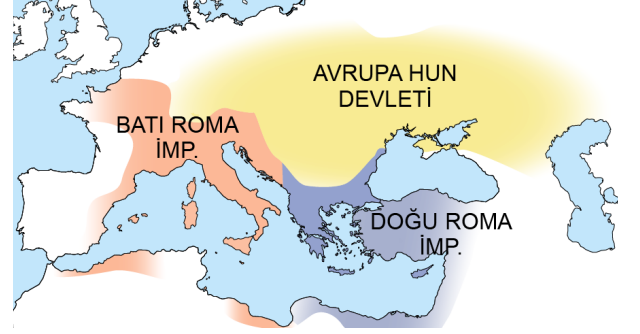
Bu parçada öne sürülen görüşlerin aşağıdaki edebî akımlardan hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Klasizm B) Natürizm C) Parnasizm
D) Empresyonizm E) Romantizm

25. İlk Çağ'da İran topraklarında kurulan ve çevre ülkeleri egemenliği altına alan Pers İmparatorluğu'nun oluşturduğu "satraplık" aşağıdakilerin hangisini ifade etmek için kullanılmıştır?

- A) İnanç anlayışını B) Eyalet sistemini
C) Danışma meclisini D) Yazılı kültürü
E) Hukuk kurallarını

26. Aşağıdaki haritada bazı devletlerin hâkimiyet alanları verilmiştir.

Bu haritadaki siyasi durumun aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bir sonucu olarak ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) Hunların batıya doğru ilerlemesiyle Kavimler Göçü'nün yaşanması
B) Tuna Bulgarlarının Boris Han döneminde Hristiyanlığı benimsemesi
C) Doğu Roma İmparatorluğu ile Kök Türklerin, Sasaniilere karşı ittifak kurması
D) Mete Han'ın Türk topluluklarını Hun hâkimiyeti altında toplaması
E) Türklerin Çinlilere üstünlük sağlayarak İpek Yolu'na hâkim olması

27. Hac ibadetini yerine getiren Hz. Muhammed

"Ey insanlar! Sözlerimi dikkatle dinleyiniz. Çünkü bu seneden sonra bir daha sizinle tekrar burada buluşup buluşamayacağımı bilmiyorum... Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırırmazsınız. O emanetler Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim ve Peygamber'inin sünnetidir."

İfadelerini aşağıdakilerin hangisinde kullanmıştır?

- A) Medine Sözleşmesi'nde
B) Veda Hutbesi'nde
C) Medine'ye hicretinde
D) Mekke'nin fethinde
E) Hudeybiye Barışı'nda

28. Anadolu Selçuklu Devleti'nin son döneminde çıkan **Babaîler İsyanı ile Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde yaşanan Şeyh Bedrettin İsyanı birlikte değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi bu iki isyanın ortak niteliğini açıklayan bir ifade değildir?**

- A) Dinî söylemler ön planda tutularak siyasi hedefler amaçlanmıştır.
- B) İsyanların çıkmasında sosyal ve ekonomik sorunlar etkili olmuştur.
- C) Merkezî otoritenin zayıfladığı dönemlerde ortaya çıkmışlardır.
- D) İlhanlıların Anadolu'da egemenlik kurması hedeflenmiştir.
- E) İsyanlarda Türkmenler de yer almıştır.

29. Osmanlı Beyliği'nin kuruluş dönemindeki fetihlerde Osman Gazi'nin yoldaşlarından Turgut Alp, Akça Koca, Samsa Çavuş gibi uc liderleri önemli rol oynamıştır. Öte yandan Bilecik ve Yarhisar Tekfurlarıyla iş birliği yapılmış, Harmankaya Tekfuru Köse Mihal de Osmanlılara katılmıştır. Karesioğulları topraklarının alınmasıyla Ece Yakup, Hacı İlbeyi ve Evrenos Bey gibi Karesi komutanları Osmanlı hizmetine girmiş ve denizdeki gaza faaliyetlerini Osmanlılar üstlenmiştir.

Osmanlı Beyliği ile ilgili bu bilgiler dikkate alındığında

- I. sınır boylarındaki alpler ve beylerle birlikte hareket edildiği,
- II. Doğu Roma İmparatorluğu'nun bazı yerel yöneticileriyle ittifaklar yapıldığı,
- III. Rumeli'ye geçiş için uygun şartların oluştuğu

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

30. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda büyük toprak kayıpları yaşamıştır. Bu dönemde çoğunluğu Müslüman olan bir bölge de elden çıkmış ve bu durum Osmanlı toplumunda üzüntü ve tepkiye neden olmuştur. Söz konusu bölgenin dinî bakımdan halifeye bağlılığı devam etmiştir. Öte yandan bölgenin kaybedilmesiyle Karadeniz kıyıları ve başkent İstanbul Rus tehdidine açık hâle gelmiştir.

Hakkında bilgiler verilen ve stratejik önemi bulunan bu bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırım
- B) Mısır
- C) Makedonya
- D) Kıbrıs
- E) Batı Trakya

31. Mustafa Kemal, Fuat Bulca'ya "Hükûmet acz içinde bunu Harbiye Nazırı elem ve üzüntüyle itiraf etti. İstanbul'dan hiçbir yardım göreceğimizi zannetmiyorum. Enver de aynı kanaatte, evvela o gitmek istiyor. Takma adlarımız ve ünvanlarımız ile bunlara uygun mesleklerimizin listesi hazırlanıyor." demiştir.

Mustafa Kemal, bu sözleri aşağıdaki gelişmelerin hangisiyle ilgili olarak sarf etmiştir?

- A) İtalya'nın Trablusgarp'a asker çıkarması
- B) Selanik'in Bulgarlar tarafından işgal edilmesi
- C) On İki Ada'nın Yunanistan'a verilmesi
- D) İngiliz birliklerinin Çanakkale Cephesi'ne gelmesi
- E) Rusya'ya karşı Sarıkamış Harekâtı'nın düzenlenmesi

32. 23 Temmuz-7 Ağustos 1919 tarihleri arasında toplanan Erzurum Kongresi'nde herhangi bir devletin teknik ve ekonomik yardımının kabul edilebileceği yönündeki kararda, yardım alınacak devletin aşağıdaki koşullardan hangisine sahip olması istenmiştir?

- A) Birinci Dünya Savaşı sırasında tarafsız kalmış olması
- B) Yeni kurulan Milletler Cemiyetine üye olması
- C) Daha önce kapitülasyonlardan yararlanmamış olması
- D) Anadolu'da konsolosluklar açmış olması
- E) Türklerin toprak bütünlüğüne saygılı olması

33. Mustafa Kemal Paşa, 22 Eylül 1922'de Kâzım Karabekir Paşa'ya çektiği telgrafta "Pek kuvvetli olmamıza rağmen siyasette de pek hesaplı ve mutedil bulunuyoruz... İngilizleri yalnız bırakmak için mesai sarf edilmektedir. Ordularımız İstanbul ve Çanakkale'ye ilerlemektedir. Her durumda meseleyi siyasetle halletmeyi tercih etmekteyiz ve ona göre idare ediyoruz." ifadelerini kullanmıştır.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu ifadeleri dikkate alındığında

- I. uzlaşmaya ve müzakereye açık bir politika izlediği,
- II. Boğazların bulunduğu bölgeleri ele geçirmeyi hedeflediği,
- III. yabancı devletlerden gelecek askerî yardımları beklediği

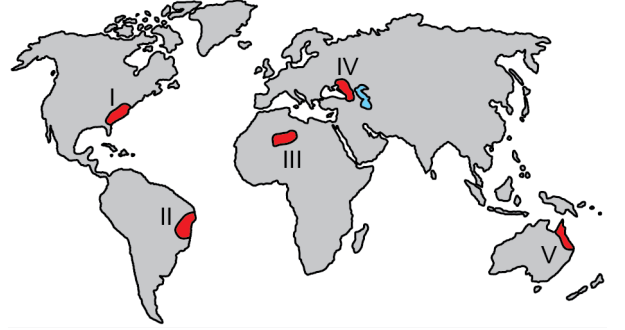
çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

34. Cumhuriyet'in ilanı ile ilgili "Cumhuriyet; ırk, dil, din ve cinsiyet farkı gözetmeksizin bütün vatandaşları eşit gören niteliğiyle çok değerli demokratik bir kazanım oldu. Ayrıca sonraki yıllarda gerçekleştirilecek olan inkılaplara da zemin hazırladı." ifadelerini kullanan bir tarihçi bu inkılaplara aşağıdakilerden hangisini örnek gösteremez?

- A) Millet Mekteplerinin faaliyete geçmesini
- B) Osmanlı saltanatının kaldırılmasını
- C) Eğitim ve öğretimin birleştirilmesini
- D) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesini
- E) Türk Medeni Kanunu'nun çıkarılmasını

35. Yeryüzünde biyoçeşitliliği etkileyen önemli faktörlerden biri de su ve nem koşullarıdır. Biyoçeşitlilik yıllık ortalama yağış miktarının çok düşük olduğu alanlarda azalmaktadır.

Haritada numaralandırılan alanların hangisinde bu çeşitliliğin daha az olduğu söylenebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

36. Bir öğrenci Türkiye'nin madenleri ve enerji kaynaklarının dağılışıyla ilgili hazırladığı sunumda feldspatın cam, seramik, kaynak elektrotları ile boya ve plastik sanayisinde kullanılan bir maden olduğunu belirtmiş ve bu cevherin başlıca rezerv alanlarını listelemiştir.

Buna göre listede aşağıdakilerden hangisinin bulunması beklenmez?

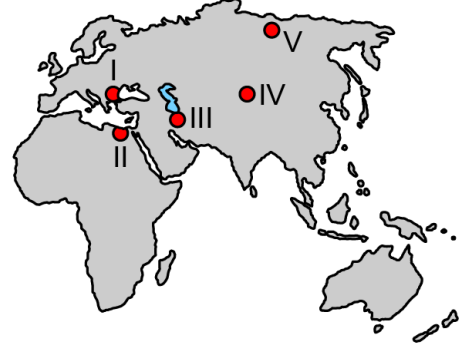
- A) Manisa B) Kütahya C) Aydın
D) Mardin E) Muğla

37. Bölgeler arası gelişmişlik farklarını ve buna bağlı ortaya çıkan sorunları azaltmak amacıyla bazı bölgesel kalkınma projeleri hayata geçirilmiştir. Bunlardan biri de Konya Ovası Kalkınma Projesi'dir.

Aşağıdakilerden hangisi bu projenin amaçlarından biri değildir?

- A) Sulama olanaklarının artırılması
B) Yeşil yol projesinin hayata geçirilmesi
C) Sanayi, girişimcilik ve AR-GE'nin desteklenmesi
D) Kültürel mirasın turizme kazandırılması
E) Yenilenebilir enerji uygulamalarının desteklenmesi

38. Türklerin İslamiyet'i kabul etmesiyle birlikte Türk kültürünün belirli öğeleri İslam mimarisine aktararak cami, medrese ve külliye gibi yapılarla çeşitli bölgelerde Türk-İslam mimarisinin özgün eserleri oluşturulmuştur.

Haritada numaralandırılarak gösterilen bölgelerin hangisinde bu eserlerin daha az bulunduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

39. Aşağıdaki tabloda K ve L ülkelerine ait bazı özellikler verilmiştir.

Özellikler	K ülkesi	L ülkesi
Nüfus miktarı	32.580.300	25.130.000
Okuryazar oranı (%)	98	35
Şehirleşme oranı (%)	85	18

Tablodaki veriler dikkate alındığında K ülkesinde

- I. birincil faaliyetlerde çalışan nüfus oranı,
II. kişi başına düşen enerji tüketim miktarı,
III. doğuştan beklenen yaşam süresi

durumlarından hangilerinin L ülkesine göre daha fazla olması beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

40. Dünya genelinde özellikle son yıllarda enerji üretiminde yenilenebilir enerji kaynaklarına olan talep ve yatırımlar büyük bir artış göstermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu enerji kaynaklarından biri değildir?

- A) Nükleer enerji B) Hidrojen enerjisi
C) Hidrolik enerji D) Rüzgâr enerjisi
E) Dalga enerjisi

2026 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2026 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

21-06-2026

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. B
2. D
3. B
4. E
5. D
6. C
7. E
8. D
9. A
10. E
11. E
12. D
13. A
14. B
15. C
16. C
17. D
18. C
19. B
20. B
21. C
22. E
23. C
24. A
25. B
26. A
27. B
28. D
29. E
30. A
31. A
32. E
33. B
34. B
35. C
36. D
37. B
38. E
39. E
40. A